

การศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย
ในสาขาวิชาพณิชยการ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2
วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
นวพร เชิดฉาย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2545
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย
ในสาขาวิชาพณิชยการ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2
วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
นวพร เชิดฉาย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2545

๖๑ ๑๕๗๑๕๐

- 4 ๘.๘. 2545

นพพร เชิดฉาย. (2545). การศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ในสาขาวิชาพณิชยการ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์, รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย และหาค่าน้ำหนักความสำคัญที่สามารถพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ในสาขาวิชาพณิชยการ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ตัวแปรที่ใช้ในศึกษาได้แก่ ประสิทธิภาพจากการเรียน ประสิทธิภาพจากการเห็นตัวแบบ การได้รับการจูงใจ สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่มวิชาการขาย วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2544 จำนวน 777 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แบบสอบถามประสิทธิภาพจากการเรียน แบบสอบถามประสิทธิภาพจากการเห็นตัวแบบ แบบสอบถามการได้รับการจูงใจ แบบสอบถามสภาวะทางร่างกายและอารมณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่มวิชาการขาย วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร มีความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย อยู่ในระดับมาก

2. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่มวิชาการขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ประสิทธิภาพจากการเรียน ($r = .583$) ประสิทธิภาพจากการเห็นตัวแบบ ($r = .254$) การได้รับการจูงใจ ($r = .461$) และสภาวะทางร่างกายและอารมณ์ ($r = .618$)

3. ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่มวิชาการขาย วิทยาลัยพณิชยการ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรียงตามลำดับคือ สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ ประสิทธิภาพจากการเรียน และประสิทธิภาพจากตัวแบบ ซึ่งตัวแปรทั้งหมดสามารถร่วมกันพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายได้ร้อยละ 46.90

THE STUDY OF SELF – EFFICACY IN CHOOSING MARKETING GROUP IN
COMMERCIAL PROGRAM OF SECOND YEAR VOCATIONAL CERTIFICATE
STUDENTS OF COMMERCIAL COLLEGES UNDER THE DEPARTMENT
OF VOCATION EDUCATION IN BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
NAVAPORN CHERDCHAI

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University
May 2002

Navaporn Cherdchai. (2002). *The Study of Self-Efficacy in Choosing Marketing Group in Commercial Program of Second Year Vocational Certificate Students of Commercial Colleges Under the Department of Vocation Education in Bangkok*. Master thesis, M.Ed.(Guidance and Counseling Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assist. Prof. Dr. Nanthana Wong – In, Assoc. Prof. Dr. Boonchird Pinyoanuntapong

The purpose of this research was to study self – efficacy in choosing marketing group in commercial program of second year vocational certificate students of commercial colleges under the department of vocation education in bangkok. The variables studied were learning experiences, vicarious experiences, persuasion, physiological and psychological conditions. The subjects were 777 second year vocational certificate students of commercial colleges under the department of vocation education in Bangkok in the academic year 2002. The research instrument was a questionnaire of self- efficacy in choosing marketing group. The data were analyzed by Pearson product moment correlation.

The results of the study were as follows.

1. The level of self – efficacy in choosing marketing group of second year vocational certificate students of the commercial colleges under the department of vocation education in Bangkok was high.

2. Statistically significant positive relationship were found between the self – efficacy in choosing marketing group and the following variables :learning experiences ($r = .583$) , vicarious experiences ($r = .254$) , persuasion ($r = .461$) , physiological and psychological conditions ($r = .618$) at .01 level.

3. The following factors : physiological and psychological conditions , learning experiences , persuasion and vicarious experiences significantly predicted the self – efficacy in choosing marketing group at .05 level, with 46.90% of variability in self – efficacy choosing marketing group of second year vocational certificate students under the department of Vocation Education in Bangkok.

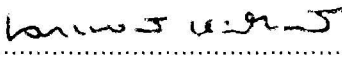
ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ในสาขาวิชาพัฒนัยการ
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพัฒนัยการ
สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร

ของ

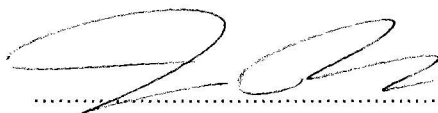
นางสาวนพพร เชิดฉาย

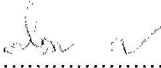
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)
วันที่.....เดือน.....ปี.....พ.ศ. 2545

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญโญนนท์พงษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันเพ็ญ พงศ์ประยูร)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณา และความเอาใจใส่ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะอย่างดียิ่ง ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างมาก จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วยความเคารพอย่างสูง

กราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันเพ็ญ พงศ์ประยูร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องหมายในการศึกษาครั้งนี้

กราบขอบพระคุณ คณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยจนเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ

กราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายต่าง ๆ คณะครูอาจารย์และเจ้าหน้าที่ทุกท่านของวิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่าง

กราบขอบพระคุณ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่กรมอาชีวศึกษาทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาอนุญาตให้เก็บข้อมูลในวิทยาลัยพณิชยการ กรุงเทพมหานคร และกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ชาลิต รวยอาจิน ที่ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่ดียิ่ง

กราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายต่าง ๆ คณะครูอาจารย์และเจ้าหน้าที่ทุกท่านของ วิทยาลัยพณิชยการเขตพน วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี วิทยาลัยพณิชยการบางนา วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ที่ให้ความร่วมมือและให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในการเก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ และขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการตอบแบบสอบถาม

กราบขอบพระคุณบิดามารดาและญาติพี่น้องทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุน เข้าใจ เป็นกำลังใจ และให้ความห่วงใยเสมอมา

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนวและสาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจและให้ความห่วงใยเสมอมา

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ กองการสอบ สำนักงานกำลังพล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ให้กำลังใจและความห่วงใย

คุณค่าและประโยชน์ทั้งหมดที่พึงได้รับจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแต่บิดามารดา บุรพคณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ให้ความรักความเมตตาอบรมสั่งสอน และปลูกฝังคุณธรรมความดี ตลอดจนประสิทธิ์ประสาทวิทยาการความรู้ให้กับผู้วิจัยมาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณในความอดทน ความเพียรพยายาม และความมุ่งมั่นของผู้วิจัยที่ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงเป็นที่ภาคภูมิใจ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	7
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อในความสามารถของตนเอง.....	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อในความสามารถของตนเอง.....	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อในความสามารถของตนเอง.....	21
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากการเรียน.....	24
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากการเรียน.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากการเรียน.....	27
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ.....	28
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ.....	32
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการจูงใจ.....	33
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการจูงใจ.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการจูงใจ.....	34
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาวะทางร่างกายและอารมณ์.....	35
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาวะทางร่างกายและอารมณ์.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาวะทางร่างกายและอารมณ์.....	37
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มวิชาเรียน.....	38
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มวิชาเรียน.....	38
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มวิชาเรียนในวิทยาลัยพณิชยการ.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มวิชาเรียน.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	43
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4	58
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
ผลการศึกษาค้นคว้า.....	59
5	68
บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	68
บทย่อ.....	68
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	68
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	68
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	68
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	69
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	70
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า.....	71
ข้อเสนอแนะ.....	76
บรรณานุกรม.....	79

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	86
ภาคผนวก ก.....	87
ภาคผนวก ข.....	98
ภาคผนวก ค.....	110
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	121

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงรายชื่อวิทยาลัยพณิชยการ และจำนวนนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	43
2 จำนวนและร้อยละของนักเรียนในกลุ่มวิชาการขาย จำแนกตามเพศ และวิทยาลัย.....	60
3 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชา การขาย ประสพการณ์จากการเรียน ประสพการณ์จากตัวแบบ การได้รับการสนใจ สภาวะทางร่างกายและอารมณ์.....	61
4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชา การขาย.....	62
5 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณและค่าน้ำหนักความสำคัญของความเชื่อในความสามารถของตนเอง ในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง.....	63
6 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณและค่าน้ำหนักความสำคัญของความเชื่อในความสามารถของตนเอง ในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายด้านความคาดหวังในความสามารถของตนเอง.....	64
7 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณและค่าน้ำหนักความสำคัญของความเชื่อในความสามารถของตนเอง ในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย.....	65
8 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณและค่าน้ำหนักความสำคัญของความเชื่อในความสามารถของตนเอง ในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายกับตัวแปรประสพการณ์จากการเรียน ประสพการณ์จากตัวแบบ การได้รับการสนใจ สภาวะทางร่างกายและ.....	66
9 ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามความเชื่อในความสามารถของตนเองด้านการรับรู้ ความสามารถของตนเอง.....	99
10 ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามความเชื่อในความสามารถของตนเองด้านความคาดหวัง ในผลที่จะเกิดขึ้น.....	100
11 ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามประสพการณ์จากการเรียนด้านสัมพันธภาพกับครู.....	102
12 ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามประสพการณ์จากการเรียนด้านสัมพันธภาพกับเพื่อน.....	103
13 ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามประสพการณ์จากการเรียนด้านบรรยากาศในการเรียน.....	104
14 ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามประสพการณ์จากการเรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในกลุ่มวิชาการขาย.....	105
15 ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามประสพการณ์จากการเห็นตัวแบบ.....	106
16 ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามการได้รับการสนใจ.....	107

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
17	ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามสภาวะทางร่างกายและอารมณ์.....	108
18	ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	109

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 การรับรู้ความสามารถของตนเองและความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้น.....	2
2 โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรม ปัญญาและองค์ประกอบส่วนบุคคล และ อิทธิพลของสภาพแวดล้อม.....	9
3 การรับรู้ความสามารถของตนเองและความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้น.....	10
4 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองและความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้น.....	10
5 ความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งข้อมูลความเชื่อในความสามารถของตนเองกับพฤติกรรม.....	19

บทที่ 1

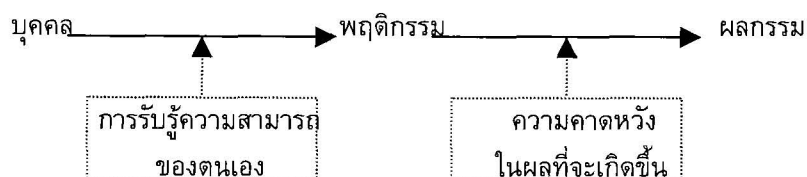
บทนำ

ภูมิหลัง

การประกอบอาชีพมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์เพราะเป็นแหล่งที่มาของรายได้ และยังช่วยสนองความต้องการที่สำคัญอื่น ๆ ทางร่างกาย สังคมและจิตใจ (ทิพวรรณ กิตติพร. 2531 : 3) และจุดเริ่มต้นของอาชีพก็คือการศึกษา เพราะการศึกษาคือการสร้างคนให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นพร้อมที่จะประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อในระดับสูงได้ อีกทั้งรัฐบาลยังให้การสนับสนุนการศึกษาโดยกำหนดเป็นกฎหมายพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และในหมวดการจัดการศึกษาได้กำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักที่ผู้เรียนทุกคน ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การสอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งเกิดทักษะในการประกอบอาชีพ (พิชัย นิลทองคำ. 2542 : 16) การศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งของการจัดการศึกษาที่เทียบได้กับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ ซึ่งเป็นระยะเวลาของการวางแผนทางการเลือกอาชีพ และการดำเนินชีวิต การศึกษาในระดับนี้จึงมีความสำคัญและได้รับความสนใจอย่างมาก เพราะการวางรากฐานแนวทางชีวิตที่ถูกต้องในระดับนี้จะสามารถช่วยแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอีกทั้งเป็นการเตรียมบุคคลให้สามารถออกไปประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นต่อไป (ดวงใจ คงเพชร. 2542 : 2) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเป็นหลักสูตรวิชาชีพหลังจากมัธยมศึกษา โดยมีประเภทวิชาคือ ช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม เกษตรกรรม คหกรรม ศิลปหัตถกรรม ในส่วนของประเภทวิชาพาณิชยกรรมแบ่งสาขาวิชาออกเป็น 4 สาขาวิชาคือ สาขาวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาธุรกิจหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ ซึ่งในสาขาวิชาพาณิชยกรรมจะมีกลุ่มวิชาเรียนให้นักเรียนเลือกเรียนได้ 5 กลุ่มวิชาคือ การบัญชี การขาย การเลขานุการ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การบริหารธุรกิจโรงแรม ทั้งนี้เพราะหลักการสำคัญของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพก็เพื่อพัฒนา กำลังคนให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนได้อย่างกว้างขวางและเลือกเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2538 : อัดสำเนา) แต่ปัญหาที่ตามมาของนักเรียนคือการเลือกกลุ่มวิชาเรียน การเลือกแผนการเรียน โดยเฉพาะนักเรียนในสาขาวิชาพาณิชยกรรมซึ่งเป็นสาขาวิชาที่ได้รับความนิยมสนใจเป็นอย่างมาก นักเรียนจะมีปัญหาในการเลือกกลุ่มวิชาเรียน นักเรียนจะเลือกกลุ่มวิชาเรียนตามที่ผู้ปกครองต้องการให้เรียน เลือกกลุ่มวิชาเรียนตามค่านิยม เลือกกลุ่มวิชาเรียนตามกลุ่มเพื่อน ซึ่งภายหลังการเลือกกลุ่มวิชาเรียนนักเรียนบางคนประสบความสำเร็จทางการเรียน บางคนพบอุปสรรคปัญหาทางการเรียน ไม่สามารถเรียนได้ทำให้ต้องย้ายกลุ่มวิชาเรียน การย้ายกลุ่มวิชาเรียนก็มีความยุ่งยาก บางคนไม่สามารถย้ายกลุ่มการเรียนได้เพราะเครื่องมือและอุปกรณ์การเรียนไม่เพียงพอ จำนวนนักเรียนที่เต็มอัตราสอดคล้องกับการศึกษาปัญหาการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนของ จรินทร์ บุญชู่ม (ชัยรัตน์ หลายวัชรกุล. 2530 : 3 ; อ้างอิงจาก จรินทร์ บุญชู่ม. 2525 : 14) พบว่า นักเรียนมีปัญหาการเลือกแผนเรียน และด้านที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ปัญหาด้านความรู้ทางอาชีพ ปัญหารองลงมาคือ ปัญหาการรู้จักตนเอง ปัญหาการตัดสินใจเลือกตามความต้องการของครอบครัว ปัญหาการเงินและปัญหา

สุขภาพ นอกจากนี้การศึกษาความต้องการเลือกอาชีพของนักเรียนของ ประจวบ ประภาวงศ์ (2516 : 3) พบว่า นักเรียนมีปัญหาในการเลือกแผนการเรียน เพราะนักเรียนยังไม่ทราบว่าตนจะเรียนไปเพื่ออะไร ไม่ทราบว่าอนาคตจะประกอบอาชีพอะไร จึงเลือกกลุ่มวิชาเรียนอย่างไม่มีหลักเกณฑ์ ไม่พิจารณาความสามารถ ความถนัด ความสนใจและบุคลิกภาพของตน ในการเลือกแผนการเรียนนั้นนักเรียนควรมีการพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ และสิ่งหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกกลุ่มวิชาเรียนหรือการเลือกแผนการเรียนคือ ความเชื่อในความสามารถของตนเอง ซึ่งบันดูรา (Bandura, 1986 : 393-399) กล่าวว่า ความเชื่อในความสามารถของตนเองมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเลือก เพราะในการดำรงชีวิตบุคคลต้องมีการตัดสินใจอยู่ตลอดเวลาเกี่ยวกับการกระทำพฤติกรรมใด ๆ และพวกเขาต้องกระทำอีกนานเท่าใด การตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกกิจกรรมและสถานการณ์ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความเชื่อในความสามารถของบุคคล บุคคลมีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงการกระทำหรือสถานการณ์ที่เขาเชื่อว่าเกินความสามารถแต่เขาจะเลือกการกระทำหรือสถานการณ์ที่เขาเชื่อมั่นว่าจะสามารถกระทำได้ด้วยตัวของเขาเอง ดังนั้นความเชื่อในความสามารถของตนเองเป็นสิ่งที่นักเรียนในวิทยาลัยพณิชยการโดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มวิชาการขายควรนำมาพิจารณาในการเลือกกลุ่มวิชาเรียน

ความเชื่อในความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) เป็นส่วนหนึ่งของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ อัลเบิร์ต บันดูรา ซึ่งมีแนวคิดที่ว่า การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลเป็นผลเนื่องมาจากการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันระหว่าง 3 องค์ประกอบคือ พฤติกรรม ปัญญาและองค์ประกอบส่วนบุคคล และอิทธิพลของสภาพแวดล้อม ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นตัวกำหนดที่มีอิทธิพลซึ่งกันและกัน (Bandura, 1986 : 23-24) ความเชื่อในความสามารถของตนเองเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมของมนุษย์เพราะเป็นตัวกำหนดว่าบุคคลจะมีพฤติกรรมอย่างไร มีแบบแผนการคิดอย่างไรที่จะนำตนเองไปสู่ผลที่พึงปรารถนาและยังมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในเรื่องของรูปแบบการคิดปฏิบัติทางอารมณ์ พฤติกรรมเลือกกระทำหรือไม่กระทำ การใช้ความพยายามและความคงทนในการกระทำพฤติกรรม (Bandura, 1986 : 393) ความเชื่อในความสามารถของตนเองเป็นการที่บุคคลตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของตนเองในเรื่องของการจัดการและดำเนินการกระทำพฤติกรรมเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2541 : 57) ซึ่งความเชื่อในความสามารถของตนเองนั้นจะประกอบด้วยการรับรู้ความสามารถของตนเองและความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้น โดยที่การรับรู้ในความสามารถของตนเองเป็นการตัดสินใจในความสามารถที่บุคคลมีอยู่ต่อการประสบความสำเร็จในพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง ส่วนความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้นเป็นการตัดสินใจในความเป็นไปได้ของสิ่งที่จะเกิดขึ้นจากพฤติกรรมนั้น (วัลภา สบายยิ่ง, 2542 : 39) ; (Bandura, 1977 : 79)

ภาพประกอบ 1 การรับรู้ความสามารถของตนเองและความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้น

บันดูรา (Bandura. 1977 : 81-82 ; 1986 : 399-401) กล่าวว่า การรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับความสามารถมาจากแหล่งข้อมูลที่สำคัญ 4 ประการคือ ประสบการณ์ความสำเร็จจากการกระทำ ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ คำพูดชักจูงใจ สภาวะทางร่างกายและอารมณ์

1. ประสบการณ์ความสำเร็จจากการกระทำเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมาก เพราะความสำเร็จที่บุคคลได้รับจากการกระทำหรือจากกิจกรรมต่าง ๆ จะช่วยเพิ่มความเชื่อในความสามารถของตน และแผ่ขยายไปยังการกระทำ กิจกรรม หรือสถานการณ์อื่น ๆ

2. ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ การได้เห็นบุคคลที่มีลักษณะหรือความสามารถคล้ายคลึงกับตนเองประสบความสำเร็จจะทำให้บุคคลประเมินความสามารถของตนและคิดว่าตนเองก็มีความสามารถที่จะประสบความสำเร็จได้เช่นกัน

3. คำพูดชักจูงใจเป็นการรับเอาข้อมูลหรือคำพูดชักจูงของบุคคลอื่นมาเป็นข้อมูลในการประเมินความสามารถของตน ทำให้เชื่อว่าตนมีความสามารถที่จะทำงานได้สำเร็จ เกิดความมั่นใจในความสามารถของตนมากขึ้น

4. สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ ในสภาวะที่ร่างกายเกิดอาการผิดปกติหรืออยู่ในสภาวะที่ร่างกายได้รับการกระตุ้น ความรู้สึกและอารมณ์ของบุคคลอาจจะเกิดการเปลี่ยนแปลงเช่น วิตกกังวล เครียด ทำให้บุคคลประเมินความสามารถของตนเองต่ำไปจากความเป็นจริง

นอกจากนี้ได้มีผู้ทำการศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองเกี่ยวกับการเลือกอาชีพและการเลือกกลุ่มวิชาเรียน พบว่า ความเชื่อในความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพ ซึ่งคนที่มีความเชื่อว่าตนเองมีความสามารถในการประกอบอาชีพทางด้านใดก็จะเลือกอาชีพตามความเชื่อในความสามารถ (ขนิษฐา สุวรรณนิตย์. 2533 : 2 ; อ้างอิงจาก Carol. 1985 ; Gerard. 1987 ; Hackett & Betz. 1986 ; Leifer. 1986) และการศึกษาของ เบทส์และเฮคเคทท์ (ขนิษฐา สุวรรณนิตย์. 2533 : 2 ; อ้างอิงจาก Betz & Hackett. 1983) เกี่ยวกับความเชื่อความสามารถของตนเองในการเลือกวิชาเอกพบว่า นักเรียนที่มีความเชื่อในความสามารถของตนเองสูงในวิชาคณิตศาสตร์จะเลือกเรียนวิชาเอกที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์หรือคณิตศาสตร์มากกว่านักเรียนที่มีความเชื่อในความสามารถของตนเองต่ำในวิชาคณิตศาสตร์

ประทีป จินี่ (2543 : 2) กล่าวว่าบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูง จะเลือกทำงานที่มีลักษณะท้าทาย มีความกระตือรือร้น เอาใจใส่ในการทำงาน มีความต้องการความสำเร็จสูง และจะใช้ความพยายามไม่หลีกเลี่ยงงานหรือทอดทิ้งเมื่อต้องเผชิญกับอุปสรรคหรือสถานการณ์ที่ทำให้ไม่พึงพอใจ มีความมุ่งมั่นในการทำงานนานกว่าบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ และบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำมักจะเลือกทำงานที่มีลักษณะง่าย ๆ ขาดความพยายาม ขาดความมุ่งมั่นในการทำงาน หลีกเลี่ยงงานหรือทอดทิ้งเมื่อพบอุปสรรคต่าง ๆ และส่งผลต่อปฏิกิริยาทางอารมณ์ทำให้เกิดความหวาดหวั่น วิตกกังวล เครียด ซึ่งสอดคล้องกับ บันดูรา (วิลาสลักษณ์ ชวัลลี. 2542 : 175 ; อ้างอิงจาก Bandura. 1986) ที่กล่าวว่า แม้ความรู้และทักษะจะเป็นสิ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุผลได้แต่ยังไม่เพียงพอเพราะมนุษย์จะไม่ปฏิบัติให้ดีที่สุดถ้าเขาไม่เชื่อว่าตนเองมีความสามารถพอที่จะกระทำได้ และยังมีผลในการส่งเสริมหรือบั่นทอนผลการปฏิบัติงาน คนที่คิดว่าตนเองต้องความสามารถจะทำลายแรงจูงใจของตนเองในการปฏิบัติงาน บั่นทอนความคาดหวังในผลของการปฏิบัติงาน ทำให้บุคคลนั้นประสบความสำเร็จได้ยาก ในทางตรงกันข้าม คนที่รู้สึกว่าคุณมีความสามารถเมื่อพบอุปสรรคในการกระทำกิจกรรมจะใช้ความพยายามและตั้งใจในการทำกิจกรรมมากขึ้น มีความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้นจึงใส่ใจกับการกระทำนั้นมากขึ้นส่งผลให้ประสบความสำเร็จ

จากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์อาจารย์สุธีร์ เปรมมงคล อาจารย์ฝ่ายงานแนะแนว และอาจารย์นิสา บัณเฑียร อาจารย์หัวหน้างานหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยพณิชยการเซตุน เกี่ยวกับการพิจารณาเลือกกลุ่มวิชาเรียนของนักเรียนได้ข้อมูลว่านักเรียนจะเลือกกลุ่มวิชาเรียนตามที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองต้องการให้เรียน เลือกตามกลุ่มเพื่อนบางคนเลือกเพราะไม่รู้ว่าตนเองจะเรียนอะไรก็เลือกตามเพื่อน ซึ่งภายหลังการเลือกนักเรียนบางคนประสบความสำเร็จสามารถเรียนได้ สนใจเรียน ตั้งใจเรียน มีความมุ่งมั่นพยายามในการเรียน เมื่อพบอุปสรรคทางการเรียนก็สามารถแก้ปัญหาได้ มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ตามที่วิทยาลัยกำหนด บางคนมีอุปสรรคประสบปัญหาทางการเรียน ไม่สามารถเรียน ไม่สนใจเรียน หนีเรียน จึงต้องย้ายกลุ่มวิชาเรียนซึ่งบางคนก็ประสบปัญหาความยุ่งยากไม่สามารถเรียนในกลุ่มวิชาที่เลือกใหม่ได้เนื่องจากบางกลุ่มวิชาเรียนเครื่องมือและอุปกรณ์การเรียนไม่เพียงพอ จำนวนนักเรียนที่เต็มอัตรา และจากการสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับการเลือกกลุ่มวิชาเรียน นักเรียนจะเลือกกลุ่มการเรียนตามที่ผู้ปกครองต้องการให้เรียน เลือกตามกลุ่มเพื่อน คำนึงทางสังคม ซึ่งในส่วนนี้ทางวิทยาลัยก็ต้องการให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสามารถหากนักเรียนเชื่อว่าตนเองมีความสามารถที่จะเรียนได้ก็จะให้เรียน ยกเว้นในบางกลุ่มวิชาที่จะต้องพิจารณาผลการเรียนและต้องผ่านการทดสอบความสามารถ และจากการเลือกกลุ่มวิชาเรียนโดยไม่ได้อิงพิจารณาหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ส่งผลให้นักเรียนมีปัญหาการเรียน ก่อความในในห้องเรียน เรียนไม่จบภายในกำหนดเวลา 3 ปีโดยเฉพาะนักเรียนในกลุ่มวิชาการขายจะเป็นกลุ่มที่ประสบปัญหามาก ซึ่งจากการสำรวจวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่ามีนักเรียนเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายเป็นจำนวนมากประมาณร้อยละ 26 จากจำนวนนักเรียนทั้งหมดในระดับชั้นเดียวกัน และจากการสัมภาษณ์นักเรียนในกลุ่มนี้เกี่ยวกับการเรียน พบว่า นักเรียนมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองในระดับต่ำ นักเรียนจะคิดว่าตนเองไม่มีความสามารถในการเรียน ตนเองเรียนไปก็ไม่รู้เรื่องไม่เข้าใจจึงไม่ตั้งใจเรียนและหนีเรียน จนเกิดปัญหาเรียนไม่สำเร็จตามกำหนดเวลา ซึ่งการเลือกกลุ่มวิชาเรียนนั้นความเชื่อในความสามารถของนักเรียนมีความสำคัญมากเนื่องจากความเชื่อในความสามารถของตนเองจะช่วยส่งเสริมความเชื่อมั่น ความมั่นใจของนักเรียนว่าตนเองสามารถเรียนสำเร็จได้ ส่งผลให้นักเรียนเลือกกลุ่มวิชาเรียนที่ตนเองเชื่อในความสามารถและเรียนด้วยความตั้งใจ ใ้ความพยายามมุ่งมั่นในการเรียน ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนในกลุ่มวิชานั้น ๆ แต่หากนักเรียน มีความเชื่อในความสามารถของตนเองที่ต่ำทำให้บั่นทอนความเชื่อมั่น ความมั่นใจในการเรียนของตน รู้สึกว่าตนเองไม่มีความสามารถเป็นสาเหตุให้นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน หนีเรียน เกิดปัญหาทางการเรียน การออกกลางคันหรือไม่สามารถเรียนสำเร็จได้ตามกำหนดเวลา ซึ่งความเชื่อในความสามารถของตนเองเป็นผลมาจากการประสบการณ์จากการเรียน ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ การได้รับการจูงใจ สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ของนักเรียน

ด้วยข้อมูลและเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ตามแนวคิดทฤษฎีความเชื่อในความสามารถของตนเองของ อัลเบิร์ต แบนดูรา เพื่อทราบระดับความเชื่อในความสามารถของตนเองของนักเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์จากการเรียน ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ การได้รับการจูงใจ สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ ที่ส่งผลต่อความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย และนำข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษามาจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมหรือพัฒนาความเชื่อในความสามารถของนักเรียนและเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปช่วยเหลือนักเรียนในการวางแผนการเลือกกลุ่มวิชาเรียนและช่วยให้นักเรียนเลือกกลุ่มวิชาเรียนได้อย่างเหมาะสม

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ในสาขาวิชา พณิชยการ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์จากการเรียน ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ การได้รับการจูงใจ สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ กับความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียน กลุ่มวิชาการขาย ในสาขาวิชาพณิชยการ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา
3. เพื่อหาแนวทางหาความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ในสาขาวิชาพณิชยการ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา

ความสำคัญของการศึกษา

ผลการศึกษาทำให้ทราบระดับความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายและความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์จากการเรียน ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ การได้รับการจูงใจ สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ และทราบถึงตัวแปรที่ส่งผลต่อความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ตามแนวคิดทฤษฎีความเชื่อในความสามารถของตนเองของอัลเบิร์ต แบนดูรา และให้ผู้เกี่ยวข้องได้นำข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษามาจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมหรือพัฒนาความเชื่อในความสามารถของนักเรียนและเป็นแนวทางในการนำผลงานวิจัยไปช่วยเหลือนักเรียนในการวางแผนการเลือกกลุ่มวิชาเรียนและช่วยให้นักเรียนเลือกกลุ่มวิชาเรียนได้อย่างเหมาะสมไม่เกิดปัญหาและอุปสรรคทางการเรียน นักเรียนสามารถเรียนสำเร็จได้ตามกำหนดเวลา

ขอบเขตของการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่เลือกเรียน กลุ่มวิชาการขาย ในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่เลือกเรียน กลุ่มวิชาการขาย ในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร จำนวน 777 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่
 - 1.1 ประสบการณ์จากการเรียน
 - 1.2 ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ
 - 1.3 การได้รับการจูงใจ
 - 1.4 สภาวะทางร่างกายและอารมณ์
2. ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย

การขาย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย หมายถึง การพิจารณาความสามารถของนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกเรียนในกลุ่มวิชาการขาย ซึ่งประกอบด้วย

1.1 การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย หมายถึง ความมั่นใจในความสามารถของนักเรียนในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ได้แก่ ความสามารถด้านความถนัด การให้ความสนใจต่อการเรียน การเรียนรู้ การคิด การจดจำ ความมานะพยายาม ความสามารถในการสื่อสาร การแสดงออก การแก้ปัญหาและการปรับตัวกับปัญหาทางการเรียน

1.2 ความคาดหวังในผลจากการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย หมายถึง การคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้นจากการเลือกเรียนในกลุ่มวิชาการขาย ได้แก่ การประสบความสำเร็จในการเรียน การศึกษาต่อ การมีความสุขในการเรียน การนำความรู้มาพัฒนาตนเอง การมีอาชีพ การประสบความสำเร็จด้านอาชีพ การได้รับการยอมรับจากสังคม

2. ประสบการณ์จากการเรียน หมายถึง ความคิดความรู้สึกที่นักเรียนได้รับจากการเรียนในวิชาการขายและเทคนิคการขาย ที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ประกอบด้วย

2.1 สัมพันธภาพของนักเรียนกับครูสอน หมายถึง ความคิดความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติของครูสอนที่แสดงออกกับนักเรียนซึ่งทำให้เกิดความคิดความรู้สึกทั้งในทางที่ดีและไม่ดีต่อครูสอน ได้แก่ การให้ความสนใจเอาใจใส่นักเรียน ช่วยเหลือและเป็นที่ปรึกษาให้แก่ นักเรียน สนับสนุนและส่งเสริมการเรียนของนักเรียน

2.2 สัมพันธภาพของนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง ความคิดความรู้สึกที่มีต่อความสัมพันธ์ของนักเรียนกับเพื่อน รวมทั้งการแสดงพฤติกรรมต่อกัน ได้แก่ การทำงานร่วมกัน การช่วยเหลือและเป็นที่ปรึกษาซึ่งกันและกัน การแก้ปัญหาร่วมกัน ความเป็นกันเอง

2.3 บรรยากาศในการเรียน หมายถึง ความคิดความรู้สึกที่มีต่อสภาพการณ์ทางการเรียนของนักเรียนและการสอนของครูสอน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การได้แสดงความคิดเห็น เทคนิควิธีการสอนของครู สื่อการสอน และสภาพห้องเรียน

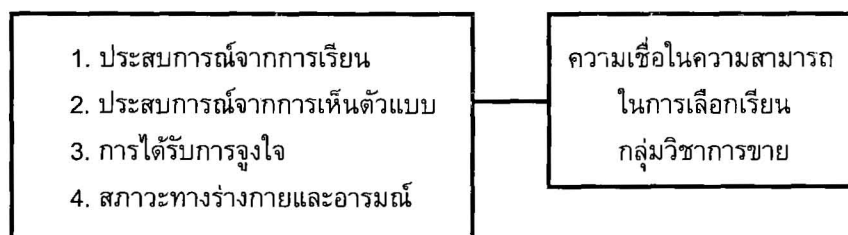
2.4 ผลสัมฤทธิ์จากการเรียน หมายถึง ความคิดความรู้สึกที่มีต่อความรู้และความเข้าใจที่ได้จากการเรียนรู้อยู่ในรายวิชาการขายและเทคนิคการขาย ได้แก่ ความรู้ที่ได้จากการเรียน ความเข้าใจในทฤษฎีและเนื้อหาของวิชา และประโยชน์ของความรู้ความเข้าใจที่นักเรียนได้รับจากการเรียน การนำความรู้มาใช้และความพอใจในผลการเรียน

3. ประสพการณ์จากการเห็นตัวแบบ หมายถึง การได้เห็นบุคคลในโรงเรียน ได้แก่ เพื่อน เพื่อนรุ่นพี่ ครูผู้สอน และบุคคลภายนอกโรงเรียน ได้แก่ บิดามารดา ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง บุคคลที่มีชื่อเสียง ที่มีความสามารถประสบความสำเร็จหรือไม่ประสบความสำเร็จจากการเรียนหรือการประกอบอาชีพเกี่ยวกับกลุ่มวิชาการขาย ทำให้นักเรียนนำมาพิจารณาความสามารถของตนเพื่อทำตามตัวแบบในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย

4. การได้รับการจูงใจ หมายถึง การรับข้อมูล หรือคำพูดต่าง ๆ ที่โน้มน้าวและชักจูงใจจากบุคคลที่มีอิทธิพลต่อนักเรียน ได้แก่ เพื่อน ครูผู้สอน บิดามารดา ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง บุคคลอื่นในสังคม การรับรู้สภาพการณ์ทางสังคมในด้านตลาดแรงงาน การเข้าสู่อาชีพ การประกอบอาชีพ รายได้หรือผลตอบแทน การได้รับการยอมรับจากสังคม การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียน การศึกษาต่อ มาเป็นข้อมูลในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย

5. สภาพะทางร่างกายและอารมณ์ หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับสภาพของร่างกายและการรับรู้เกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกภายในจิตใจจากการเรียนในรายวิชาการขายและเทคนิคการขาย ได้แก่ บุคลิกภาพ อารมณ์ความรู้สึก ความสุข ความทุกข์ ความวิตกกังวล แล้วนำมาตัดสินใจความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย

กรอบแนวคิดในการศึกษา

สมมติฐานการศึกษา

1. ประสพการณ์จากการเรียน ประสพการณ์จากการเห็นตัวแบบ การได้รับการจูงใจ สภาพะทางร่างกายและอารมณ์ มีความสัมพันธ์กับความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา

2. มีตัวแปรอย่างน้อย 1 ตัว ที่สามารถพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อในความสามารถของตนเอง
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อในความสามารถของตนเอง
 - 1.1.1 ความหมายของความเชื่อในความสามารถของตนเอง
 - 1.1.2 ทฤษฎีความเชื่อในความสามารถของตนเอง
 - 1.1.3 อิทธิพลของความเชื่อในความสามารถ
 - 1.1.4 พัฒนาการของความเชื่อในความสามารถของตนเอง
 - 1.1.5 แหล่งข้อมูลของความเชื่อในความสามารถของตนเอง
 - 1.1.6 มิติของความเชื่อในความสามารถของตนเอง
 - 1.1.7 การวัดความเชื่อในความสามารถของตนเอง
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อในความสามารถของตนเอง
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากการเรียน
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากการเรียน
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากการเรียน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ
 - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการจูงใจ
 - 4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการจูงใจ
 - 4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการจูงใจ
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาวะทางร่างกายและอารมณ์
 - 5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาวะทางร่างกายและอารมณ์
 - 5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาวะทางร่างกายและอารมณ์
6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มวิชาเรียน
 - 6.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มวิชาเรียน
 - 6.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มวิชาเรียนในวิทยาลัยพณิชยการ
 - 6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มวิชาเรียน

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อในความสามารถของตนเอง

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อในความสามารถของตนเอง

1.1.1 ความหมายของความเชื่อในความสามารถของตนเอง

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความเชื่อในความสามารถของตนเองได้มีผู้ให้ความหมายของความเชื่อในความสามารถของตนเอง ไว้ดังนี้

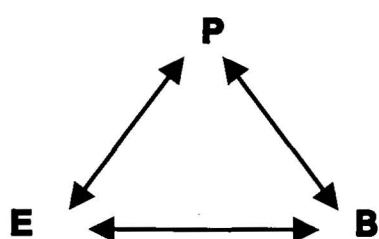
บันดูรา (Bandura. 1986 : 391) กล่าวว่า ความเชื่อในความสามารถของตนเอง หมายถึง การที่บุคคลพิจารณาความสามารถของตนเองในการกระทำว่าจะสามารถปฏิบัติได้และบรรลุผลสำเร็จได้ในระดับใด

ซังค์ (กรรณิการ์ จิตต์บรรเทา. 2539 : 11 ; อ้างอิงจาก Shunk. 1983 : 89) ได้สรุปความหมายของความเชื่อในความสามารถของตนเองว่าเป็นการตัดสินใจความสามารถในการแสดงพฤติกรรมของตนเองว่าจะกระทำได้ดีเพียงใด และการรับรู้ความสามารถนี้มีผลต่อการเลือกกระทำ ความพยายามและความอดทนต่อความยากลำบากเพื่อให้การกระทำนั้นประสบผลสำเร็จ

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า ความเชื่อในความสามารถของตนเอง หมายถึง การตัดสินใจในความสามารถของตนเองของบุคคลในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ว่า จะกระทำได้ดีเพียงใด

1.1.2 ทฤษฎีความเชื่อในความสามารถของตนเอง

ความเชื่อในความสามารถของตนเองเป็นทฤษฎีที่มาจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ของ อัลเบิร์ต บันดูรา (Albert Bandura) ซึ่งมีความเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลเป็นผลเนื่องมาจากการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่าง 3 องค์ประกอบคือ พฤติกรรม ปัญญา และองค์ประกอบส่วนบุคคล และอิทธิพลของสภาพแวดล้อม โดยทั้ง 3 องค์ประกอบนี้จะทำหน้าที่เป็นตัวกำหนดที่มีอิทธิพลซึ่งกันและกัน (Bandura. 1986 : 24) ดังแสดงในภาพประกอบ 1

P = ปัญญาและองค์ประกอบส่วนบุคคล
(cognitive and other personal factors)
B = พฤติกรรม (behavior)
E = อิทธิพลของสภาพแวดล้อม
(environmental influences)

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม ปัญญาและองค์ประกอบส่วนบุคคล และอิทธิพลของสภาพแวดล้อม (Bandura. 1986 : 24)

จากภาพประกอบ 1 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรม ปัญญาและองค์ประกอบส่วนบุคคล และอิทธิพลของสภาพแวดล้อมนั้นต่างเป็นตัวกำหนดที่มีอิทธิพลซึ่งกันและกัน นั่นก็หมายความว่าถ้าองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งเปลี่ยนแปลงไปก็จะมีผลทำให้องค์ประกอบอื่น ๆ เปลี่ยนแปลงไปด้วย เช่น สมใจเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพได้เห็นรุ่นพี่ประสบความสำเร็จในการเรียนกลุ่มวิชาการขาย

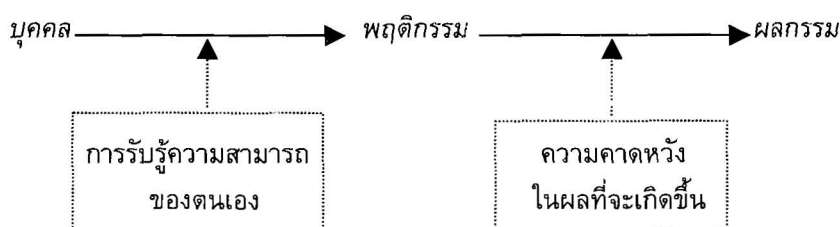
สภาพแวดล้อม (E) เช่นนี้มีผลทำให้สนใจเชื่อว่า (P) การเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ความพยายามมุ่งมั่นจะสามารถทำให้ตนประสบความสำเร็จได้ ซึ่งมีผลทำให้สนใจมีพฤติกรรม (B) การเลือกและความพยายามมุ่งมั่น และพฤติกรรมของสนใจก็ทำหน้าที่เป็นสภาพแวดล้อม (E) ให้กับเพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ ด้วย

ทฤษฎีความเชื่อในความสามารถของตนเอง ประกอบด้วย การรับรู้เกี่ยวกับความสามารถของตนเองและความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้น

1. การรับรู้ในความสามารถของตนเอง (Percept Self-efficacy) เป็นความเชื่อของแต่ละบุคคลเกี่ยวกับความสามารถที่ตนเองที่จะกระทำแล้วนำไปสู่ความสำเร็จในพฤติกรรมหนึ่ง

2. ความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้น (Outcome Expectation) เป็นการตัดสินใจของแต่ละบุคคลในความเป็นไปได้ของผลที่ตามมาจากพฤติกรรมเฉพาะอย่างที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง

การรับรู้ความสามารถของตนเองแตกต่างจากความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้น โดยการรับรู้ความสามารถของตนเป็นการพิจารณาความสามารถของการกระทำกิจกรรมที่จะให้บรรลุผลส่วนความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้นเป็นการพิจารณาผลที่ตามมาของการกระทำว่าก่อให้เกิดผลอย่างไร (Bandura. 1986 : 391, 1977 : 79) ดังแสดงในภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 3 การรับรู้ความสามารถของตนเองและความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้น (Bandura. 1977 : 79)

การรับรู้ความสามารถของตนเองและความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กันมากโดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรนี้มีผลต่อการตัดสินใจที่จะกระทำพฤติกรรมของบุคคลนั้น ๆ ซึ่งจะได้แสดงในภาพประกอบ 3

		ความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้น	
		สูง	ต่ำ
การรับรู้ ความสามารถ ของตนเอง	สูง	มีแนวโน้มที่จะทำแน่นอน	มีแนวโน้มที่จะไม่ทำ
	ต่ำ	มีแนวโน้มที่จะไม่ทำ	มีแนวโน้มที่จะไม่ทำแน่นอน

ภาพประกอบ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองและความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้น (จรินทร์ วินทะไชย์. 2541 : 6 ; อ้างอิงจาก Bandura. 1978 : 239)

จากภาพประกอบ 3 แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองกับความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้นได้ว่า หากบุคคลรับรู้ความสามารถของตนสูงและมีความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้นสูง บุคคลจะมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจกระทำพฤติกรรมนั้นแน่นอน ในทางตรงกันข้าม ถ้าบุคคลรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำและมีความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้นต่ำด้วย หรือมีส่วนใดส่วนหนึ่งต่ำ บุคคลมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจไม่กระทำพฤติกรรมนั้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำเป็นสิ่งที่น่าประหลาดเพียงใด ถ้าบุคคลเกิดความสงสัยในความสามารถว่าจะประทำพฤติกรรมประสบความสำเร็จได้หรือไม่ ผลที่จะเกิดขึ้นก็ไม่อาจจูงใจให้เขากระทำพฤติกรรมได้ (จรินทร์ วินทะไชย์, 2541 : 7)

1.1.3 อิทธิพลของความเชื่อในความสามารถของตนเอง

ความเชื่อในความสามารถของตนเองเป็นตัวกำหนดว่าบุคคลนั้นมีพฤติกรรม แบบแผนการคิด มีการตอบสนองต่ออารมณ์อย่างไร ซึ่ง บันดรา (จรินทร์ วินทะไชย์, 2541 : 8 ; อ้างอิงจาก Bandura, 1986 : 393-395) ได้สรุปไว้ดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมการเลือก (Choice Behavior) การที่บุคคลตัดสินใจเลือกกระทำในสภาพการณ์ใดนั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความเชื่อในความสามารถของตน บุคคลมีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงงานและสภาพการณ์ที่เขาเชื่อว่าเกินความสามารถของเขา แต่ขณะเดียวกันบุคคลจะเลือกทำงานนั้น ถ้าเขาเชื่อว่าเขามีความสามารถพอที่จะทำงานนั้นได้สำเร็จได้ ความเชื่อในความสามารถของตนอย่างถูกต้องเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความสำเร็จ บุคคลที่ประเมินความสามารถของตนสูงเกินไปมักเลือกกิจกรรมที่เขาไม่สามารถจะทำให้สำเร็จได้ และเมื่อประสบความล้มเหลวจะส่งผลให้เกิดความเครียด ความผิดหวัง และรู้สึกว่าการล้มเหลวนี้เป็นสิ่งเลวร้ายไม่สามารถแก้ไขได้ และหากประเมินความสามารถของตนเองต่ำเกินไป ก็จะทำให้เขาจำกัดตัวเอง ทำให้ขาดประสบการณ์ที่จะได้รับสิ่งดี ๆ ดังนั้นการประเมินความสามารถที่ดี บุคคลควรประเมินให้สูงกว่าความสามารถที่ตนจะทำได้เล็กน้อย ซึ่งจะทำให้บุคคลทำกิจกรรมที่มีความยากพอเหมาะและท้าทายความสามารถ การประเมินที่แม่นยำหรือตรงกับความสามารถของตนนั้นกิจกรรมที่เลือกมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จสูง

2. การใช้ความพยายามและความคงทนในการกระทำพฤติกรรม (Effort Expenditure and Persistence) ความเชื่อในความสามารถของตนเองเป็นตัวกำหนดว่าบุคคลจะใช้ความพยายามมากเพียงใด และจะยังคงทนที่จะทำกิจกรรมได้นานเท่าไร เมื่อได้เผชิญกับอุปสรรคต่าง ๆ หรือประสบการณ์ที่ไม่น่าพอใจ บุคคลที่เชื่อในความสามารถของตนเองสูง จะยังคงมีความพยายามและความคงทนในการกระทำนานกว่า บุคคลที่เชื่อในความสามารถของตนเองต่ำ และการใช้ความพยายามมุ่งมั่นในการกระทำอย่างเต็มที่ ตลอดเวลาที่มีแนวโน้มว่าจะประสบความสำเร็จในการกระทำสูง มีความแตกต่างระหว่างความพยายามที่ใช้ในช่วงการเรียนรู้กับช่วงการนำทักษะการเรียนรู้ไปใช้ในตอนเรียนรู้ คนที่เชื่อในความสามารถของตนเองสูง อาจรู้สึกว่ามีภาระจำเป็นน้อยที่จะต้องใช้ความพยายามมาก แต่เวลานำทักษะที่เรียนรู้ไปใช้คนที่เชื่อว่าตนมีความสามารถจะใช้ความพยายามสูง ส่วนคนที่สงสัยในความสามารถของตนเองจะใช้ความพยายามมากในการเรียนรู้ แต่ใช้ความพยายามน้อยเมื่อต้องใช้ทักษะที่เรียนมาแล้ว

3. รูปแบบการคิดและปฏิกิริยาทางอารมณ์ (Thought and Emotion Reactions) บุคคลที่เชื่อว่าตนมีความสามารถต่ำมีแนวโน้มที่จะมีปฏิกิริยาทางอารมณ์ต่อตนเองในทางลบ เช่น ไม่มีความสุข วิตกกังวล หวาดหวั่น มีความเครียดสูง กระทำพฤติกรรมต่าง ๆ อย่างไม่เต็มความสามารถ ซึ่งส่งผลให้บุคคลประสบความล้มเหลวในการกระทำมากยิ่งขึ้น ส่วนบุคคลซึ่งเชื่อว่าตนเองมีความสามารถสูงจะมีความพยายามและ

เอาใจใส่ในการทำพฤติกรรมต่าง ๆ มากและเมื่อพบอุปสรรคบุคคลจะกระตุ้นตนเองให้ใช้ความพยายามมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ความเชื่อในความสามารถของตนเองยังมีอิทธิพลต่อการคิดในการแก้ปัญหาที่ยาก คนที่เชื่อในความสามารถของตนเองสูงมีแนวโน้มที่จะพิจารณาว่าความล้มเหลวเกิดจากการที่เขายังพยายามไม่เพียงพอ แต่คนที่มีความท้อแท้ ๆ กันแต่เชื่อในความสามารถของตนเองต่ำ จะเห็นว่าความล้มเหลวเกิดจากการที่ตนไร้ความสามารถ

4. เป็นผู้กำหนดผลที่เกิดขึ้นมากกว่าเป็นผู้ทำนายพฤติกรรม (Humans as Producer Rather than Simply Foretellers of Behavior) บุคคลที่เชื่อความสามารถของตนเองสูงมักพยายามกระทำพฤติกรรมและยอมรับผลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการกระทำพฤติกรรมของตน จะเลือกทำพฤติกรรมที่มีลักษณะท้าทายและใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ เพื่อให้การกระทำนั้นบรรลุถึงเป้าหมาย แม้จะประสบความล้มเหลวในบางครั้งเขาจะไม่ท้อถอยและไม่อ้างเรื่องข้อโชคชะตาแต่จะให้เหตุผลของความล้มเหลวที่เกิดขึ้นว่าเป็นสิ่งที่ช่วยสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จต่อไป ซึ่งต่างจากบุคคลที่รับรู้ความสามารถของตนต่ำ มักไม่ลงมือกระทำอย่างเต็มที่แต่จะรอให้ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการกระทำเป็นไปตามความเชื่อหรือคำทำนาย และมักหลีกเลี่ยงการกระทำที่ยาก ขาดความพยายามมีความทะเยอทะยานต่ำและมีความเครียดสูง

ความเชื่อในความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์กับการกระทำพฤติกรรมของบุคคลคือ ถ้าบุคคลเชื่อในความสามารถของตนเองในการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งสูง จะมีแนวโน้มกระทำพฤติกรรมนั้นสูงด้วย ในทางตรงข้ามถ้าบุคคลเชื่อในความสามารถของตนเองในการกระทำพฤติกรรมนั้นต่ำบุคคลก็มีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นต่ำหรืออาจไม่ทำพฤติกรรมนั้นเลย อย่างไรก็ตามแม้ว่าบุคคลจะเชื่อความสามารถของตนเองสูงแต่บุคคลอาจจะไม่กระทำพฤติกรรมก็ได้ ซึ่งอาจจะขึ้นกับปัจจัยดังต่อไปนี้ (จรินทร์ วินทะไชย์, 2541 : 9 ; อ้างอิงจาก Bandura. 1986 : 395-399)

1. ขาดสิ่งจูงใจหรือภาวะที่กระตุ้นให้กระทำพฤติกรรม แม้ว่าบุคคลจะเชื่อความสามารถของตนเองเพียงพอสำหรับกระทำพฤติกรรม แต่อาจไม่กระทำพฤติกรรมก็ได้ ถ้าเขาคิดว่าจะไม่ได้รับผลตอบแทนใด ๆ หรืออาจจะยับยั้งพฤติกรรมนั้นไว้ ถ้าบุคคลขาดกำลังทางด้านทรัพยากร อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่จำเป็น

2. ความผิดพลาดในการประเมินผลกรรมที่จะเกิดขึ้น หากบุคคลประเมินผลกรรมที่ตนได้รับจากการกระทำผิดพลาดไป จะทำให้บุคคลรู้สึกที่ไม่คุ้มค่าที่ตนจะกระทำพฤติกรรมนั้น

3. ความไม่ทันการณ์ในการประเมินความสามารถของตน เนื่องจากประสบการณ์ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ หากบุคคลไม่ได้ประเมินตนเองตลอดเวลาจะทำให้ตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของตนผิดพลาดมีผลทำให้บุคคลไม่กระทำพฤติกรรม

4. การประเมินความเชื่อในความสามารถของตนเองผิดพลาดไป บางครั้งบุคคลเชื่อในความสามารถของตนเองในการทำงานโดยภาพรวมสูงแต่กลับเชื่อความสามารถของตนในการทำงานส่วนที่จำเพาะผิดพลาดไป โดยประเมินว่าตนมีความสามารถในการทำงานส่วนที่จำเพาะต่ำ ดังนั้นแม้จะเชื่อความสามารถของตนในการทำงานโดยภาพรวมสูง แต่บุคคลก็จะไม่กระทำพฤติกรรม

5. การประเมินความสำคัญของทักษะย่อย ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการกระทำพฤติกรรมผิดพลาด การที่บุคคลคิดว่าเขาขาดทักษะหรือมีทักษะต่าง ๆ ไม่เพียงพอจะทำให้เขาไม่กระทำพฤติกรรมนั้น

6. เป้าหมายของการกระทำพฤติกรรมคลุมเครือ ไม่ชัดเจน และไม่สามารถปฏิบัติได้

7. การรู้จักตนเองที่ไม่ถูกต้องอาจเป็นผลมาจากการกระทำที่ไม่ชัดเจนหรืออาจถูกบังคับให้กระทำหรือได้รับข้อมูลที่ไม่ถูกต้องจากภายนอก

1.1.4 พัฒนาการของความเชื่อในความสามารถของตนเอง

พัฒนาการความเชื่อในความสามารถของตนเอง (Development and Exercise of Self-Efficacy) บันดูรา (Bandura. 1994 : 77-80) , (จรินทร วิทนะไชย์. 2541 : 10 ; อ้างอิงจาก Bandura. 1997 : 162-211) ได้กล่าวสรุปโดยครอบคลุมช่วงชีวิตทั้งหมด ดังนี้

1. การเริ่มต้นของความรู้สึกมีพลังของบุคคลทารกจะมีการเรียนรู้ว่าเขาสามารถกระทำได้บางอย่างให้เกิดขึ้นได้ ประสบการณ์ของทารกที่พบว่ามีเหตุการณ์บางอย่างเกิดขึ้นจากการกระทำของเขาถือเป็นพื้นฐานเริ่มต้นในการพัฒนาความรู้สึกว่ามีความสามารถ เช่น การเขย่าของเด็กรที่เขื่อนำมาซึ่งเสียง การสั่น เป็นต้น เด็กจะสังเกตผลการกระทำซ้ำ ๆ ของตนว่าจะเกิดเหตุการณ์เช่นเดียวกันหรือไม่ เด็กจะเรียนรู้ว่าพฤติกรรมต่าง ๆ ทำให้มีปฏิกิริยาตอบสนอง เด็กที่มีประสบการณ์ความสำเร็จในการควบคุมสภาพแวดล้อมจะกลายเป็นเด็กที่เอาใจใส่สนใจพฤติกรรมของตนเองมาก และมีความสามารถที่จะเรียนรู้การตอบสนองใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในช่วงนี้เด็กจะทราบถึงความแตกต่างกันระหว่างการกระทำของเขากับผู้อื่น แม้จะเป็นการกระทำอย่างเดียวกัน และเมื่อทารกเริ่มเข้าสู่สภาวะสิ่งที่อยู่รอบตัวจะทำให้เขามีบุคลิกลักษณะที่แตกต่างกันไปด้วย

2. ความเชื่อในความสามารถของตนจากครอบครัว เด็กที่อายุน้อยจะเชื่อความสามารถของตนเองจากการกระทำพฤติกรรม เด็กจะมีการพัฒนา ประเมิน และตรวจสอบความสามารถทางกาย ความสามารถทางสังคม ทักษะด้านภาษาและทักษะทางปัญญาเพื่อที่จะเข้าใจและจัดการกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่ตนเองเผชิญในแต่ละวัน การพัฒนาสมรรถนะของประสาทรับรู้ความรู้สึกจะเพิ่มขึ้นตามประสบการณ์ในการสำรวจสิ่งแวดล้อมของเด็กทารก การสำรวจในขั้นเริ่มแรกและการเล่นกิจกรรมต่าง ๆ จะเป็นการเพิ่มทักษะขั้นพื้นฐานและการเข้าใจในความสามารถของเด็กด้วย

ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จจากการควบคุมของตนเองเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาขั้นต้นของความสามารถทางปัญญาและสังคม พ่อแม่ที่ตอบสนองต่อพฤติกรรมของเด็กทารกและสร้างสถานการณ์ที่เอื้อต่อการใช้ความสามารถโดยการสร้างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้สมบูรณ์และเปิดโอกาสให้เด็กได้มีอิสระในการเคลื่อนไหวเพื่อการสำรวจ จะทำให้เด็กเกิดพัฒนาการทางสังคมและสติปัญญา

การพัฒนาทางภาษาจะต้องเตรียมความหมายทางสัญลักษณ์ให้ตอบสนองตามประสบการณ์ ของเด็กและสิ่งอื่น ๆ ที่จะเป็นการบอกให้เด็กได้รู้เกี่ยวกับความสามารถของตน สิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวเพิ่มความเข้าใจว่าเขาสามารถทำอะไรได้หรือไม่ได้บ้าง เพื่อนจะมีความสำคัญมากขึ้นในพัฒนาการความเข้าใจในความสามารถของตนเอง เริ่มแรกจะเปรียบเทียบกับพี่น้องที่มีอายุใกล้เคียงกัน การประเมินความสามารถจากการเปรียบเทียบทางสังคมจะแตกต่างกันตามขนาดของครอบครัว ลำดับการเกิด จำนวนพี่น้อง อายุ และเพศ

3. ความเชื่อในความสามารถของตนเองที่เพิ่มขึ้นโดยผ่านอิทธิพลจากเพื่อน ความเชื่อในความสามารถของเด็กจะเปลี่ยนแปลงตามการเข้าสู่สังคมกลุ่มใหญ่ขึ้น ความเชื่อในความสามารถของตนเองเกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน เด็กจะเข้าใจในความสามารถของตนเองมากขึ้นจากการเรียนรู้ทางสังคมโดยทั่วไปแล้วเด็กที่มีอายุเท่ากันจะมีการเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างตนเองกับเพื่อนมากขึ้นเพื่อตัดสินใจและตรวจสอบความสามารถของตนเอง เพื่อนอาจจะไม่ใช่เพศเดียวกัน เด็กมีแนวโน้มเลือกเพื่อนที่มีความสนใจและเห็นคุณค่าในสิ่งที่คล้ายคลึงกัน การเลือกปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนที่มีความสนใจและเห็นคุณค่าในสิ่งที่คล้ายคลึงกันนี้จะช่วยส่งเสริมการรับรู้ความสามารถในทิศทางและความสนใจร่วมกัน

การขาดความสัมพันธ์กับเพื่อนหรือการมีความสัมพันธ์กับเพื่อนน้อยลงจะมีผลเสียต่อการพัฒนาความเชื่อในความสามารถของตน ถ้าความเชื่อในความสามารถของตนเองทางสังคมต่ำจะทำให้เกิดอุปสรรคในการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนได้ ดังนั้นเด็กที่มีความเชื่อตนเองขาดความสามารถทางสังคมจะหลีกเลี่ยงออกจากสังคมและมีการรับรู้คุณค่าในตนเองต่ำ แต่รูปแบบพฤติกรรมบางอย่างอาจทำให้ความเชื่อในความสามารถของตนเองสูงเกิดความเห็นห่างจากสังคมมากกว่าที่จะเกิดความผูกพันกับสังคม ตัวอย่างเช่นเด็กที่เชื่อในความสามารถของตนเองสูงในการได้สิ่งที่เขาต้องการโดยการก้าวร้าว

4. การพัฒนาความเชื่อในความสามารถทางปัญญาของตนเองจากโรงเรียน โรงเรียนเป็นแหล่งพัฒนาความสามารถทางปัญญา ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และทักษะในการแก้ปัญหาที่จำเป็นสำหรับการอยู่ร่วมในสังคมที่กว้างขึ้น ความรู้และทักษะการคิดของบุคคล (Knowledge and Thinking Skills) จะถูกตรวจสอบประเมิน และเกิดการเปรียบเทียบทางสังคมอย่างต่อเนื่อง เด็กที่มีทักษะทางปัญญาที่ดีจะมีการพัฒนาความเข้าใจในความสามารถทางปัญญา (Intellectual Efficacy) เกิดขึ้นเรื่อย ๆ จากการดูตัวแบบจากเพื่อน การได้รับข้อมูลย้อนกลับจากครู ดังนั้นการสร้างสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้จะมีผลต่อการพัฒนาความสามารถและทักษะทางปัญญาของนักเรียนด้วยโดยเฉพาะจากครู โรงเรียนที่มีคณะครูที่เชื่อในความสามารถของตนเองว่าสามารถทำให้เด็กบรรลุผลก็จะกระตุ้นให้มีบรรยากาศในการเรียนเป็นไปในทางบวก ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนได้ และการจัดให้นักเรียนเรียนเป็นกลุ่มจะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินงานร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการประเมินความสามารถของตนเองไปในทางบวกและมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกว่าการสอนแบบรายบุคคลหรือแบบแข่งขัน

5. ความเชื่อในความสามารถของตนเองในช่วงวัยรุ่น ความเชื่อในความสามารถของตนเองในช่วงวัยรุ่นเป็นวัยที่มีพัฒนาการที่จะต้องทำสิ่งท้าทายใหม่ ๆ และต้องเรียนรู้รับผิดชอบตนเองเกือบทุก ๆ เรื่องในชีวิต วัยรุ่นต้องเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ ที่ทำงานนั้นให้บรรลุผล และเรียนรู้ความสามารถด้านใหม่ ๆ ที่ใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมผู้ใหญ่ รวมทั้งเรียนรู้ว่าจะจัดการอย่างไรต่อการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่วัยหนุ่มสาว และในหลาย ๆ สถานการณ์ที่ความเชื่อในความสามารถของตนเองมีการพัฒนาเพิ่มขึ้น วัยรุ่นจะมีความเข้าใจในความสามารถของตนเองมากขึ้นและมั่นใจมากขึ้น โดยการเรียนรู้ว่าจะจัดการให้สำเร็จผลอย่างไรต่อสภาพการณ์ที่เป็นปัญหาที่เขาไม่เคยได้กระทำมาก่อน วัยรุ่นส่วนใหญ่จะจัดการกับสิ่งต่าง ๆ ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของวัยช่วงนี้ได้โดยไม่มีปัญหา แต่อย่างไรก็ตามเด็กวัยรุ่นตอนต้นที่เข้าสู่ช่วงวัยรุ่นใหม่ ๆ อาจมีความรู้สึกว่าคุณเองไร้ความสามารถอาจทำให้เกิดความไม่สบายใจและไม่สามารถจะจัดการกับสภาพการณ์ใหม่ได้ และการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นเข้าสู่ผู้ใหญ่จะเกิดปัญหาขัดแย้งหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับความมั่นใจหรือความเข้มของความเชื่อในความสามารถของตนเองที่ได้รับจากประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในอดีต

6. ความเชื่อในความสามารถของตนเองในผู้ใหญ่ ในช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น บุคคลมีการเรียนรู้ที่จะจัดการกับความต้องการใหม่ ๆ ที่มีเพิ่มขึ้นจากการเป็นเพื่อนต่างเพศ เป็นคู่สมรส เป็นพ่อแม่ หรือในฐานะทางอาชีพ หากบุคคลประสบความสำเร็จในการจัดการสิ่งเหล่านี้ก็จะเพิ่มความมั่นคงในความเชื่อในความสามารถของตนเอง ซึ่งมีส่วนทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะขยายความสามารถและความสำเร็จนี้ออกไปอีก ส่วนผู้ใหญ่ที่ไม่ประสบความสำเร็จจะเกิดความทุกข์ใจ ลังเลสงสัยในตนเอง พบว่าผู้ใหญ่เหล่านี้มักเกิดความเครียด และหดหู่ซึมเศร้าในชีวิต ในช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนกลาง บุคคลจะมีการจัดการกับงานในชีวิตประจำวันของตนเองที่แน่นอน นั่นคือจะไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงความเชื่อในความสามารถของตนเองในส่วนของหน้าที่ประจำ อย่างไรก็ตามอาจเกิดความไม่มั่นคงได้เนื่องจากชีวิตนั้นไม่ได้หยุดอยู่กับที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสังคมอยู่ตลอดเวลา ซึ่งบุคคลจำเป็นต้องปรับตัวและเกิดการย้อนกลับมาประเมิน

ความสามารถของผู้อื่นให้ผู้อื่นจะได้รับความกดดันจากผู้ที่อยู่ในวัยอ่อนกว่า ในสภาพการณ์นี้บุคคลจะมีการแข่งขันในด้านฐานะ ตำแหน่ง และพลังความสามารถในการทำงานที่ได้ จากการเปรียบเทียบจากสังคมกับคนที่อยู่ในวัยอ่อนกว่า

7. การประเมินความเชื่อในความสามารถของตนเองซ้ำในวัยชรา ความเชื่อในความสามารถของตนเองในวัยนี้จะมีทั้งการย้อนกลับไปประเมินความสามารถอีกครั้งและการเกิดความผิดพลาดของการประเมินความสามารถ บุคคลวัยนี้จะมีทัศนคติเชิงชีววิทยาที่ว่าความสามารถในทางกายหลายอย่างจะลดลงเมื่อมีอายุเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นบุคคลในวัยนี้จึงต้องการย้อนกลับไปประเมินเกี่ยวกับความสามารถของตน ในกิจกรรมที่ต้องใช้สรีระทางร่างกายใหม่ว่าจะเกิดผลอย่างไร วัยนี้มีแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจ ความสามารถทางปัญญาในเรื่องความจำ โดยหากคนชราคิดว่าเมื่อมีอายุมากขึ้นความสามารถในการจำจะลดลงเหมือนความสามารถทางสรีระ บุคคลก็จะมี ความมั่นใจในการจดจำของตนต่ำ ส่วนคนชราที่รู้สึกว่าตนมีความสามารถในการจำสูงจะนำไปสู่ความพยายามทางปัญญาในการที่จะระลึก ดังนั้นจึงประสบความสำเร็จในการจำได้ดีกว่า

1.1.5 แหล่งข้อมูลของความเชื่อในความสามารถของตนเอง

การตัดสินใจความสามารถของบุคคลมีพื้นฐานมาจากแหล่งข้อมูล 4 แหล่งด้วยกัน ซึ่ง บันดูรา (Bandura. 1977 : 81-82), (จรินทร์ วินทะไชย์. 2541 : 12 ; อ้างอิงจาก Bandura. 1986 : 399-409) ได้สรุปไว้ดังต่อไปนี้

1. ประสบการณ์ความสำเร็จจากการกระทำ (Enactive Mastery Experience) ประสบการณ์ความสำเร็จจากการกระทำของตนเองถือเป็นแหล่งข้อมูลที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อในความสามารถของตนเองที่มีประสิทธิภาพและเที่ยงตรงมากที่สุด เนื่องจากมีพื้นฐานอยู่บนประสบการณ์ของความสำเร็จที่บุคคลได้รับโดยตรง การที่บุคคลทำงานหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ แล้วได้รับความสำเร็จหลายครั้งจะทำให้บุคคลเชื่อว่าตนเองมีความสามารถและพัฒนาความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเพิ่มขึ้น ประสบการณ์ความสำเร็จจากการกระทำนอกจากจะเพิ่มความเชื่อในความสามารถของตนเองให้เข้มแข็งขึ้นแล้วยังแผ่ขยายไปยังสภาพการณ์อื่น ๆ ได้มากกว่าแหล่งข้อมูลอื่นด้วย ประสบการณ์ความสำเร็จนี้หากได้รับบ่อยครั้งก็ยิ่งทำให้บุคคลเชื่อว่าตนมีความสามารถเพิ่มมากขึ้น ไม่ห่อถอยถึงแม้จะไม่ประสบความสำเร็จในบางครั้ง โดยเฉพาะถ้าการไม่ประสบความสำเร็จนั้นสามารถแก้ไขได้ด้วยความพยายาม บุคคลก็จะเพิ่มความพยายามมากขึ้น ในทางตรงข้ามประสบการณ์ที่ล้มเหลวจะทำให้บุคคลเชื่อความสามารถของตนเองต่ำ เมื่อจะต้องตัดสินใจความสามารถของตนในการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ก็จะทำให้คาดหวังว่าตนเองมีความสามารถในการกระทำพฤติกรรมนั้นต่ำ โดยเฉพาะความล้มเหลวที่เกิดขึ้นในระยะแรก ๆ และไม่ได้เกิดจากการขาดความพยายามหรือได้รับการขัดขวางจากสภาพการณ์ภายนอก การทำให้คนเราฟื้นคืนกลับมาเชื่อว่าตนเองมีความสามารถจำเป็นต้องให้เขาได้มีประสบการณ์ในการเอาชนะอุปสรรคโดยผ่านการใช้ความพยายามเสียก่อน ประสบการณ์ความสำเร็จจากการกระทำทำให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถแก่ผู้กระทำพฤติกรรมขึ้นอยู่กับปัจจัยต่อไปนี้

1.1 ความยากของงานและสภาพแวดล้อม การประสบความสำเร็จในการทำงานที่ง่าย ๆ อาจไม่เพิ่มความเชื่อในความสามารถของตนเองเนื่องจากบุคคลรู้ว่งานนั้นต้องสำเร็จอยู่แล้วจึงไม่นำไปประเมินความสามารถ ส่วนงานที่ยากและท้าทายจะให้ข้อมูลความสามารถอย่างใหม่ จึงมีแนวโน้มส่งผลให้บุคคลเพิ่มความเชื่อในความสามารถ นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบหลายอย่างที่เกิดขึ้นภายในบริบทหรือสภาพแวดล้อม

ของการกระทำทั้งที่เป็นอุปสรรคและที่ช่วยส่งเสริมให้บรรลุความสำเร็จ เช่น การได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ความสามารถในการจัดการกับทรัพยากรหรือเครื่องมือ สภาวะแวดล้อมภายใต้กิจกรรมที่ปฏิบัติ ความสำเร็จของการกระทำที่ได้มาจากการช่วยเหลือจากภายนอกคุณค่าของความสามารถจะมีเพียงเล็กน้อยเพราะบุคคลให้น้ำหนักกับสิ่งภายนอกมากกว่าความสามารถของตนเอง ส่วนความผิดพลาดของการปฏิบัติงานที่เกิดจากเงื่อนไขซึ่งไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน จะเป็นข้อมูลที่ส่งผลต่อความสามารถน้อยกว่าความผิดพลาดที่เกิดในเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน

1.2 ความพยายาม หากประสบการณ์ความสำเร็จในงานที่ทำหามาจากการใช้ความพยายามเพียงเล็กน้อยจะแสดงให้เห็นถึงการมีความสามารถสูง แต่หากมาจากการใช้ความอุตสาหะพยายามอย่างมากจึงจะสำเร็จได้ กลับแสดงให้เห็นถึงการมีความสามารถในระดับต่ำกว่าและมักจะนำไปสู่ความเชื่อในความสามารถของตนที่น้อยกว่าด้วย การอธิบายถึงความพยายามที่ตรงข้ามกันมีความสัมพันธ์กับความเชื่อในความสามารถในเด็กและ ผู้ใหญ่ โดยเด็กเล็กที่ประสบความสำเร็จจากการใช้ความพยายามอย่างหนักจะนำไปสู่ความเชื่อว่าจะมีความสามารถมาก แต่หากเป็นผู้ใหญ่จะเชื่อความสามารถของตนในระดับต่ำกว่า นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาตามกรอบการอนุมานสาเหตุที่ว่าระดับของความเชื่อในความสามารถของตานั้นมาจากการอนุมานสาเหตุไปยังความพยายามและความยากของงาน โดยบุคคลที่อธิบายความสำเร็จของตนในงานที่ยากว่ามาจากการใช้ความพยายามเพียงเล็กน้อยจะเชื่อความสามารถของตนเองสูง แต่บุคคลที่อธิบายความสำเร็จของตนในงานที่ง่ายว่ามาจากการใช้ความพยายามอย่างมากจะรับรู้ว่าจะมีความสามารถต่ำกว่า (Bandura. 1986 : 402 ; cited Bem. 1972 ; Frieze. 1976 ; Weiner. 1979)

บันดูรายังได้สรุปให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการอนุมานสาเหตุกับความเชื่อในความสามารถของตนว่า การอนุมานสาเหตุของความสำเร็จจากการกระทำมาจากความสามารถที่ช่วยส่งเสริมความเชื่อในความสามารถของตนให้เด่นชัดขึ้น และยังเป็นตัวทำนายความสำเร็จ ของการกระทำด้วย นอกจากนี้ยังพบว่าบุคคลที่เชื่อในความสามารถของตนเองสูงมีแนวโน้มในการอธิบาย ความล้มเหลวว่าเนื่องมาจากการมีความพยายามไม่เพียงพอหรือเกิดจากสภาพการณ์ที่ไม่เอื้ออำนวย แต่บุคคลที่เชื่อความสามารถของตนต่ำจะอธิบายสาเหตุของการล้มเหลวของตนว่ามาจากการมีความสามารถที่ต่ำ (Bandura. 1997 : 85 ; cited Alden. 1986 ; McAuley, Duncan, and McElroy. 1989 ; Grove. 1993 ; Silver, Mitchel and Gist. 1995)

1.3 การเลือกจดจำ ความเชื่อในความสามารถของตนมีผลจากการที่บุคคลเลือกจดจำ การกระทำของตัวเอง โดยการเลือกจดจำจะช่วยเพิ่มความเชื่อในความสามารถของตนเองมากขึ้น ถ้าบุคคลเลือกสังเกตจดจำเฉพาะการกระทำที่เขาประสบความสำเร็จ แต่หากบุคคลเลือกสังเกตจดจำการกระทำที่เป็นไปในทางลบมักจะนำไปสู่ความเชื่อในความสามารถของตนเองที่ต่ำ

1.4 การเปลี่ยนแปลงของช่วงเวลาการบรรลุผลการประเมินเพื่อปรับปรุงแก้ไข การเปลี่ยนแปลงของช่วงเวลาการบรรลุผลมีอิทธิพลต่อความเชื่อในความสามารถของตน โดยบุคคลที่มีประสบการณ์ความล้มเหลวเป็นบางครั้งบางคราวไม่ต่อเนื่อง แต่มีการประเมินเปรียบเทียบกับผลการกระทำที่เคยเกิดขึ้นแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข จะมีความโน้มเอียงในการเพิ่มความเชื่อในความสามารถของตนมากกว่าบุคคลที่มีประสบการณ์ในลักษณะที่ราบเรียบและไม่มีการประเมินเปรียบเทียบกับผลที่เคยกระทำผ่านมาเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

2. ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ (Vicarious Experience) ความเชื่อในความสามารถของตนเองส่วนหนึ่งได้รับอิทธิพลจากการเห็นตัวอย่างจากบุคคลอื่น การที่ได้เห็นบุคคลอื่นทำพฤติกรรมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันแล้วประสบความสำเร็จจะทำให้บุคคลคิดว่าตนเองก็มีความสามารถและทักษะเช่นเดียวกับบุคคลนั้น ตนเองก็น่าจะประสบความสำเร็จได้เช่นกัน บุคคลก็จะโน้มน้าวตนเองให้เชื่อว่ามีความสามารถที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จได้ แต่หากได้เห็นบุคคลอื่นที่มีความสามารถคล้ายคลึงกับตนประสบความล้มเหลวทั้ง ๆ ที่ได้พยายามอย่างเต็มที่อาจทำให้เชื่อในความสามารถของตนเองต่ำลง ความเชื่อในความสามารถของตนเองที่ไม่ได้เกิดจากประสบการณ์ตรงเช่นนี้ จะทำให้ความเชื่อในความสามารถของตนเองไม่มีความแน่นอนและเปลี่ยนแปลงง่าย คือพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงไปตามตัวแบบที่เห็น ข่าวสารที่ได้จากการดูตัวแบบจะมีผลต่อความเชื่อในความสามารถของตนเองอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ประเมินความสามารถและการเปรียบเทียบผลการประเมินความสามารถของตนเองกับตัวแบบ หากกิจกรรมใดให้ข้อมูลที่ชัดเจนจะทำให้บุคคลประเมินความสามารถของตนเองได้ตรงกับความสามารถจริง แต่ในกรณีที่ข่าวสารให้ข้อมูลไม่ชัดเจน บุคคลจะประเมินความสามารถของตนเองไม่ตรงกับความเป็นจริง ตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อในความสามารถของตนควรมีลักษณะดังนี้

2.1 ความคล้ายคลึงกันของความสามารถ ปัจจัยความคล้ายคลึงของความสามารถของตัวแบบกับผู้สังเกตจะนำไปสู่การเพิ่มความเชื่อในความสามารถของตนเองได้ โดยตัวแบบที่มีความสามารถคล้ายคลึงหรือสูงกว่าผู้สังเกตเล็กน้อยจะให้ข้อมูลที่ส่งผลต่อความเชื่อในความสามารถของผู้สังเกตอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ส่วนตัวแบบที่มีความสามารถสูงหรือต่ำกว่าผู้สังเกตมาก ๆ จะให้ข้อมูลที่ส่งผลต่อความเชื่อในความสามารถของผู้สังเกตเพียงเล็กน้อย และการศึกษาอิทธิพลของความคล้ายคลึงของความสามารถที่มีมาก่อนของตัวแบบกับผู้สังเกต โดยให้กลุ่มผู้สังเกตสังเกตการทำงานของตัวแบบและผู้สังเกตจะได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับความสามารถล่วงหน้าของตัวแบบว่ามีความสามารถเท่ากันกับตนหรือมากกว่าตน เมื่อตัวแบบประสบความล้มเหลวในการทำงานเสมอ ๆ จะพบว่าผู้สังเกตที่มีความเชื่อว่าจะตนมีความสามารถมากกว่าตัวแบบจะยังคงรับรู้ความสามารถของตนสูงในงานที่คล้ายคลึงกับงานที่ตัวแบบทำและไม่ลดความพยายามลงแม้จะประสบความล้มเหลวซ้ำ ในทางตรงข้ามผู้สังเกตที่เชื่อว่าตนมีความสามารถใกล้เคียงหรือต่ำกว่าตัวแบบ จะรับรู้ว่าจะตนมีความสามารถต่ำและมักท้อถอยง่ายเมื่อพบอุปสรรคหรือประสบความล้มเหลว นอกจากนี้มีการเสนอว่าบุคคลจะใช้ความรู้เดิมในอดีตที่คล้ายคลึงกันมาเป็นตัวตัดสินความสามารถในสภาพการณ์ใหม่ของตน (Bandura. 1997 : 97 ; cited Goethls & Darley. 1977) ซึ่งบันดูราโต้แย้งว่าหากเป็นดังเช่นที่กล่าว การกระทำเดิมสภาพแวดล้อมเดิมจะต้องเหมือนกันทุกประการกับการกระทำใหม่และสภาพแวดล้อมใหม่ ซึ่งลักษณะเช่นนี้เกิดขึ้นได้ยาก เขาจึงสรุปว่าผู้สังเกตมักจะตัดสินความสามารถของตนจากการกระทำที่คล้ายคลึงกันในอดีตและจากความรู้ในการบรรลุความสำเร็จของตัวแบบในสภาพการณ์ใหม่ ดังเช่น การที่นักเรียนคนหนึ่งจะทราบว่าคะแนนวิชาเคมีของตนเป็นอย่างไร อาจจะพิจารณาจากคะแนนวิชาเคมีของเพื่อนคนที่เคยทำวิชาฟิสิกส์ได้คะแนนเท่า ๆ กับตนว่าเป็นเท่าใด

2.2 ความคล้ายคลึงกันของคุณลักษณะ บุคคลมีการพัฒนาโน้ตชน้เกี่ยวกับความสามารถในการทำงานของตนโดยเชื่อมโยงกับคุณลักษณะต่าง ๆ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับเศรษฐกิจและสังคม และเชื้อชาติของตัวแบบ ในการสังเกตตัวแบบนั้นหากตัวแบบมีความคล้ายคลึงในคุณลักษณะต่าง ๆ กับผู้สังเกตมาก เมื่อตัวแบบประสบความสำเร็จผู้สังเกตก็มีแนวโน้มที่จะเผชิญกับปัญหาและเชื่อว่าตนสามารถทำได้เช่นเดียวกับตัวแบบและนำไปสู่ความเชื่อในความสามารถของตนมากขึ้น ซึ่งแตกต่างกับ

ตัวแบบที่มีคุณลักษณะแตกต่างจากผู้สังเกต แม้ตัวแบบจะประสบความสำเร็จในการทำงานก็ตาม แต่ผู้สังเกตจะมีความลังเลสงสัยในความสามารถของตนว่าจะสามารถทำงานให้สำเร็จได้หรือไม่

2.3 ความมากมายหลากหลายของตัวแบบ ในชีวิตของคนเราการประเมินความสามารถของตนไม่ได้มาจากตัวแบบคนเดียว แต่บุคคลจะมีการสังเกตตัวแบบที่มากมายหลากหลายออกไป และการตัดสินใจจากตัวแบบที่มีจำนวนมากและหลากหลายนี้ย่อมเป็นข้อมูลในการประเมินความสามารถของตนได้ดีกว่าตัวแบบคนเดียว นั่นคือพลังการชักจูงจากตัวแบบที่มีจำนวนมากและหลากหลายจะช่วยเพิ่มอิทธิพลที่มาจากผู้อื่น นอกจากนี้การสังเกตการประสบความสำเร็จของตัวแบบที่มีความชำนาญในงานที่หลากหลายจะช่วยให้บุคคลเพิ่มความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ของตนและมีการพัฒนาความสามารถมากขึ้นกว่าการสังเกตตัวแบบที่มีความชำนาญในงานเพียงอย่างเดียว

2.4 ความเชี่ยวชาญของตัวแบบ ตัวแบบที่มีความเชี่ยวชาญในการทำงานจะมีความสุขรอบคอบมักทำงานได้อย่างไม่มีข้อผิดพลาด แต่ตัวแบบที่ไม่เชี่ยวชาญในช่วงแรกอาจมีความขลาดกลัวแต่ต่อมาจะค่อย ๆ เอาชนะความยากของงานโดยตัดสินใจใช้ความพยายามให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้สังเกตจะได้รับประโยชน์จากการยืนยันหนักในการใช้ความพยายามต่องานที่ยากจากตัวแบบที่ไม่เชี่ยวชาญมากกว่าตัวแบบที่มีความเชี่ยวชาญมาก จะเห็นได้ว่าตัวแบบที่จะช่วยให้ผู้สังเกตเพิ่มความเชื่อในความสามารถของตนได้ดีกว่าคือ ตัวแบบที่ยังไม่มีความเชี่ยวชาญเท่าใดนัก ผู้สังเกตที่ยังไม่แน่ใจในความสามารถของตนมักคิดว่าตัวแบบที่ไม่เชี่ยวชาญมีความคล้ายคลึงกับตนมากกว่าตัวแบบที่เชี่ยวชาญแล้ว จึงมีแนวโน้มที่จะใช้ความอุตสาหะพยายามมากขึ้นเพื่อให้ประสบความสำเร็จดังเช่นตัวแบบ

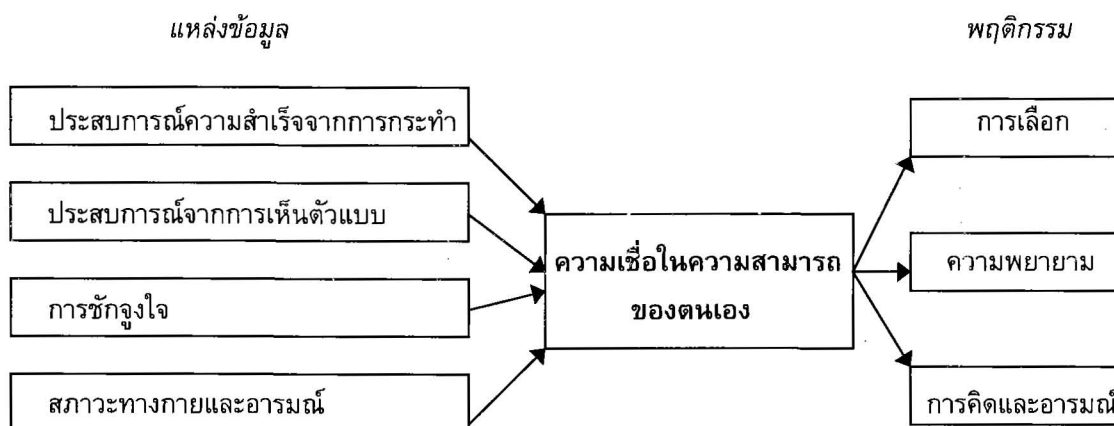
3. การชักจูงด้วยคำพูด (Verbal Persuasion) การตัดสินใจความสามารถของตนนั้นไม่อาจขึ้นอยู่กับตนเองเพียงอย่างเดียว เนื่องจากแหล่งข้อมูลจากตนเองอาจจะไม่เพียงพอ ดังนั้นจึงต้องการข้อมูลจากบุคคลอื่นที่มีอิทธิพลต่อตนเอง การพูดชักจูงทางวาจาที่มีความสัมพันธ์กับการทำให้เกิดความมั่นใจในความสามารถของตนเป็นการรับเอาคำพูดของผู้อื่นมาเป็นข้อมูลในการพิจารณาเกี่ยวกับความสามารถของตน ทำให้เชื่อว่าตนเองมีความสามารถที่จะทำงานได้สำเร็จเกิดความมั่นใจในความสามารถของตน และความรู้สึกว่าตนเองมีความสามารถนี้จะเป็นแรงจูงใจให้บุคคลกระทำพฤติกรรมตามที่ตนเองเชื่อในความสามารถ แต่บุคคลที่ไม่ได้รับการโน้มน้าวหรือชักจูงทางวาจา อาจยังคงสงสัยในความสามารถของตน อย่างไรก็ตามการชักจูงด้วยวาจาที่มีข้อจำกัดอย่างมากในการเพิ่มความเชื่อในความสามารถของบุคคล แต่จะสามารถเพิ่มได้หากการชักจูงนั้นอยู่ในกรอบของความเป็นจริง แต่หากความเชื่อในความสามารถของตนที่เกิดจากการชักจูงนั้นไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงอาจก่อให้เกิดความล้มเหลวซึ่งจะทำให้ผู้ชักจูงไม่ได้รับความเชื่อถือ การได้รับข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการชักจูงด้วยวาจา เพราะข้อมูลที่โน้มน้าวความสามารถมักมาจากการประเมินผลย้อนกลับของการกระทำโดยจะนำไปสู่การลดหรือการเพิ่มความรู้สึกว่าตนมีความสามารถ เนื่องจากการบอกให้บุคคลทราบว่าเขามีความสามารถ และความสามารถนั้นได้มาจากการใช้ความพยายามอย่างหนักจะทำให้บุคคลเชื่อในความสามารถของตนในระดับต่ำกว่าการบอกที่แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าของความสามารถที่เขาทำ โดยไม่อ้างไปถึงความพยายามที่เขาใช้ไป นอกจากนี้ความรู้และความน่าเชื่อถือของผู้ชักจูงก็มีส่วนด้วย โดยผู้ชักจูงที่มีความรู้ ความน่าเชื่อถือในเรื่องนั้น ๆ จะมีอิทธิพลต่อความเชื่อในความสามารถของบุคคล

4. สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ (Physiological and Affective State) เป็นข้อมูลที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของบุคคล การที่ความเชื่อในความสามารถของตนเองจะสูงหรือต่ำ ส่วนหนึ่งก็ขึ้นอยู่กับสภาวะทางสรีระวิทยาของเขา นั่นคือในสภาวะที่ร่างกายเกิด

ความตื่นตัว เช่น เกิดความเครียด ความวิตกกังวล ตื่นเต้น มีอาการอ่อนเพลีย เมื่อยล้า หรือเมื่ออยู่ในสภาพการณ์ที่ถูกดู ว่ากล่าวตักเตือนหรือในสภาวะที่ร่างกายถูกกระตุ้นมาก ๆ มักจะทำให้บุคคลกระทำพฤติกรรมได้ผลไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งจะกระทำให้บุคคลมีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ ซึ่งสภาวะทางกายที่กล่าวถึงนี้รวมถึงความอ่อนล้า ความเหนื่อยอ่อน และความเจ็บปวดด้วย โดยสภาวะทางกายและอารมณ์ในทางบวกจะช่วยเพิ่มความเชื่อในความสามารถของตนเอง ในทางตรงข้ามสภาวะทางกายและอารมณ์ในทางลบ เช่น เจ็บป่วย ปวดเมื่อย เครียด วิตกกังวล จะลดความเชื่อในความสามารถของตนเองลง

จะเห็นได้ว่า ความเชื่อในความสามารถของตนเองสามารถเกิดขึ้นได้จากปัจจัยหลายประการ ดังกล่าวมาแล้ว ซึ่งความเชื่อในความสามารถของตนเองนี้อาจเกิดจากปัจจัยใดปัจจัยหนึ่ง หรืออาจเกิดจากหลายปัจจัยผสมผสานกันก็ได้

ทฤษฎีความเชื่อในความสามารถของตนเองของบันดูรา สามารถแสดงได้ดังภาพประกอบดังนี้

ภาพประกอบ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งข้อมูลความเชื่อในความสามารถของตนเองกับพฤติกรรม (วัลภา สายยั้ง. 2542 : 39 ; อ้างอิงจาก Betz. 1992)

1.1.6 มิติของความเชื่อในความสามารถของตนเอง

บันดูรา (ศศิธร พรไพรินทร์. 2541 : 21 ; อ้างอิงจาก Bandura. 1977 : 84-85) ได้เสนอลักษณะของความเชื่อในความสามารถของตนเองว่า ในแต่ละบุคคลอาจมีความเชื่อในความสามารถที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับมิติ 3 มิติ คือ

มิติที่ 1 ระดับหรือขนาดความยากของงานที่บุคคลเชื่อว่าตนเองสามารถปฏิบัติได้ (Level or Magnitude of Job Difficulty) เป็นความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถของตนเองซึ่งจะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลในการกระทำพฤติกรรมหนึ่ง หรือแตกต่างกันในบุคคลเดียวกันเมื่อต้องทำพฤติกรรมที่มีความยากง่ายแตกต่างกันเป็นความเชื่อของบุคคลว่าตนจะทำงานสำเร็จถึงระดับไหนเมื่อถูกเสนองานที่มีระดับความยากแตกต่างกัน บุคคลที่มีความเชื่อในความสามารถของตนเองต่ำหรือมีขีดความสามารถจำกัด ทำงานได้เฉพาะเรื่องที่ยาก ๆ ถ้าได้รับมอบหมายให้กระทำการที่ยากเกินความสามารถก็จะพบความล้มเหลว ดังนั้นการมอบหมายงานต้องพิจารณาไม่ให้งานเกินความสามารถ ควรเป็นงานที่มีความยากในระดับปานกลาง

มิติที่ 2 ความเข้มหรือความมั่นใจที่จะปฏิบัติได้ในระดับความยากต่าง ๆ (Strength of Confidence) ถ้าความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถของตนมีความเข้มน้อย คือ บุคคลไม่มั่นใจในความสามารถของตน เมื่อประสบเหตุการณ์ที่ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังจะทำให้ความเชื่อในความสามารถของตนเองลดลง แต่ถ้ามีความเข้มหรือความมั่นใจมาก บุคคลจะมีความบากบั่นพยายามมากแม้ว่าจะประสบเหตุการณ์ที่ไม่สอดคล้องกับความสามารถของตน

มิติที่ 3 การแผ่ขยายความสามารถหรือการนำไปใช้ (Generality of Ability) เป็นการแผ่ขยายความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถของตนเองไปในสถานการณ์อื่น ประสบการณ์การกระทำบางอย่างก่อให้เกิดความสามารถในการนำไปปฏิบัติในสภาพการณ์อื่นที่คล้ายกันแต่ในปริมาณที่แตกต่างกันได้ แต่บางครั้งประสบการณ์บางอย่างอาจไม่ทำให้ความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถของตนเองนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นได้

สรุปได้ว่า ความเชื่อในความสามารถของตนเองขึ้นอยู่กับมิติ 3 มิติ ได้แก่ มิติเกี่ยวกับระดับหรือขนาดของความยาก มิติเกี่ยวกับความเข้มหรือความมั่นใจ และมิติเกี่ยวกับการแผ่ขยายหรือการนำไปใช้

1.1.7 การวัดความเชื่อในความสามารถของตนเอง

จากแนวคิดของบันดูราที่ว่าความเชื่อในความสามารถของตนเองขึ้นอยู่กับมิติ 3 มิติ ได้แก่ มิติเกี่ยวกับระดับหรือขนาดของความยาก มิติเกี่ยวกับความเข้มหรือความมั่นใจ และมิติเกี่ยวกับการแผ่ขยายหรือการนำไปใช้ ทั้ง 3 มิติสามารถวัดความเชื่อในความสามารถของตนเองได้ โดยการวัดนั้นจะต้องเกี่ยวข้องกับมิติทั้ง 3 นี้

ลีและบอบโก (จิราภรณ์ กุณสิทธิ์, 2541 : 26 ; อ้างอิงจาก Lee & Bobko, 1994) ได้ศึกษาและพบว่า มีวิธีการวัดความเชื่อในความสามารถของตนเอง 5 วิธีด้วยกันคือ

1. การวัดความเข้มหรือความมั่นใจ (Self – Efficacy Strength) เป็นวิธีที่นำมาใช้วัดความเชื่อในความสามารถของตนเองมากที่สุด วิธีการวัดทำได้โดยการถามผู้ตอบว่าเขาสามารถปฏิบัติงานที่มีความยากของงานเพิ่มขึ้นได้เพียงใด ข้อคำถามมักมีลักษณะให้ประเมินความมั่นใจจากไม่มีความมั่นใจ (0) จนถึงมีความมั่นใจเต็มที่ (10) หรืออาจทำได้โดยใช้มาตราส่วนแบบอื่น ๆ ก็ได้ เช่น จาก 0% ถึง 100%

2. การวัดระดับความยาก (Self – Efficacy Magnitude) เป็นวิธีที่นิยมนำมาใช้วัดความเชื่อในความสามารถของตนเองรองลงมา วิธีการวัดจะทำได้โดยการถามผู้ตอบว่าเขาสามารถปฏิบัติงานที่กำหนดให้ที่ยากขึ้นได้หรือไม่ ซึ่งข้อคำถามมักจะมีลักษณะเป็นมาตราส่วนชนิด ใช่ / ไม่ใช่ คำตอบ ใช่ จะมีคะแนน 1 คะแนน คำตอบ ไม่ใช่ จะมีคะแนน 0 คะแนน ดังนั้นหากได้คะแนนสูงก็แสดงว่ามีความเชื่อในความสามารถของตนเองสูง

3. การวัดแบบผสม เป็นการวัดที่ใช้ทั้งความมั่นใจและระดับความยากโดยที่ ลีและบอบโก พบว่ามีการวิจัยจำนวนหนึ่งที่ใช้การวัดแบบผสมนี้ โดยทั่วไปการวัดแบบผสมนี้จะใช้ข้อคำถามเดียวกัน คำตอบอาจแยกกันเป็น 2 ช่อง ช่องหนึ่งเป็นแบบ ใช่ / ไม่ใช่ อีกช่องหนึ่งจะเป็นมาตราส่วนประเมินค่าหรือใช้ร้อยละ หรือการวัดอีกแบบหนึ่งคือ การวัดความเชื่อในความสามารถของตนเองทั้งระดับความยากและความมั่นใจโดยพิจารณาเป็นสเกลเดียว เช่น ข้อคำถามจะให้ประเมินจาก ฉันไม่สามารถทำได้ (0) ถึงฉันมั่นใจว่าสามารถทำได้มากที่สุด (100) การวัดแบบนี้ ลีและบอบโก พบว่าเป็นการวัดที่สอดคล้องกับแนวคิดของแบนดูรามากที่สุด

4. การวัดความมั่นใจและระดับความยากเหมือนกับวิธีที่ 3 แตกต่างกันที่แปลงคะแนนดิบ (Raw Score) ให้เป็นคะแนนมาตรฐาน (Z Score)

5. การวัดความเข้มหรือความมั่นใจ โดยใช้ข้อคำถามเพียงข้อเดียวเกี่ยวกับงานที่กำหนดแล้วให้ ผู้ตอบประเมินค่าระดับความมั่นใจของตนเองต่อการทำงานที่กำหนดนั้น วิธีนี้เรียกว่า One – Item Confidence Rating

นอกจากนี้ ลีและบอบโก (จิราภรณ์ กุณสิทธิ์. 2541 : 26 ; อ้างอิงจาก Lee & Bobko. 1994) ได้ ทำการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการวัดความเชื่อในความสามารถของตนเอง 5 วิธี ดังนี้ 1. วัดระดับความยาก 2. วัดระดับความมั่นใจ 3. วัดแบบผสม 4. วัดแบบผสมแต่แปลงคะแนนเป็นคะแนนมาตรฐาน 5. การวัด ความมั่นใจโดยใช้ข้อคำถามเดียวเกี่ยวกับงานที่กำหนด โดยทำการศึกษา 2 ครั้ง การศึกษาครั้งที่ 1 เป็น การศึกษาในชั้นเรียนปกติของนักเรียนปริญญาตรีที่เรียนรายวิชาการบริการเบื้องต้น ผลการวิจัยพบว่า การวัดแบบที่ 5 การวัดความมั่นใจโดยใช้ข้อคำถามเดียวมีค่าความเที่ยงตรงเชิงสภาพต่ำที่สุด ซึ่งในวิธีที่ 2 ก็ได้ผลเช่นเดียวกัน และการวัดในแต่ละวิธีมีความสัมพันธ์กันเชิงบวก โดยมีค่าความสัมพันธ์เฉลี่ย 0.62 และยังพบว่า ความเชื่อในความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง และผลการปฏิบัติงาน โดยวิธีการวัดที่ 3 และ 4 จะให้ค่าความสัมพันธ์สูงสุด ในการศึกษาครั้งที่ 2 ได้ผล ลักษณะเช่นเดียวกันกับการศึกษาครั้งที่ 1 คือ การวัดความเชื่อในความสามารถของตนเองแต่ละวิธีมี ความสัมพันธ์กันทางบวก โดยวิธีที่ 5 มีความเที่ยงตรงเชิงสภาพต่ำที่สุด และพบว่าการวัดวิธีที่ 3 มีความเที่ยงตรงเชิงทำนายสูงที่สุด จากการศึกษาทั้ง 2 ครั้งผู้วิจัยสรุปได้ว่า การวัดวิธีที่ 1 และ 2 มีความเที่ยงตรงเชิงสภาพและความเที่ยงตรงเชิงทำนายน้อยกว่าวิธีที่ 3 และ 4 และการวัดวิธีที่ 3 และ 4 สอดคล้องกับแนวคิดของบันดูรามากที่สุด

นอกจากนี้ยังมีวิธีการวัดแบบอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมากที่มีการนำมาใช้วัดความเชื่อใน ความสามารถของตนเอง เช่น การใช้ข้อคำถามที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ โดยไม่ได้ให้ตอบใน ลักษณะของความยากของการปฏิบัติงานที่เพิ่มขึ้น และระดับความมั่นใจในการทำงาน แต่คำตอบจะเป็น การให้ประเมินค่าโดยใช้มาตราส่วนแบบลิเคิร์ต ซึ่งสรุปได้ว่าการวัดความเชื่อในความสามารถของตนเอง สามารถทำได้หลายวิธี โดยบุคคลจะต้องประเมินเกี่ยวกับการกระทำต่าง ๆ ว่าสามารถทำได้ดีเพียงใด คะแนนที่ได้จากการวัดจะเป็นตัวบ่งชี้ผลการกระทำของบุคคล ฉะนั้นในการวัดจึงควรพยายามทำให้คะแนน ความเชื่อในความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์กับผลของการกระทำมากที่สุด เพื่อจะสามารถทำนาย พฤติกรรมของบุคคลได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อในความสามารถของตนเอง

จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ พบว่ามีงานวิจัยต่างประเทศและงานวิจัยภายในประเทศที่ศึกษา เกี่ยวข้องกับความเชื่อในความสามารถของตนเอง ดังนี้

งานวิจัยในต่างประเทศ

โรเบิร์ต (กัญญาวดี แสงงาม. 2543 : 15 ; อ้างอิงจาก Robert. 1984 : 356-362) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในความสามารถของตนเองเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับ ความพยายามในการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และ วิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 42 คน ซึ่งเข้าร่วมโครงการวางแผนอาชีพทางด้านวิทยาศาสตร์และ วิศวกรรมศาสตร์เป็นเวลา 10 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบวัดการรับรู้ความสามารถของ

ตนเองและแบบทดสอบ PSAT (Preliminary Scholastic Aptitude Test) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ MANOVA และการทดสอบ ไค-สแควร์ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงมีความเชื่อว่าจะได้รับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูงกว่าและใช้ความพยายามมากกว่านักศึกษาที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมนชากา (Menchaca. 1996 : 2881) ได้ศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ความสามารถของตนเองที่มีต่อการตัดสินใจและการวางแผนทางการศึกษาและอาชีพ ของนักศึกษาระดับเกรด 12 ที่มีเชื้อชาติเม็กซิกัน-อเมริกัน จำนวน 156 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือแบบสำรวจภูมิหลัง แบบสอบถามเกี่ยวกับอาชีพ แบบประเมินความสนใจในอาชีพ แบบประเมินความคาดหวังทางอาชีพ แบบประเมินความสนใจในโปรแกรมการศึกษา แบบสอบถามโปรแกรมการศึกษาและแบบประเมินความคาดหวังในความสามารถของตนเองวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความสัมพันธ์และการวิเคราะห์แบบถดถอย ผลการศึกษาพบว่า ความคาดหวังทางอาชีพมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถของตนเองและความสนใจในอาชีพ

เดวิส (Davis. 1999 : 152) ได้ศึกษาสำรวจความเชื่อในความสามารถของตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการศึกษาผู้ใหญ่โดยพิจารณาปัจจัยของต้นกำเนิดของความเชื่อในความสามารถของตนเอง 3 ประการได้แก่ ประสบการณ์ความสำเร็จ ตัวแบบ และการชักจูงใจจากวิธีการสอนแบบต่าง ๆ เช่น การเรียนรู้โดยตนเอง การเรียนรู้จากตัวแบบ และเทคนิคการชักจูงใจ ผลการศึกษาพบว่า การสอนแบบต่าง ๆ มีนัยสำคัญในการก่อให้เกิดการเพิ่มความเชื่อในความสามารถของตนเอง

เซเฟอร์ (Schaefer. 1993 : 227) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเพียรพยายามในการเรียนนิเวศและความสัมพันธ์ของวิชาเอกกับประสบการณ์ โดยศึกษากับนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 และ 4 จำนวน 278 คน โดยศึกษาปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความเชื่อในความสามารถของตนเอง เช่น การสนับสนุนจากสังคมหรืออุปสรรคจากสิ่งแวดล้อม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาเหตุของการเกิดความเชื่อในความสามารถของตนเอง (ประสบการณ์ความสำเร็จ, การเรียนรู้จากตัวแบบ, การชักจูงใจ, สภาวะทางอารมณ์) ผลการศึกษาพบว่า การตัดสินใจความเพียรพยายามในการเรียนนิเวศมีปัจจัยจำนวนมากที่มีความสัมพันธ์ในการพิจารณาความเพียรพยายาม ในส่วนของความสัมพันธ์ของวิชาเอกกับประสบการณ์นั้นพบว่าบุคคลมีการพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ มากมายและสลับซับซ้อนมาก

จากงานวิจัยในต่างประเทศ สรุปได้ว่า ความเชื่อในความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์กับผลทางการเรียนและความเพียรพยายามของบุคคลต่อการเรียน การตัดสินใจและการวางแผนทางการเรียน นอกจากนี้มีปัจจัยแหล่งข้อมูลของความเชื่อในความสามารถของตนเอง เช่น ประสบการณ์ความสำเร็จ ตัวแบบ การชักจูงใจ ความวิตกกังวล สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ ฯลฯ มีความสำคัญต่อความเชื่อในความสามารถของตนเองมาก

งานวิจัยภายในประเทศ

ชนิษฐา สุวรรณนิตย์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 213 คน โดยศึกษากับปัจจัยความสามารถในการเรียน การพูดชักจูงจากผู้อื่น การตั้งเป้าหมายในการเรียน การเห็นผู้อื่นเป็นตัวอย่าง ความวิตกกังวล ประสบการณ์ที่ได้จากการเรียน และทักษะในการเรียน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเชิงนิมิตต่อความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง คือ ทักษะ

ในการเรียนและประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียน ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเชิงนิเสธ คือ ความวิตกกังวล การเห็นผู้อื่นเป็นต้นแบบ ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อม คือ การตั้งเป้าหมายในการเรียนและความวิตกกังวล

จรินทร์ วินทะไชย์ (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 410 คน โดยศึกษากับปัจจัยประสบการณ์ความสำเร็จในการสอน การอนุมานสาเหตุของการสอน ประสบการณ์จากต้นแบบ ความวิตกกังวล ทักษะคิดต่อวิชาที่สอน ระยะเวลาในการสอน การสอนตรงตามสาขาที่สำเร็จการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลทางตรงเชิงนิเสธต่อการรับรู้ความสามารถของครู คือ ประสบการณ์ความสำเร็จในการสอน ทักษะคิดต่อวิชาที่สอน และประสบการณ์จากต้นแบบ ปัจจัยที่ส่งผลทางตรงเชิงลบต่อการรับรู้ความสามารถของครู คือ ความวิตกกังวลและการอนุมานสาเหตุของความล้มเหลวในการสอนจากความยากของงาน ปัจจัยที่ส่งผลทางอ้อมต่อการรับรู้ความสามารถของครู คือ ทักษะคิดต่อวิชาที่สอน ประสบการณ์จากต้นแบบ ระยะเวลาในการสอนและการอนุมานสาเหตุของความสำเร็จในการสอนจากความพยายาม

จิราภรณ์ กุณสิทธิ์ (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้วยตัวแปรด้านการกำกับตนเองในการเรียน การรับรู้ความสามารถของตนเองทางคณิตศาสตร์ ทักษะคิดต่อวิชาคณิตศาสตร์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 397 คน ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สามารถทำนายได้จากการกำกับตนเองในการเรียน การรับรู้ความสามารถของตนเองทางคณิตศาสตร์ และทักษะคิดต่อวิชาคณิตศาสตร์ โดยตัวทำนายที่ดีที่สุดคือการรับรู้ความสามารถของตนเองทางคณิตศาสตร์ รองลงมาคือ ทักษะคิดต่อวิชาคณิตศาสตร์และการกำกับตนเองในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

จิตติมา จุมทอง (2537 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลของการสอนตนเองต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองและผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 40 คน ที่มีคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งหมด ลบด้วยครึ่งหนึ่งของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองของกลุ่ม และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับคะแนน 1 โดยทำการสุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ในส่วนของกลุ่มทดลองจะมีการฝึกกลวิธีการสอนตนเองก่อนการทดลอง หลังจากนั้น ทั้ง 2 กลุ่มจะได้รับการสอนและการฝึกการทำแบบฝึกหัดจำนวน 10 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองและคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีคะแนนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากงานวิจัยภายในประเทศสรุปได้ว่า ความเชื่อในความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์กับปัจจัยแหล่งข้อมูลที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อในความสามารถของตนเองได้แก่ ประสบการณ์ความสำเร็จจากการกระทำ ประสบการณ์จากต้นแบบ การชักจูงใจ สภาวะทางอารมณ์ ความวิตกกังวล การอนุมานสาเหตุของการกระทำ และทักษะคิดต่อการกระทำกิจกรรมนั้น ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลมากต่อความเชื่อในความสามารถของตนเองคือ ประสบการณ์ความสำเร็จจากการกระทำของบุคคล

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากการเรียน

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากการเรียน

ในการเรียนการศึกษานักเรียนจะใช้เวลาประมาณวันละ 5 – 6 ชั่วโมงอยู่ที่โรงเรียนและมีกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย และความสำเร็จหรือความล้มเหลวจากกิจกรรมนั้น ๆ ที่นักเรียนได้รับจากโรงเรียนย่อมมีอิทธิพลต่อตัวนักเรียนในการดำเนินชีวิตในโรงเรียน และอาจมีอิทธิพลต่อความคิด ความรู้สึกภายในของนักเรียน ซึ่งการศึกษานี้จะทำการศึกษาถึงประสบการณ์จากการเรียนของนักเรียน ได้แก่ สัมพันธภาพกับครู ผู้สอน สัมพันธภาพกับเพื่อน บรรยากาศในการเรียน สภาพแวดล้อมในโรงเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีผลต่อการเลือกกลุ่มวิชาเรียน

1. สัมพันธภาพกับครูสอน

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2531 : 7) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา หมายถึง มนุษย์สัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา คุณธรรมและความประพฤติ ความรู้และประสบการณ์ ความเอาใจใส่สนใจและเป็นกันเอง และการให้ความช่วยเหลือของอาจารย์ที่มีต่อนักศึกษา

พิมศรี เปานิล (2530 : 7) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิต หมายถึง การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการเรียน การเปิดโอกาสให้นิสิตร่วมปฏิบัติงานทางวิชาการ การนิเทศและการฝึกงาน

สัมพันธภาพกับครูสอน หมายถึง การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน ความเอาใจใส่สนใจและเป็นกันเอง ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้รวมถึงเรื่องส่วนตัวและสังคม

การที่เด็กมีเวลาใกล้ชิดกับครูผู้สอนเป็นเวลานานเช่นนี้ จะทำให้เด็กได้รับสิ่งต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากความรู้จากครูผู้สอนเป็นอันมาก เช่น ด้านความรู้สึกประทับใจ มโนภาพแห่งตน บุคลิกภาพ เหล่านี้ย่อมจะมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรม ดังนั้นบุคลากรทางการศึกษานับตั้งแต่ผู้บริหาร ครูผู้สอนจะต้องมีความพร้อมที่จะก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางวิชาการที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน อันจะเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นระหว่างครูและนักเรียน ไรอันส์ และคนอื่น ๆ (สุเทพ เมฆ. 2531 : 35 ; อ้างอิงจาก Ryans & other. 1960) ได้ใช้วิธีการพฤติกรรมวิกฤติ (The Critical Incident Technique) ในการสังเกตและค้นหาพฤติกรรมที่ดีของครูที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ พบว่าพฤติกรรมที่ดีของครูประกอบด้วย ตื่นตัวอยู่เสมอ สนใจนักเรียน และกิจกรรมของชั้นเรียน ควบคุมตนเองได้ไม่ผิดพลาดง่าย ร่าเริงแจ่มใส มีอารมณ์ขัน ยอมรับการตำหนิตติ ไม่ลำเอียงสนใจเฉพาะนักเรียนบางคน มีความอดทน แสดงความเข้าใจนักเรียน แสดงความเป็นเพื่อนและสุภาพต่อนักเรียน ช่วยเหลือปัญหาส่วนตัวของนักเรียนเท่าที่ปัญหาของการเรียน ยกย่องชมเชยผู้ทำงานดี ยอมรับว่านักเรียนทำงานยาก ๆ ได้ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ส่งเสริมให้กำลังใจนักเรียน เตรียมการสอนเป็นอย่างดี มีการยืดหยุ่นการสอนถ้าไม่เป็นไปตามแผน ยอมรับความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน ใช้อุปกรณ์การสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนสนใจ ใช้การสาธิต และการอธิบายช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างแจ่มแจ้ง ใช้คำชี้แจงอย่างแจ่มชัด

นอกจากนี้จากการศึกษาของ อุทุมพร ทองอุไทย (พิมศรี เปานิล. 2530 : 24 ; อ้างอิงจาก อุทุมพร ทองอุไทย. 2522) ได้ทำการศึกษาลักษณะอาจารย์ในอุดมคติจากนิสิตระดับปริญญาตรี 137 คน และระดับบัณฑิตศึกษา 162 คน ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2521 พบว่าความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการสอนของอาจารย์ระดับอุดมศึกษามีความสัมพันธ์กันความคิดเห็นของนิสิตต่อลักษณะอาจารย์ในอุดมคติของตน เรียงลำดับจากพึงพอใจมากที่สุดคือ มีการเตรียมการสอนที่ดี มีความปรารถนาที่ดีต่อนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัยกว้างขวางและ

ถูกต้อง ใช้ตัวอย่างข้อเปรียบเทียบและความเป็นจริงในการอธิบายได้อย่างเหมาะสม สามารถบรรยายความรู้ที่อยู่นอกเหนือเนื้อหา วิชาเรียนได้อย่างดีจะเห็นได้ว่าการที่ครูมีพฤติกรรมที่ดีและคุณลักษณะที่ดีย่อมมีส่วนช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน ก่อให้เกิดผลดีต่อการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ทางการเรียนที่ดี

2. สัมพันธภาพกับเพื่อน

ชมนุช บุญสิทธิ์ (2541 : 5) ได้ให้ความหมายของสัมพันธภาพกับเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของนักเรียนทั้งทางด้านการใช้วาจา การแสดงกิริยาท่าทางอันประกอบด้วย ลักษณะของการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนเมื่อเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ รู้จักการให้และการยอมรับ รู้จักเคารพในสิทธิของผู้อื่น รู้จักและเข้าใจตนเอง สนใจในความรู้สึกรักของเพื่อน ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลตลอดจนรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน เพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อน ซึ่งจะส่งผลให้การทำงานกลุ่มและการปฏิบัติตนกับเพื่อนเป็นไปอย่างเหมาะสม

สุเทพ เมฆ (2531 : 7) ได้กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อน หมายถึง การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนร่วมชั้นและต่างชั้น การแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด เข้าร่วมกิจกรรมพิเศษนอกชั้นเรียน การช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ระหว่างเพื่อน ความสามารถในการทำงานกลุ่ม

สัมพันธภาพกับเพื่อน หมายถึง การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความเป็นกันเอง ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนเมื่อเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ เคารพสิทธิของผู้อื่น สนใจความรู้สึกรักของเพื่อน แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดและยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ส่งผลให้การทำงานกลุ่มและการปฏิบัติงานกับเพื่อนเป็นไปอย่างเหมาะสม

การที่จะทำให้อยู่ร่วมกันสามารถปฏิบัติตนกับเพื่อนได้ถูกต้องเหมาะสม เพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันควรมีแนวทางในการปฏิบัติตนกับเพื่อนดังนี้ (กันยา สุวรรณแสง. 2533 : 61 – 65)

1. แสดงกิริยายิ้มแย้มแจ่มใส เพราะรอยยิ้มเป็นการแสดงออกซึ่งความรัก ที่มีความหมายมากที่สุด แด่ลงทุนน้อยที่สุด

2. แสดงความสนใจกับบุคคลอื่น เช่น การทักทาย การไต่ถามทุกข์สุข

3. ตั้งใจฟังบุคคลอื่นพูด หากท่านกำลังทำงาน เมื่อมีบุคคลอื่นมาสนทนาด้วย ก็ควรเก็บงานที่ทำเอาไว้ชั่วคราวก่อน อย่าทำงานไปด้วยสนทนาไปด้วย เพราะเป็นกิริยาที่ไม่เหมาะสม อันแสดงถึงการไม่ให้ความสนใจกับบุคคลนั้น

4. แสดงกิริยารับฟังข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของบุคคลอื่น

5. ทำตนให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี อย่าจ้องจับผิดบุคคลอื่น จะทำให้เกิดความหวาดระแวงซึ่งกันและกัน หากบุคคลอื่นทำอะไรก็ให้มองในแง่ดีไว้ก่อน

6. แสดงความเกรงใจต่อบุคคลอื่น เนื่องจากความสนิทสนมเกินไป อาจทำให้เกิดความเกรงใจ

7. รู้จักระงับอารมณ์ ในการคบหาสมาคมกับบุคคลอื่น ๆ นั้นอาจมีสิ่งทำให้เกิดไม่พอใจขึ้นได้ ดังนั้น หากเราเกิดอารมณ์ก็ควรระงับอารมณ์เอาไว้บ้าง เพราะการเป็นคนเจ้าอารมณ์ไม่ได้ก่อให้เกิดอะไรดีขึ้นนอกจากจะทำลายความสัมพันธ์ที่เคยมีมาก่อน

8. วางตัวอยู่ในฐานะที่เหมาะสม ไม่แสดงกิริยาอาการโอ้อวด ยกตนข่มท่านไม่ว่าบุคคลใดก็ตาม ไม่มีใครชื่นชมคนที่ข่มให้เขาดำลง

9. รู้จักปฏิเสธคำขอร้องที่ไม่มีเหตุผลของผู้อื่น ด้วยการแสดงใบหน้าปกติ น้ำเสียงเรียบดังชัดเจน มองสบสายตาเพื่อน เพื่อแสดงให้เห็นความจริงใจที่ต้องการให้เพื่อนทราบความรู้สึกที่แท้จริง

10. จัดจำข้อมูลเล็ก ๆ น้อย ๆ ของเพื่อนไว้ แสดงความเอาใจใส่ความสนใจเพื่อน แสดงความยินดีในวาระสำคัญ แสดงความห่วงใยเมื่อเพื่อนมีความทุกข์

การปฏิบัติตนกับเพื่อนนับได้ว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมาก เพราะการกระทำที่เหมาะสมจะทำให้เกิดมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขและสัมพันธภาพที่ดีอาจเชื่อมโยงไปสู่สิ่งอื่น

3. บรรยากาศในการเรียน

พิมศรี เปานิล (2530 : 6) ได้ให้ความหมายว่า บรรยากาศในการเรียนการสอน หมายถึง สภาพการจัดองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ซึ่งมีความสำคัญในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ นิสิตเรียนอย่างมีชีวิตชีวา มีความรู้ความสามารถ มีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ที่กว้างขวาง เกิดประโยชน์แก่ตนเอง สนใจที่จะเข้าปรึกษาอาจารย์เมื่อมีปัญหาการเรียน

ชนนุช บุญสิทธิ์ (2541 : 8) ได้ให้ความหมายว่า บรรยากาศในการเรียนการสอน หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน ได้แก่ ครู วิธีการสอน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน สภาพห้องเรียนบรรยากาศในห้องเรียน

บรรยากาศในการเรียน หมายถึง สภาพการจัดองค์ประกอบในการเรียน ที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีความเจริญงอกงาม กระตือรือร้นในการเรียนเพื่อประโยชน์แก่ตนเอง รวมทั้งวิธีการที่ครูใช้สอนหรือพฤติกรรมการสอนของครู การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมความรู้

บรรยากาศในการเรียนการสอนจะช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนั้นการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน ก็เป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ทางการเรียนที่ดีแต่การสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนนั้นมียุทธศาสตร์ประกอบต่าง ๆ มาก แต่พอจะสรุปได้ 4 ประการคือ (พิมศรี เปานิล. 2530 : 11)

1. บุคลิกภาพบางประการของครูมีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน รูปร่าง หน้าตา และการแต่งกาย มีผลต่อการดึงดูดความสนใจ แต่บุคลิกภาพบางประการ เช่น สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง การใช้คำพูด อารมณ์ขัน และบทบาทในฐานะผู้นำของครู มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในการเรียนอย่างมาก

2. พฤติกรรมของครูที่แสดงออกตามทัศนคติ และความคาดหวังบางประการที่ครูมีอยู่ มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ครูที่มีทัศนคติที่ดีต่อการสอนและนักเรียนจะเป็นผู้ที่มองโลกในแง่ดี ย่อมเป็นผู้สร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นแก่ชั้นเรียนได้มากกว่าครูที่มีทัศนคติในทางตรงกันข้าม ความคาดหวังของครูที่มีต่อนักเรียนมักมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของครูที่แสดงออกต่อนักเรียนด้วย

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกันเองมีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน การให้นักเรียนได้มีโอกาสซักถาม เข้าร่วมกิจกรรมให้มาก จะทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนมีความสนุก กระตือรือร้น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนด้วยกันเองก็มีส่วนช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียน

4. ครูรู้จักใช้การเสริมแรงที่เหมาะสม จะช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียน การเสริมแรงที่ทำอย่างจริงจังเหมาะสมกับสถานการณ์ ไม่จำเป็นต้องใช้เฉพาะกับพฤติกรรมที่ดีที่สุด แต่ควรใช้กับพฤติกรรมที่ดีขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะกับนักเรียนที่เรียนอ่อน หรือมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การที่บุคคลจะประสบความสำเร็จทางการเรียนได้ดีเพียงใดส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา (Intellectual Factor) ดังที่ แมดดอกซ์ (ชมนุช บุญสิทธิ์. 2541 : 30 ; อ้างอิงจาก Maddox. 1965) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของแต่ละบุคคลมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญาและความสามารถทางสมองร้อยละ 50 – 60 นอกนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของแต่ละบุคคลมีความสัมพันธ์ขึ้นอยู่กับความพยายามและวิธีการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 30 – 40 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของแต่ละบุคคลมีความสัมพันธ์ขึ้นอยู่กับโอกาสและสภาพแวดล้อมอื่น ๆ อีกร้อยละ 10 – 15 จะเห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็เป็นประสบการณ์อย่างหนึ่งที่นักเรียนได้รับจากการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนอาจเป็นข้อมูลที่นักเรียนนำมาพิจารณาตนเองในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนหรือการประกอบอาชีพ

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากการเรียน

งานวิจัยในต่างประเทศ

โลเปซและเลนท์ (จรินทร์ วินทะไชย์. 2541 : 41 ; อ้างอิงจาก Lopez & Lent. 1992) ศึกษาปัจจัยที่เป็นแหล่งที่มาของการรับรู้ความสามารถของตนในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามทฤษฎีบันดูรา โดยมีสมมติฐานที่ว่า (1) แหล่งที่มาของการรับรู้ความสามารถของตนทั้ง 4 แหล่งมีความสัมพันธ์และสามารถทำนายการรับรู้ความสามารถในวิชาคณิตศาสตร์ได้อย่างมีนัยสำคัญ (2) อัตมโนทัศน์ทางวิชาการสามารถทำนายความแปรปรวนของการรับรู้ความสามารถในวิชาคณิตศาสตร์ได้มากกว่าความสำเร็จในวิชาคณิตศาสตร์ที่มีมาก่อน (3) มีความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถในวิชาคณิตศาสตร์กับความสนใจในคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ และการเห็นคุณค่าของคณิตศาสตร์ในชีวิตและการทำงานในอนาคต กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมปลายจำนวน 50 คน ผลการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถในวิชาคณิตศาสตร์กับความสนใจในคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ การเห็นคุณค่าของคณิตศาสตร์ในชีวิตและการทำงานในอนาคตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตัวแปรที่เป็นแหล่งที่มาของการรับรู้ความสามารถพบว่า มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถในวิชาคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นการเรียนรู้จากตัวแบบและการกระตุ้นทางอารมณ์ และจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณพบว่า ปัจจัยที่อธิบายความแปรปรวนของการรับรู้ความสามารถในวิชาคณิตศาสตร์ได้อย่างมีนัยสำคัญมากที่สุด คือ เกรดวิชาคณิตศาสตร์ในเทอมที่ผ่านมา รองลงมาคือ ประสบการณ์ความสำเร็จในวิชาคณิตศาสตร์ที่ผ่านมา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแบนดูราที่ว่าแหล่งข้อมูลของ การรับรู้ความสามารถของตนที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ ประสบการณ์ความสำเร็จที่ผ่านมา

วูดเวิร์ด (Woodward. 1991 : 138) ได้ศึกษาผลกระทบของข้อมูลสาเหตุการเกิดความเชื่อในความสามารถของตนเองสำหรับการกระทำกิจกรรมใหม่ โดยศึกษาข้อมูลสาเหตุของการเกิดความเชื่อในความสามารถของตนเอง และแบ่งผู้รับการศึกษเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มประสบการณ์ความสำเร็จจากการกระทำกลุ่มประสบการณ์จากตัวแบบ กลุ่มการชักจูงใจจากสังคม และกลุ่มควบคุม ซึ่งผลการศึกษาพบว่ามีความแตกต่างในการรับรู้ความสามารถของตนเองเกิดขึ้นในกลุ่มประสบการณ์ความสำเร็จจากการกระทำระหว่างกลุ่มคะแนนสูงและคะแนนต่ำโดยกลุ่มที่มีคะแนนสูงของการรับรู้ความสามารถของตนเองสำหรับการกระทำกิจกรรมใหม่มีนัยสำคัญต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงกว่ากลุ่มที่มีคะแนนต่ำ

เวลเดอร์ (Velder. 1984 : 147) ศึกษาการเชื่อความสามารถตนเองของเด็ก โดยศึกษาผลของพัฒนาการรับรู้ ข้อมูลสาเหตุการเกิด และข้อมูลย้อนกลับจากการกระทำ ในความเชื่อความสามารถของตนเอง โดยนำทฤษฎีของบันดูราและทฤษฎีของพีเจต์มาประยุกต์ร่วมกัน ทำการศึกษากับเด็กผู้ชายผิวขาว จำนวน 60 คน ซึ่งแบ่งเด็กโดยการสุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่มตามแนวคิดทฤษฎีของพีเจต์ ในการพัฒนาการรับรู้ ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาการรับรู้ของเด็กมีผลต่อกระบวนการความเชื่อในความสามารถของตนเองจากตัวแปรสาเหตุการเกิดโดยพบว่าประการณ์ความสำเร็จทั่วไปจะเป็นตัวนำการเพิ่มระดับความเชื่อในความสามารถ ของตนเองและลดระดับของความล้มเหลวลง และเป็นตัวแปรที่มีประสิทธิภาพมากกว่าตัวแปรอื่น ๆ

งานวิจัยภายในประเทศ

กัญญาวดี แสงงาม (2543 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการปฏิบัติงานของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 287 คน ทำการศึกษากับตัวแปรทางด้านเพศ ความรู้ทางการแนะแนว ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน บุคลิกภาพ และเจตคติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณวิธี Stepwise ซึ่งในส่วน of ตัวแปรทางด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแนะแนวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการปฏิบัติงานแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชนิษฐา สุวรรณนิตย์ (2533 : 36) ได้ทำการศึกษายัจยัคตสรรที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังในความสามารถของนักเรียน ซึ่งปัจจัยด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำการศึกษา โดยวัดจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนมี ความสัมพันธ์กับความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.06083 ซึ่งสรุปได้ว่า คนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือประสบความสำเร็จในการเรียนจะมีความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเองสูง ส่วนคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำหรือประสบความล้มเหลวในการเรียนจะมีความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเองต่ำ

จากข้อมูลงานวิจัยแสดงให้เห็นว่า ประสบการณ์ความสำเร็จจากการกระทำสามารถอธิบายความแปรปรวนและส่งผลในทางตรงต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบันดูราที่ว่า ประสบการณ์จากการกระทำที่สำเร็จถือว่าเป็นแหล่งข้อมูลที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของตนที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาประสบการณ์จากการเรียนโดยศึกษา สัมพันธภาพของนักเรียนกับผู้สอน สัมพันธภาพกับเพื่อน บรรยากาศในการเรียน สภาพแวดล้อมในโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ

บันดูรา (กรรณิการ์ สิทธิศักดิ์. 2522 : 11 ; อ้างอิงจาก Bandura. 1977) กล่าวว่าไว้ว่า ขบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ประกอบด้วยขบวนการที่ซับซ้อน โดยเฉพาะในเรื่องของพฤติกรรมซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการเรียนรู้จากตัวแบบ ทั้งนี้เพราะตัวแบบเป็นสิ่งที่สามารถถ่ายทอดทั้งความคิดและการแสดงออกได้พร้อม ๆ กัน และการที่บุคคลได้เห็นพฤติกรรมที่แปลกใหม่หรือการประสบความสำเร็จจากการกระทำจากผู้อื่นจะช่วย

ชี้ว่าการกระทำของเขาทำให้เกิดพฤติกรรมทำตามตัวแบบ นอกจากนี้ เพียเจต์ (สวนา พรพัฒน์กุล. 2525 : 5 ; อ้างอิงจาก Piaget. 1962) ได้กล่าวว่า ส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ทางสังคมของเด็กจะเกิดจากการเลียนแบบ และพฤติกรรมเลียนแบบของเด็ก จะมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับโครงสร้างทางสติปัญญาของเด็กด้วย ซึ่งจะเห็นว่าสิ่งที่มีความสำคัญต่อประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ คือ ตัวแบบและการเลียนแบบ

ตัวแบบ (Models) หมายถึง สิ่งที่เป็นแบบอย่างที่ดีเป็นบรรทัดฐาน เป็นแบบหรือตัวอย่าง ที่นำมาให้เห็นเพื่อเป็นแนวทางในการเปรียบเทียบและเพื่อเป็นแบบอย่างในการเลียนแบบ ตัวแบบมีหลายลักษณะเช่น ตัวแบบที่มีชีวิต หรือตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2536 : 52)

การเลียนแบบ (Imitation) หมายถึง ขบวนการที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปแสดงพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกัน สามารถเข้ากันได้โดยใช้สื่อหรือเครื่องมือที่เหมาะสม การเลียนแบบจะเกิดขึ้นจากการพอใจในการเรียนรู้ ผลจากการเรียนรู้ที่น่าพอใจนี้เองทำให้เกิดแรงขับในการเลียนแบบ (สวนา พรพัฒน์กุล. 2525 : 5 ; อ้างอิงจาก Miller. 1967)

ประเภทของตัวแบบมี 2 ชนิด คือ

1. ตัวแบบที่มีชีวิต (Live Model) การเสนอตัวแบบวิธีนี้เป็นการให้ผู้สังเกตได้เห็นตัวแบบในสภาพการณ์จริงซึ่งมีข้อดีคือ ตัวแบบสามารถเพิ่มเติมหรือปรับปรุงพฤติกรรม เพื่อให้การแสดงผลพฤติกรรมชัดเจนหรือเหมาะสมกับสภาพการณ์มากขึ้น การเสนอตัวแบบวิธีนี้ช่วยให้ผู้สังเกตเกิดความสนใจในตัวแบบ และลอกเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบได้ดีกว่าการเสนอตัวแบบวิธีอื่น แต่การเสนอตัวแบบวิธีนี้ต้องระมัดระวังเรื่องการควบคุมผลกระทบเพราะอาจมีเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดไว้ล่วงหน้าเกิดขึ้นทำให้ตัวแบบไม่ได้รับผลกระทบที่พึงพอใจตามที่ควรจะได้รับ

2. ตัวแบบในรูปสัญลักษณ์ (Symbolic Model) การเสนอตัวแบบลักษณะนี้ ได้แก่ การเสนอตัวแบบจากภาพยนตร์ เทปบันทึกภาพ สไลด์ หนังสือ หุ่นกระบอก หรือการ์ตูน ฯลฯ ซึ่งเตรียมเรื่องราวของตัวแบบไว้เรียบร้อยแล้วทำให้มีผลดีในการที่จะเน้นจุดสำคัญของการแสดงและสามารถควบคุมพฤติกรรมและผลกระทบของตัวแบบได้ ทั้งยังเก็บไว้ใช้ในการให้ตัวแบบครั้งต่อไปได้ และใช้ได้ทั้งบุคคลเดี่ยวหรือกลุ่มบุคคลได้

ขบวนการที่บุคคลได้เห็นพฤติกรรมจากผู้อื่นแล้วเกิดการเลียนแบบ บันดูรา (เพ็ญนาภรณ์ ทองบุญตา. 2540 : 12 ; อ้างอิงจาก Bandura. 1977) กล่าวว่า การเรียนรู้จากตัวแบบนี้เป็นกระบวนการเรียนรู้ด้วยการสังเกต ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. กระบวนการใส่ใจ (Attentional Process) เป็นกระบวนการที่บุคคลใส่ใจและสนใจในการรับรู้พฤติกรรมหรือลักษณะสำคัญ ๆ ของตัวแบบไว้อย่างละเอียดโดยการสังเกตและสามารถสรุปรวบรวมสิ่งที่รับรู้มาอย่างเป็นขั้นตอน แต่การจะใส่ใจได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยหลัก 2 ประการคือ

1.1 ปัจจัยเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เป็นตัวแบบจะมีอิทธิพลต่ออัตราและระดับของการเรียนรู้จากการสังเกต ประกอบด้วย

- ความเด่นชัด ตัวแบบที่มีความเด่นชัดย่อมดึงดูดให้คนสนใจได้มากกว่าตัวแบบที่ไม่เด่นชัด

- ทิศทางของอารมณ์ความรู้สึก เป็นทิศทางของอารมณ์และความรู้สึกที่ผู้สังเกตมีต่อตัวแบบ หากผู้สังเกตชอบตัวแบบ ผู้สังเกตก็จะให้การใส่ใจกับตัวแบบมากกว่าผู้สังเกตที่ไม่ชอบตัวแบบ

- ความซับซ้อน เหตุการณ์ที่เป็นตัวแบบถ้ามีความซับซ้อนน้อยจะทำให้ผู้สังเกตมีความใส่ใจมากกว่าเหตุการณ์ที่เป็นตัวแบบที่มีความซับซ้อนมาก และถ้าหากจำเป็นต้องเสนอตัวแบบที่มีความซับซ้อน ผู้เสนอควรจะแยกเสนอเป็นส่วนย่อย ๆ ให้ความซับซ้อนลดลงจนสามารถดึงดูดให้ผู้สังเกตใส่ใจได้

- จำนวนตัวแบบพฤติกรรมหนึ่ง ๆ หากมีตัวแบบแสดงหลายคนจะเรียกความใส่ใจจากผู้สังเกตได้มาก ประกอบกับตัวแบบที่มีความหลากหลายก็สามารถทำให้บุคคลใส่ใจได้เช่นกัน

- คุณค่าในการใช้ประโยชน์ ตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สังเกตหรือแสดงพฤติกรรมแล้วเกิดผลกระทบบางอย่างที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สังเกต จะได้รับการใส่ใจมากกว่าตัวแบบที่มีลักษณะตรงกันข้าม

1.2 ปัจจัยเกี่ยวกับลักษณะของผู้สังเกต จะมีอิทธิพลต่อการใส่ใจกับเหตุการณ์ที่เป็นตัวแบบประกอบด้วย

- ความสามารถในการรับรู้ รวมถึงการเห็น การได้ยิน การอ่าน การรู้รส กลิ่นและการสัมผัส ผู้สังเกตที่มีความสามารถในการรับรู้สูง จะใส่ใจตัวแบบได้มากกว่าผู้ที่มีความสามารถในการรับรู้ต่ำ

- ชุดการรับรู้ หมายถึง แนวการรับรู้ของบุคคล ซึ่งสะสมมาจากประสบการณ์ในอดีต จะเป็นตัวแปรสำคัญว่าผู้สังเกตจะใส่ใจตัวแบบในแง่มุมใดต่อพฤติกรรมของผู้สังเกต และตีความสิ่งที่ได้เห็นและได้ยินอย่างไร

- ความสามารถทางปัญญา ผู้สังเกตที่มีความสามารถทางปัญญาสูงมีโอกาสน้อยที่จะสังเกตรายละเอียดของพฤติกรรมของตัวแบบได้มากกว่าผู้สังเกตที่มีความสามารถทางปัญญาต่ำ

- ระดับการตื่นตัว บุคคลที่มีการตื่นตัวในระดับปานกลางจะมีโอกาสใส่ใจกับพฤติกรรมของตัวแบบมากกว่าบุคคลที่มีความตื่นตัวต่ำ เช่น ซึมเศร้า ง่วงนอน หรือมีความตื่นตัวสูง เช่น ประหม่า ตื่นเต้นมาก

- ความชอบที่มีมาแล้ว ตัวแบบที่สอดคล้องกับความชอบของผู้สังเกต ทำให้ผู้สังเกตใส่ใจตัวแบบได้มาก

2. กระบวนการเก็บจำ (Retention Process) เป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้โดยที่ผู้สังเกตรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบไว้ เพราะผู้สังเกตไม่มีโอกาสทำตามพฤติกรรมของตัวแบบในขณะที่สังเกตได้ กระบวนการเก็บจำมีปัจจัยหลัก 2 ปัจจัย คือ

2.1 ประกอบด้วยปัจจัยย่อย คือ

- การเก็บรหัสเป็นสัญลักษณ์ คือ การจำเป็นภาพและการจำเป็นคำพูด ในการจำรูปแบบพฤติกรรมส่วนใหญ่จะจำเป็นภาพ เช่น ลักษณะท่าทาง แต่พฤติกรรมบางอย่างก็ต้องอาศัยทั้งการจำเป็นภาพและจำเป็นคำพูดด้วย

- การจัดระบบทางปัญญา หมายถึง การเลือกรับรู้พฤติกรรมของตัวแบบ การใช้วิธีเฉพาะตัวในการเก็บจำสิ่งที่ได้พบเห็น และการระลึกสิ่งที่จำออกมา บุคคลใดที่เห็นพฤติกรรมของตัวแบบแล้วเลือกรับรู้ลักษณะเด่นไปเก็บจำไว้ ก็มีโอกาสมำตามตัวแบบได้มากกว่าคนที่ไม่สามารถรับรู้ลักษณะเด่นของพฤติกรรมได้

- การทบทวนทางปัญญา หมายถึง การนำแบบพฤติกรรมของตัวแบบมาทบทวนในใจ หากบุคคลได้มีการทบทวนทางปัญญา บุคคลก็มีโอกาสเก็บจำแบบแผนพฤติกรรมของตัวแบบไว้ได้มาก

- การทบทวนการกระทำ หมายถึง การลงมือทบทวนแบบแผนการกระทำตามที่ได้สังเกตตัวแบบมา บุคคลที่มีการทบทวนการกระทำมากก็มีโอกาสจะเก็บจำแบบแผนพฤติกรรมของตัวแบบไว้ได้มาก

2.2 ปัจจัยที่เกี่ยวกับลักษณะของผู้สังเกต ประกอบด้วย

- ทักษะทางปัญญา หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะเก็บรหัสเป็นสัญลักษณ์ที่จะจดจำเป็นเวลานาน

- โครงสร้างของปัญญา หมายถึง การจัดระบบทางปัญญาหลาย ๆ ระบบเข้าด้วยกันเป็นระบบใหญ่ที่สะดวกต่อการระลึกระบบใดระบบหนึ่งกลับมาใช้งาน

3. กระบวนการแสดงออก (Motor Reproduction Process) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตเปลี่ยนสัญลักษณ์ที่เก็บไว้ในรูปของความจำมาเป็นการกระทำ หรือการแสดงออกที่เหมาะสมโดยการใช้กลไกของความคิด เพราะฉะนั้นกระบวนการแสดงออกจึงขึ้นอยู่กับระดับความคิดของผู้สังเกตตลอดทั้งความสลับซับซ้อนของพฤติกรรม โดยกระบวนการกระทำมีปัจจัยหลัก คือ

3.1 ปัจจัยที่เป็นการกระทำ ประกอบด้วย

- การระลึกภาพจากปัญญา เป็นการระลึกภาพแบบแผนพฤติกรรมของตัวแบบที่ผู้สังเกตได้เก็บจำไว้ในปัญญาออกมา ถ้าบุคคลระลึกภาพจากปัญญาได้แม่นยำบุคคลก็มีโอกาสทำพฤติกรรมตามแบบแผนของตัวแบบได้มากขึ้น

- การสังเกตการกระทำ เน้นที่ผู้สังเกตทำการสังเกตการกระทำของตนเอง ซึ่งรวมการสังเกตความรู้สึกต่าง ๆ ภายในการฟัง การมองการกระทำของตนเอง

- ข่าวสารป้อนกลับ หมายความว่ารวมทั้งข่าวสารย้อนกลับที่ได้จากการสังเกตการกระทำของตนเอง และข่าวสารย้อนกลับจากภายนอก

- การเทียบเคียงการกระทำกับภาพในปัญญา เป็นการนำการสังเกตการกระทำที่ได้เป็นข่าวสารป้อนกลับ มาเทียบเคียงกับการกระทำที่เก็บเป็นภาพไว้ในปัญญา หากมีส่วนใดยังผิดเพี้ยนอยู่ผู้สังเกตก็สามารถปรับปรุงตนเองเพื่อให้ทำพฤติกรรมตามที่สังเกตได้

3.2 ปัจจัยที่เกี่ยวกับลักษณะของผู้สังเกต ประกอบด้วย

- ความสามารถทางกาย

- ทักษะของพฤติกรรมย่อย

ซึ่งการที่ผู้สังเกตจะสังเกตการกระทำของตัวแบบแล้วนำไปปฏิบัติได้นั้น จะต้องมีความสามารถทางกายที่จะทำพฤติกรรมนั้นได้และจะต้องมีทักษะของพฤติกรรมย่อยที่ประกอบกันเป็นแบบแผนของพฤติกรรมนั้น

4. กระบวนการจูงใจ (Motivational Process) เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญอย่างมากที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบออกมา และสิ่งที่จะช่วยให้การแสดงออกของผู้สังเกตต่อไปได้คือการให้แรงเสริมเพราะฉะนั้นการเรียนรู้จากการสังเกตจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจะต้องใช้ร่วมกับวิธีการอื่น ๆ เช่น การเสริมแรง การเปลี่ยนสิ่งเร้า เป็นต้น การให้แรงเสริมนั้นควรจะให้เมื่อผู้สังเกตสามารถแสดงพฤติกรรมที่ต้องการให้เรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง

นอกจากนี้ บันดูรา กล่าวว่า ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่บุคคลได้เรียนรู้มากับการกระทำว่า ในชีวิตของคนเราไม่สามารถจะกระทำตามตัวแบบได้ทั้งหมด เขาจะเลือกกระทำตามตัวแบบเมื่อการกระทำนั้นก่อให้เกิดผลตอบแทนในทางที่ดีมากกว่าก่อให้เกิดความเสียหายและจะรับเอาสิ่งที่ตนพึงพอใจไว้และไม่ยอมรับสิ่งที่ตนไม่เห็นด้วย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้โดยการเลียนแบบ มีอยู่หลายประการด้วยกัน แต่ปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากมี 3 ประการ คือ (กฤษฎี คำชาย. 2540 : 133 ; อ้างอิงจาก Selfert. 1983)

1. สถานภาพของตัวแบบ ตัวแบบที่มีสถานะภาพทางสังคมสูงจะถูกเลียนแบบมากกว่าตัวแบบที่มีสถานะภาพทางสังคมต่ำ
2. ลักษณะของตัวแบบ หากตัวแบบมีลักษณะอบอุ่น เอาใจใส่ และเอื้ออาทร จะได้รับความสนใจมากกว่าตัวแบบที่มีลักษณะเย็นชาและห่างเหิน
3. ความคล้ายคลึงกับตัวแบบ หากผู้เรียนรับรู้ว่าคุณมีความคล้ายคลึงกับผู้อื่น โอกาสที่จะเลียนแบบผู้อื่นจะมีสูงกว่าตัวแบบที่มีลักษณะต่างออกไปจากตน และในกรณีนี้ตัวแบบที่ใกล้ชิดจะมีอิทธิพลมากกว่าตัวแบบที่ไกลตัว

การเรียนรู้จากการเลียนแบบไม่ได้จำกัดเพียงแต่การเรียนรู้ในพฤติกรรมเท่านั้นแต่ยังเกิดขึ้นกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์และความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ด้วย (กฤษฎี คำชาย. 2540 : 133)

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ

งานวิจัยในต่างประเทศ

ซังและแฮนสัน (จรินทร วินทะไชย์. 2541 : 53 ; อ้างอิงจาก Schunk & Hanson. 1985) ได้ศึกษาอิทธิพลของตัวแบบที่เป็นเพื่อน ที่มีต่อการรับรู้ความสามารถและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน เพื่อดูว่าตัวแบบที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างจะสามารถมีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของตนได้ดีกว่าตัวแบบที่มีลักษณะแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาจำนวน 72 คน และเป็นกลุ่มที่มีทักษะในการลอบอยู่ในระดับต่ำ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวัดการรับรู้ความสามารถในการลอบ และแบบทดสอบทักษะในการลอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธี MANOVA ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่ได้ดูตัวแบบแสดงการแก้ปัญหาจะรับรู้ความสามารถของตนและทักษะในการลอบสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ดูตัวแบบ นอกจากนี้ยังพบว่า ลักษณะของตัวแบบมีผลต่อการรับรู้ความสามารถและทักษะในการลอบ โดยนักเรียนที่ดูตัวแบบที่เป็นเพื่อนแสดงการแก้ปัญหาจะรับรู้ความสามารถและมีทักษะในการลอบได้ดีกว่านักเรียนที่ดูตัวแบบที่เป็นครู และสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ดูตัวแบบ

พลโต (Pluto. 2000 : 147) ได้ทำการศึกษาการเพิ่มความเชื่อในความสามารถของตนเองจากกิจกรรมทางกายกับผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปจำนวน 129 คน ทำการศึกษาโดยปัจจัยของประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบจากรูปถ่าย ร่วมกับการเขียนบรรยายภายใต้เงื่อนไข "Get active, If we can do it , so can you" ซึ่งเรื่องราวที่บรรยายจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเอาชนะอุปสรรค วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ANOVA ผลการศึกษาพบว่า ตัวแบบเป็นเครื่องมือที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความเชื่อในความสามารถของผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

งานวิจัยภายในประเทศ

จรินทร์ วินทะไชย์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ความสามารถของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยศึกษากับครูในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 410 คน ทำการศึกษาปัจจัยต่าง ๆ เช่น ประสิทธิภาพการสอน ประสิทธิภาพจากตัวแบบ การอนุมานสาเหตุ ความวิตกกังวล ทัศนคติ ระยะเวลาในการสอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวัดในปัจจัยต่าง ๆ ที่ศึกษาและทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ซึ่งในส่วนประสิทธิภาพจากตัวแบบ ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพจากตัวแบบจะส่งผลทางตรงต่อการรับรู้ความสามารถของครู และจะส่งผลทางอ้อมผ่านประสิทธิภาพความสำเร็จในการสอน

จากข้อมูลงานวิจัยแสดงให้เห็นว่า ตัวแบบจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มความเชื่อในความสามารถของตนเอง และเมื่อศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มที่ดูตัวแบบและไม่ได้ดูตัวแบบจะพบว่ากลุ่มที่ดูตัวแบบจะมีการเพิ่มความเชื่อในความสามารถของตนเองได้ดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ดูตัวแบบ ผู้วิจัยจึงศึกษาประสิทธิภาพจากการเห็นตัวแบบที่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อในความสามารถของตนเองตามแนวคิดทฤษฎีของบันดูรา

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการจูงใจ

4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการจูงใจ

การชักจูงใจ (Motivation, Persuasion) หรือการโน้มน้าวชักจูงใจ หมายถึง การนำเอาปัจจัยต่าง ๆ มาเป็นแรงผลักดันหรือชักจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือเกิดปฏิกิริยาต่าง ๆ ขึ้น โดยเป็นลักษณะที่จะมีการเพิ่มข้อมูล ข่าวสาร หรือให้แนวทางเพิ่มเติมแก่ผู้รับข่าวสารหรือข้อมูลนั้นจากข้อมูลเดิมที่มีอยู่ (ดารณี พานทอง พาลุสุข. 2532 : 158)

การชักจูงใจหรือการโน้มน้าวชักจูงใจ จะไม่มีลักษณะของการขู่เข็ญบังคับ หรือการให้แรงจูงใจในทางลบ เช่นการลงโทษ แต่จะเป็นการให้แรงจูงใจในลักษณะของการสร้างสรรค์ เช่นการให้ข่าวสารใหม่ และเป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ (ประสาร ทิพย์ธารา. 2520 : 88) การจูงใจเป็นสิ่งที่ไม่มีตัวต้นจذبต้องไม่ได้แต่เป็นความคิดที่จะตอบคำถามได้ว่าทำไมคนเราจึงได้แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาหรือทำไมคนหลาย ๆ คนจึงทำอะไรแตกต่างกันในสถานการณ์เดียวกัน เช่น นาย ก สนใจในการเรียนอย่างจริงจังในห้องเรียนเพื่อให้ตนเองเรียนสำเร็จและได้ประกอบอาชีพที่มีความเจริญก้าวหน้าได้รับการยอมรับ แต่ นาย ข เรียนหนังสือไปวัน ๆ ไม่ตั้งใจเรียน เรียนเพื่อให้ได้จบตามกำหนดเวลา ซึ่งทั้ง 2 คน อาจมีความสามารถเฉพาะตัวเท่า ๆ กัน แต่แรงจูงใจในการกระทำนั้นแตกต่างกัน การศึกษาเรื่องการชักจูงใจจึงเป็นสิ่งที่ช่วยให้เราได้เข้าใจถึงพฤติกรรมและวิธีการในการสร้างหนทางเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทิศทางที่ต้องการ (ดารณี พานทอง พาลุสุข. 2532 : 161)

การจูงใจสามารถแบ่งตามลักษณะของการแสดงออกทางพฤติกรรมได้ 2 ประเภท คือ

1. การจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึง สภาวะที่บุคคลที่มีความต้องการในการกระทำการเรียนรู้ หรือแสวงหาบางอย่างด้วยตนเอง โดยไม่มีบุคคลอื่นหรือสิ่งเร้าภายนอกมาเกี่ยวข้อง เช่น นักเรียนเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายด้วยความรู้สึกในตัวของเขาเอง ไม่ใช่เพราะถูกบิดามารดาบังคับ หรือเพราะมีสิ่งล่อใจใด ๆ การจูงใจประเภทนี้ได้แก่ ความอยากรู้อยากเห็น ความสนใจ ความพอใจ ความรัก

2. การจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) หมายถึง สภาวะที่บุคคลได้รับแรงกระตุ้นมาจากสิ่งเร้าภายนอก เช่น เงินเดือน รายได้ ค่าชมเชย ความก้าวหน้า เกียรติยศ ชื่อเสียง ทำให้บุคคลมองเห็นเป้าหมายทำให้บุคคลเกิดความต้องการและแสดงพฤติกรรมมุ่งสู่เป้าหมายนั้น

การศึกษาค้นคว้านี้ทำการศึกษาการชักจูงใจจากการได้รับคำพูด ข้อมูลหรือข่าวสารที่โน้มน้าวชักจูงใจจากบุคคลที่มีอิทธิพลต่อนักเรียน และการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาวะตลาดแรงงานที่ส่งผลให้นักเรียนเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ซึ่งเป็นการจูงใจภายนอก โดยประกอบด้วย

1. คำพูดหรือข้อมูลที่ชักจูงใจ เป็นการรับเอาคำพูดหรือข้อมูลจากผู้ที่มิมีอิทธิพลต่อนักเรียน เช่น ผู้ปกครอง ครู เพื่อน หรือแม้แต่บุคคลที่มีชื่อเสียงในสังคม มาเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกกลุ่มวิชาเรียน แต่คำพูดหรือข้อมูลเหล่านั้นจะต้องอยู่ในกรอบของความเป็นจริง ซึ่งนับได้ว่าคำพูดหรือข้อมูลเหล่านั้นเป็นเครื่องล่อใจอย่างหนึ่งที่ก่อให้เกิดแรงกระตุ้นทำให้บุคคลเกิดการกระทำหรือพฤติกรรมขึ้น

2. การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดแรงงาน การรับรู้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพในกลุ่มวิชาการขายนั้นจะช่วยให้นักเรียนรับรู้เรื่องราวของตลาดแรงงาน การเข้าสู่อาชีพ ตำแหน่งงาน รายได้ การได้รับการยอมรับ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ต่างก็มีความสำคัญในการตัดสินใจเลือกกลุ่มวิชาเรียน เพราะการเลือกกลุ่มวิชาเรียนเท่ากับเป็นการเลือกอาชีพในอนาคต และการประกอบอาชีพจะนำมาซึ่งปัจจัยที่จะช่วยสนองความต้องการของบุคคลที่สูงขึ้นต่อไป

3. รายได้ เป็นสิ่งที่สำคัญในการดำรงชีวิตของบุคคลในสังคมเพราะเป็นเครื่องมือบำบัดความต้องการอย่างอื่นให้บุคคลได้รับความพึงพอใจ ความสะดวกสบาย ความปลอดภัย หรือความต้องการที่สูงขึ้น ดังนั้นการรับรู้ข้อมูลด้านรายได้จากการประกอบอาชีพในสาขาที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มวิชาการขายย่อมมีอิทธิพลต่อการเลือกกลุ่มวิชาเรียน

4. การได้รับการยอมรับ เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคมชอบติดต่อกับสัมพันธซึ่งกันและกัน และต้องการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสถานการณ์ที่ทำให้เขารู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่ง ได้รับการยอมรับ ได้รับการยกย่องจากกลุ่มสังคม อย่างที่กล่าวแล้วการเลือกกลุ่มวิชาเรียนเป็นเสมือนกับการเลือกอาชีพ ดังนั้นการได้รับการยอมรับจากสังคมในการประกอบอาชีพในสาขาที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มวิชาการขายก็มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกเช่นกัน

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการจูงใจ

งานวิจัยในต่างประเทศ

โรเบิร์ตและลินดา (Robert & Linda. 1987 : 67) ได้ศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเอง โดยศึกษาผลของการชักจูงใจและการกำหนดเป้าหมายในผลของการกระทำ โดยศึกษากับนักเรียนหญิง 39 คน นักเรียนชาย 55 คน การศึกษาจะเน้นที่กระบวนการชักจูงใจต่อการเพิ่มระดับของความเชื่อในความสามารถของตนเองรวมทั้งวิธีการกำหนดเป้าหมาย ทั้งหมดจะเข้าร่วมในกระบวนการ 6 ครั้งใน 6 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้คือ Tennessee Self-Concept Scale (TSCS) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA) ทำการวิเคราะห์โดยการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่า การชักจูงใจเพียงอย่างเดียวเป็นเทคนิคที่มีผลต่อการเพิ่มระดับของความเชื่อในความสามารถของตนเองได้ และนอกจากนี้ การชักจูงใจร่วมกับการกำหนดเป้าหมายจะมีผลอย่างมากต่อการเพิ่มระดับของความเชื่อในความสามารถ

ไนท์ (Knight, 1987 : 188) ได้ทำการศึกษาอิทธิพลของคำพูดชักจูงใจที่มีผลต่อความเชื่อในความสามารถของตนเองและความคาดหวังในความสามารถของตนเอง และความสัมพันธ์ที่มีต่อความเพียรพยายาม โดยทำการศึกษากับนักเรียนหญิงระดับปริญญาตรีจำนวน 60 คน ที่ลงทะเบียนในชั้นเรียนวิชาจิตวิทยา และทำการสุ่มนักเรียนแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ในแต่ละกลุ่มจะได้รับการทดสอบความเชื่อในความสามารถของตนเองและความคาดหวังในความสามารถของตนเองก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่มีความคาดหวังในความสามารถของตนเองสูง คำพูดชักจูงใจจะมีผลต่อความเชื่อในความสามารถของตนเองและในกลุ่มที่มีความเชื่อในความสามารถของตนเองสูง คำพูดชักจูงใจก็มีผลต่อความคาดหวังในความสามารถของตนเอง แต่ในกลุ่มที่มีความเชื่อในความสามารถของตนเองต่ำและกลุ่มที่มีความคาดหวังในความสามารถของตนเองต่ำ คำพูดชักจูงใจไม่มีผลต่อความเชื่อในความสามารถและความคาดหวังในความสามารถของตนเอง ในจากคำพูดชักจูงใจ นอกจากนี้ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างความเพียรพยายามกับความเชื่อในความสามารถของตนเองพบว่าไม่มีนัยสำคัญ แต่ความสัมพันธ์ระหว่างความเพียรพยายามกับความคาดหวังในความสามารถของตนเองพบว่ามีนัยสำคัญเช่นกัน

งานวิจัยภายในประเทศ

✓ ชนิษฐา สุวรรณนิตย์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของนักเรียน ซึ่งปัจจัยที่ศึกษาดังหนึ่งคือ การพูดชักจูงใจจากผู้อื่น เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามการพูดชักจูงใจจากผู้อื่น และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเทคนิคการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า การพูดชักจูงใจจากผู้อื่น ส่งผลทางตรงต่อความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเองและส่งผลทางอ้อมโดยผ่านประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียน

จากข้อมูลงานวิจัยต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่าการชักจูงใจเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อในความสามารถของตนเอง และการชักจูงใจที่เหมาะสมสามารถช่วยเพิ่มระดับความเชื่อในความสามารถของตนเองได้ ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยคาดหวังว่าการรับคำพูดชักจูงใจจากบุคคลที่มีอิทธิพลต่อนักเรียน และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับตลาดแรงงานจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อความเชื่อในความสามารถของนักเรียนในการเลือกแผนการเรียน

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาวะทางร่างกายและอารมณ์

5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาวะทางร่างกายและอารมณ์

สภาวะทางด้านร่างกายและอารมณ์เป็นข้อมูลที่บุคคลมักใช้นำมาตัดสินความสามารถของตนเอง เพราะในสภาวะที่ร่างกายและอารมณ์ได้รับการกระตุ้นจะส่งผลให้บุคคลมีการรับรู้ในความสามารถของตนเองต่ำลง เกิดการกระทำพฤติกรรมได้ผลไม่ดีเท่าที่ควร และในการศึกษานี้จะทำการศึกษาสภาวะทางร่างกายและอารมณ์โดยจะกล่าวถึง สมรรถภาพทางกายหรือสุขภาพกาย และอารมณ์ความรู้สึก

สุชาติ โสมประยูร (2528 : 5) กล่าวว่า สุขภาพกาย หมายถึง สภาพของร่างกายที่มีความเจริญเติบโตและพัฒนาการสมกับวัย สะอาด แข็งแรงสมบูรณ์ ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บและทุพพลภาพ พร้อมทั้งมีภูมิคุ้มกันโรคหรือความต้านทานโรคเป็นอย่างดี

วรศักดิ์ เพียรชอบ (วินัส ปัทมภาสพงษ์, 2534 : 121 ; อ้างอิงจาก วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2523 : 88) มีความเห็นว่าสมรรถภาพทางกาย คือ ความสามารถของร่างกายในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ในชีวิตประจำวันในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่มีความเหนื่อยอ่อนจนเกินไปและสามารถสงวนและถนอมกำลังไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน และใช้เวลาว่างเพื่อความสนุกสนาน และความบันเทิงในชีวิตของตนเองด้วย

สมรรถภาพทางกายหรือสุขภาพกาย หมายถึง สุขภาพของร่างกายที่มีการพัฒนาเหมาะสมกับวัย ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บและทุพพลภาพ มีความต้านทานโรคได้ดี ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ไม่มีอาการผิดปกติ ไม่เหนื่อยอ่อนจนเกินไป สามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และอาจรวมไปถึงบุคลิก ลักษณะที่ปรากฏออกมาให้บุคคลอื่นเห็น

ลักษณะของผู้มีสมรรถภาพทางกายที่ดีย่อมจะต้องประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. มีความแข็งแรงหรือความแข็งแกร่ง และมีความทนทานหรือความอดทนเพียงพอที่จะประกอบภารกิจในชีวิตประจำวันได้อย่างเป็นปกติแล้ว ยังสามารถเรียน เล่นกีฬา ทำงานอดิเรก และประกอบกิจกรรมนันทนาการที่ต้องออกแรงพอสมควรได้เป็นอย่างดี โดยที่ร่างกายไม่เกิดความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า และอ่อนเพลียมากจนเกินไป

2. มีกำลังมากพอที่จะเผชิญกับเหตุการณ์ฉุกเฉินโดยทั่วไป ซึ่งจะต้องใช้กำลังกายหรือต้องออกแรงอย่างเต็มที่ ในการที่จะเอาตัวรอดและปลอดภัยจากอุบัติเหตุต่าง ๆ ได้ และสามารถจะรวบรวมกำลังให้กลับคืนมาใหม่ได้อย่างรวดเร็ว

3. มีความว่องไวหรือมีความคล่องตัวมากพอ ในการที่จะเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างรวดเร็วและได้ผลถูกต้องแน่นอน

4. อวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายมีความยืดหยุ่นหรือมีความอ่อนตัวได้อย่างเพียงพอ เพื่อประโยชน์ในการทรงตัวและในการเคลื่อนไหวได้อย่างเต็มที่

5. ร่างกายมีความสามารถพื้นฐานในเรื่องทักษะหรือความชำนาญในการเคลื่อนไหวต่าง ๆ เช่น เดิน วิ่ง กระโดด ปีนป่าย หรือว่ายน้ำ ได้ดีพอสมควร

6. อวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายมีการเคลื่อนไหวอย่างสง่างาม มีจังหวะและประสาทสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการทำงาน การเล่นกีฬาและนันทนาการต่าง ๆ ทั้งในด้านส่วนบุคคลและส่วนรวม

วัฒนา พิชราวณิช (2534 : 205) กล่าวว่า อารมณ์ คือ สิ่งที่ติดตัวมนุษย์มาแต่กำเนิด อารมณ์ หรือการแสดงออกทางพฤติกรรมของแต่ละบุคคลย่อมจะแตกต่างกัน บุคคลจะแสดงพฤติกรรมของอารมณ์ต่อเมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้น สิ่งเร้าเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้มนุษย์เกิดอารมณ์

ดาร์ณี พานทอง พาลุสุข (2532 : 31) กล่าวว่า อารมณ์ หมายถึง ความรู้สึกต่อสิ่งเร้าในขณะใดขณะหนึ่งเป็นความรู้สึกที่รุนแรงทำให้จิตใจปั่นป่วนและแสดงพฤติกรรมออกมาอย่างรุนแรงต่างไปจากธรรมชาติ อารมณ์นั้นจะเกิดขึ้นแบบฉับพลันทันใด แต่กว่าจะสงบลงได้ต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร อารมณ์เป็นสิ่งที่สลับซับซ้อนสูงกว่าความรู้สึกธรรมดา

อารมณ์ความรู้สึก หมายถึง สภาพของจิตใจที่เปลี่ยนไปจากเดิม เนื่องจากการได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าจึงเกิดการตอบสนอง โดยปฏิกิริยาที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้นคือการแสดงอารมณ์ของมนุษย์

ลักษณะของอารมณ์ สามารถแบ่งออกเป็นหลายลักษณะ ดังนี้

1. อารมณ์ระดับพื้นฐาน (Primary Emotions) เป็นอารมณ์ที่ติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่เกิด มนุษย์เริ่มอารมณ์ชนิดนี้ตั้งแต่แรกเกิด คือ รัก โกรธ กลัว

2. อารมณ์ที่เกี่ยวกับการวัดผลตนเอง (Emotion Pertaining to Self Appraisal) เกิดจากการที่บุคคลต้องการที่จะทราบถึงความสำเร็จในชีวิตของตนเอง อารมณ์ชนิดนี้จะเป็นอารมณ์ของความสมหวังและความผิดหวัง บุคคลจะสร้างอารมณ์ขึ้นมาวัดผลความสำเร็จในชีวิตที่ผ่านมา เพื่อสำรวจดูว่าตนประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด เมื่อวัดผลปรากฏว่าตนเองประสบความสำเร็จจะเกิดความสุขหวัง เกิด

ความพอใจ และจิตใจเป็นสุข ถ้าวัดผลแล้วปรากฏว่าตนเองประสบกับความล้มเหลวและผิดหวัง บุคคลจะเกิดความรู้สึกไม่สมหวัง เกิดความเศร้า ความละอายใจ อารมณ์ชนิดนี้บุคคลสร้างขึ้นมาจากเพื่อวัดผลของชีวิตที่ผ่านมา

3. อารมณ์ที่เกิดจากสิ่งเร้ามากระตุ้น (Emotion Pertaining to Sensory Stimulus) สิ่งเร้าหรือสิ่งสำคัญที่นำมากระตุ้นให้บุคคลเกิดอารมณ์เกี่ยวกับความพอใจ ความไม่พอใจ ความถูกใจ ความไม่ถูกใจ ความชอบ ความไม่ชอบ ความผิดหวัง ความสมหวัง

4. อารมณ์ที่เกิดจากบุคคลอื่นมากระตุ้น (Emotion Pertaining to Other People) เป็นอารมณ์ที่บุคคลอื่นมากระตุ้นทำให้เกิดอารมณ์ของความรัก ความชัง กลัว โกรธ ริษยา อารมณ์เกี่ยวกับการเวทนา สงสารผู้อื่น หรือความชื่นชมยินดีกับบุคคลอื่น อารมณ์ที่อยากจะสร้างความก้าวหน้าให้กับตนเอง เมื่อเห็นผู้อื่นเจริญก้าวหน้า อารมณ์ที่จะหลีกเลี่ยงจากความไม่สมหวังเมื่อพบว่าผู้อื่นประสบความสำเร็จ

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาวะทางร่างกายและอารมณ์

งานวิจัยในต่างประเทศ

เจฟเฟอร์สัน (Jefferson. 1999 : 161) ได้ทำการศึกษารับรู้ความเชื่อในความสามารถของตนด้านอารมณ์ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในวิทยาลัยและนักเรียนที่มีความผิดปกติทางการเรียนรู้ การศึกษาเป็นการสัมภาษณ์เพื่อร่วมกันรับรู้เกี่ยวกับความเชื่อในความสามารถของตนเองด้านอารมณ์ วัดดูประสิทธิผลของการศึกษาเพื่อสำรวจความแตกต่างระหว่างนักเรียนในวิทยาลัยกับนักเรียนที่มีความผิดปกติทางการเรียนรู้ ว่ากลุ่มใดจะสามารถประสบความสำเร็จในเรื่องเกี่ยวกับการเรียนและมีอารมณ์ความรู้สึกที่ดีต่อการเรียน ผลการศึกษาพบว่า ทั้ง 2 กลุ่มมีการรับรู้ในความสามารถของตนเองด้านอารมณ์ใกล้เคียงกัน และทั้ง 2 กลุ่มมีการรายงานประสบการณ์ความรู้สึกของความกลัว ความประหม่า ความวิตกกังวลเมื่อต้องเผชิญหน้ากับสิ่งที่ผู้สอนต้องการความช่วยเหลือ และอุปสรรคในการจัดการกับความเครียด ซึ่งนักเรียนที่ประสบความสำเร็จหรือมีความเชื่อในความสามารถของตนเองด้านอารมณ์สูง จะสามารถเอาชนะอุปสรรคที่ขัดขวางอารมณ์ความรู้สึกได้และสามารถเผชิญกับสิ่งที่ผู้สอนต้องการความช่วยเหลือได้

ซาลาติโม (Zalaitimo. 1991 : 190) ได้ทำการศึกษาผลของการลดความวิตกกังวลจากเทปบันทึกเสียงในความเชื่อความสามารถของตนเองในการเรียนคอมพิวเตอร์และความวิตกกังวลในการเรียนคอมพิวเตอร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับวิทยาลัยในชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนในรายวิชาคอมพิวเตอร์ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความเชื่อความสามารถของตนเองในคอมพิวเตอร์ และแบบสอบถามความวิตกกังวลเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความแตกต่างในความเชื่อความสามารถตนเองและความวิตกกังวล ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมซึ่งสรุปได้ว่าการใช้เทปบันทึกเสียงไม่มีผลต่อความเชื่อในความสามารถของตนเองและความวิตกกังวลของนักเรียน

เอลี่ (จิรินทร์ วินทะไชย์. 2541 : 56 ; อ้างอิงจาก Ealy. 1994) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลของครูระดับประถมศึกษาจำนวน 149 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา 27 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบวัดการรับรู้ความสามารถของครู แบบวัดความวิตกกังวล และแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวทั่วไป ผลการศึกษาพบว่า ครูที่รับรู้ความสามารถของตนเองสูงจะมีความวิตกกังวลน้อยกว่าครูที่รับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่า ครูที่มีระยะเวลาของประสบการณ์สอนนานกว่าจะมีความวิตกกังวลต่ำ

งานวิจัยภายในประเทศ

ชินษฐา สุวรรณนิตย์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของนักเรียน ซึ่งปัจจัยที่ศึกษาตัวหนึ่งคือความวิตกกังวล เครื่องมือที่ใช้คือแบบวัดความวิตกกังวล STAI ของ Spielberger ฉบับแปลเป็นภาษาไทยโดยนำมาใช้เฉพาะตอนที่สอง ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความวิตกกังวลที่มีลักษณะประจำบุคคล (Trait – Anxiety) ผลการศึกษาพบว่าความวิตกกังวลส่งผลทางตรงต่อความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเองและส่งผลทางอ้อมโดยผ่านทักษะในการเรียนและจากการวิเคราะห์เส้นทางพบว่าความวิตกกังวลส่งผลทางตรงเชิงลบต่อความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง กล่าวคือ คนที่มีความวิตกกังวลต่ำจะมีความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเองสูง ส่วนคนที่มีความวิตกกังวลสูงจะมีความคาดหวังในความสามารถของตนเองต่ำจากข้อมูลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ความรู้สึกมีผลต่อความเชื่อในความสามารถของตนเองอย่างมาก นอกจากนี้แนวคิดของบันดูรายังกล่าวว่าบุคคลที่มีความวิตกกังวลสูงจะรู้สึกไม่มั่นใจในความสามารถของตนเองในการกระทำ ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ ลดต่ำลง ซึ่งการศึกษาค้นคว้าวิจัยจะทำการศึกษาถึงสภาวะทางกายและสภาวะทางอารมณ์ความรู้สึกในจิตใจของนักเรียน เพื่อศึกษาความสัมพันธ์กับความเชื่อในความสามารถของนักเรียนในการเลือกกลุ่มวิชาเรียน

6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มวิชาเรียน

6.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มวิชาเรียน

การเลือกกลุ่มวิชาเรียนเป็นเสมือนสิ่งที่บ่งชี้ถึงอาชีพหรืองานที่บุคคลนั้นจะทำในอนาคต เป็นการวางแผนเพื่อการประกอบอาชีพของบุคคลเพราะอาชีพจะเป็นแหล่งที่มาของรายได้ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ การประกอบอาชีพทำให้บุคคลเห็นคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเอง ทำให้เกิดความภูมิใจในตนเองเกิดความสุขความสมบูรณ์ในชีวิต

ทบทวนมหาวิทยาลัย (2538 : 4-5) ได้เสนอข้อคิดในการเลือกศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตัวเองว่าการที่จะตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในแต่ละระดับผู้เรียนควรจะตระหนักและยอมรับความเป็นจริงเกี่ยวกับตนเองให้มากที่สุด โดยเฉพาะประเด็นที่สำคัญต่อไปนี้

1. การมองตนเองอย่างรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ในขั้นนี้บุคคลจะต้องรู้จักวิเคราะห์และสำรวจตนเอง และพิจารณาลักษณะรวม ๆ ของตนเองทุกแง่มุมจนเกิดความเข้าใจและรู้ในข้อดีหรือข้อบกพร่องอย่างแท้จริงเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้

1.1 อุปนิสัยของบุคลิกภาพ คือ ลักษณะและคุณสมบัติทั้งทางร่างกายและจิตใจ ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา กิริยา ท่าทาง การแสดงออก อารมณ์ น้ำเสียง การพูดจา ใฝ่พริน ความเชื่อมั่น รวมทั้งจะต้องรู้จักทักษะความสามารถพิเศษ ความถนัดที่แท้จริง ทักษะคติ ความสนใจ และค่านิยมของตัวเอง ซึ่งจะค้นพบตัวเองได้โดยการทำแบบทดสอบ

1.2 สติปัญญา หมายถึง ความสามารถในการคิดค้นหาเหตุผลวิเคราะห์ สังเคราะห์ สื่อความหมาย หรือแสดงออกให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างทะลุปรุโปร่ง ซึ่งอาจจะดูได้จากผลการเรียนที่ผ่านมา

1.3 สุขภาพอนามัยและลักษณะทางร่างกาย ได้แก่ ความแข็งแรง อ่อนแอ โรคประจำตัว ความสูง น้ำหนัก ความผิดปกติของสายตา ฯลฯ จะเห็นได้ว่าในบางสาขาวิชามีการกำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติเฉพาะของผู้ที่เข้าศึกษาไว้เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการศึกษาในการประกอบอาชีพในอนาคต

1.4 เป้าหมายในชีวิต โดยทั่วไปแล้วนักเรียนหรือนักศึกษาจะไม่ใส่ใจที่จะวางแผนเป้าหมายให้กับชีวิตตนเองไม่ว่าจะเป็นทางเลือกสาขาวิชาเรียน การเลือกอาชีพจะไม่มีแผน ส่วนใหญ่จะเรียนตามที่โรงเรียนกำหนดให้ เรียนตามเพื่อนตามค่านิยมของสังคม การวางแผนชีวิตเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ได้วางไว้จึงเป็นสิ่งสำคัญ บุคคลจะรู้ว่าตนเองต้องการอะไรกับชีวิต ต้องการจะเป็นอะไร จะเป็นได้อย่างไร การวางแผนชีวิตจะต้องอยู่บนรากฐานของความเป็นจริงของแต่ละบุคคล

1.5 สภาพทางเศรษฐกิจของตนเองและครอบครัว การศึกษาที่มุ่งเน้นวิชาชีพเฉพาะด้านจะมีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายในการศึกษาเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในบางสาขาวิชาต้องเสียค่าใช้จ่ายในการฝึกปฏิบัติ ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ปีละเป็นจำนวนมาก ดังนั้นนักเรียน นักศึกษาที่สนใจศึกษาต้องพิจารณาตระหนักในเรื่องนี้ด้วย

2. การมองอาชีพอย่างรู้จักโลกของอาชีพที่จะศึกษา การตัดสินใจว่าตนเองจะเลือกอาชีพอะไรดีนั้นเริ่มก่อตัวมาจากประสบการณ์ในวัยเด็กและค่อย ๆ พัฒนามาเรื่อย ๆ ดังนั้นก่อนที่จะตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาใดเขาจะต้องตัดสินใจว่าจะเลือกประกอบอาชีพใด และก่อนที่จะตัดสินใจเลือกอาชีพนั้นก็จะต้องสำรวจศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการทำงาน ความก้าวหน้า แนวโน้มตลาดแรงงาน ความต้องการกำลังคน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งสำรวจว่าอาชีพนั้นตรงกับความต้องการและบุคลิกภาพของตนเองมากที่สุดเสียก่อน

3. การมองการศึกษาอย่างรู้จักโลกของการศึกษา คือ การรู้จักแสวงหาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษาโดยเฉพาะระดับอุดมศึกษาทั้งในด้านระบบการศึกษา หลักสูตรและสาขาวิชา การจัดการศึกษาระยะเวลาในการศึกษา สถานที่ตั้ง วิธีการรับเข้าศึกษา คุณสมบัติเฉพาะของแต่ละวิชา ค่าใช้จ่ายในการศึกษา บริการและสวัสดิการ รวมทั้งวุฒิที่ได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษา

4. การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาที่ต้องการอย่างชาญฉลาด ในขั้นนี้เป็นการฝึกความคิดและประสานสัมพันธ์ระหว่างตนเอง ข้อมูลทางการศึกษาและข้อมูลทางอาชีพ โดยพิจารณาจากข้อ 1 – 3 ประกอบการตัดสินใจให้เหมาะสมกับตัวเอง และมีความเป็นไปได้มากที่สุด

ศูนย์การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ (ชัยรัตน์ หลายวัชรกุล. 2530 : 10 ; อ้างอิงจากศูนย์การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ. 2522) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการเลือกแผนการเรียนไว้ดังนี้

1. ตั้งเป้าหมายในชีวิตว่าต้องการอะไร และจะประกอบอาชีพอะไรในอนาคต
2. ศึกษาข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับแผนการเรียนทั้งหมดที่จัดในโรงเรียน
3. ศึกษาตนเองและสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เช่น ความถนัด ความสามารถ ความสนใจ สติปัญญา ลักษณะนิสัย อารมณ์ บุคลิกภาพ สุขภาพ ลักษณะร่างกาย สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ความต้องการของผู้ปกครอง

4. นำข้อมูลข้างต้นมาพิจารณาตรวจสอบสอดคล้องทุกด้านก่อนตัดสินใจ โดยอาจขอคำปรึกษาจากครูแนะแนว ครูที่ปรึกษาหรือผู้ปกครอง

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า การเลือกแผนการเรียนหรือกลุ่มวิชาเรียนนั้นนักเรียน นักศึกษาควรจะต้องมีการพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษาในแผนการเรียนนั้น ทั้งปัจจัยภายในตัวบุคคล ปัจจัยของสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เพื่อให้สามารถเลือกกลุ่มวิชาเรียนได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง

6.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มวิชาเรียนในวิทยาลัยพณิชยการ

การศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ เป็นการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ในสาขาวิชาพณิชยการ ซึ่งมีกลุ่มวิชาเรียนให้เลือกเรียน 7 กลุ่ม วิชาเรียนตามหลักสูตร เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เน้นความชำนาญเฉพาะด้าน นักเรียนได้เลือกเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เป็นหลักสูตรวิชาชีพ 3 ปี มีวิชาชีพให้เลือกอย่างกว้างขวาง เป็นการศึกษาหลังจากหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้ประกอบอาชีพโดยตรง มีจุดมุ่งหมายให้มีความรู้มีฝีมือ มีความชำนาญและประสบการณ์สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพด้วยความมั่นใจ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2542 : 25) หลักสูตรที่ใช้คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 โดยมีกรมอาชีวศึกษาทำหน้าที่จัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2538 : อัดสำเนา) โดยแบ่งเป็น 5 ประเภทวิชา คือ ช่างอุตสาหกรรม พณิชยกรรม เกษตรกรรม คหกรรม และ ศิลปหัตถกรรม ในส่วนของประเภทวิชาพณิชยกรรมแบ่งออกเป็น 4 สาขาวิชา คือ พณิชยการ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ ธุรกิจหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์

สาขาวิชาพณิชยการ แบ่งวิชาเลือกออกเป็น 7 กลุ่มวิชา คือ การบัญชี การขาย ธุรกิจค้าปลีก (ระบบวิภาคี) การเลขานุการ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ บริการธุรกิจสถานพยาบาล บริการธุรกิจโรงแรม และมีจุดประสงค์ทางการศึกษา คือ

1. เพื่อให้มีความสามารถ มีประสบการณ์ทางธุรกิจและความรู้ในการประกอบอาชีพ การบัญชี การขาย การเลขานุการ คอมพิวเตอร์ บริการธุรกิจสถานพยาบาล บริการธุรกิจโรงแรม ทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดทั้งอาชีพส่วนตัวในแต่ละกลุ่มวิชา
2. เพื่อให้มีความสามารถ ประสบการณ์ทางธุรกิจและความรู้ในการประกอบอาชีพส่วนตัวแต่ละกลุ่มวิชาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้มีโอกาสเลือกงานอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถ เจตคติ และความรู้ของตนเอง
4. เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เจตคติ กิจนิสัยการทำงานที่ดี มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างงานและพัฒนางานอาชีพธุรกิจและอาชีพส่วนตัวได้เสมอ
5. เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ทั้งทางกายและจิตใจ
6. ให้เกิดความเข้าใจในปัญหา เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศและโลกปัจจุบัน มีความสำนึกในความเป็นไทย ดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มวิชาเรียน

งานวิจัยในต่างประเทศ

บิงแฮม (วิลเลียมส์ ดรีจันทปรณ์. 2526 : 16 ; อ้างอิงจาก Bingham. 1937) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเลือกแผนการเรียน พบว่า นักเรียนที่เลือกเรียนวิชาต่าง ๆ นั้นมักจะมาจากสาเหตุที่เรียนตามเพื่อน ผู้ปกครอง หรือครูต้องการให้เรียนวิชานั้น ๆ โดยไม่คำนึงถึงความสามารถ ความถนัด หรือความแตกต่างระหว่างบุคคลที่ว่าธรรมชาติของผู้เรียนแต่ละคนนั้นจะต้องมีบางสิ่งบางอย่างแตกต่างกันเสมอ เช่น ความแตกต่างทางด้านสมรรถภาพ ทักษะคิด ความสนใจ และพฤติกรรมด้านอื่น ๆ

เพ็ง (พรทิพย์ คำชาย. 2543 : 59 ; อ้างอิงจาก Peng. 1997 : 3405-A) ได้ศึกษาอิทธิพลของหลักสูตรการศึกษาด้านอาชีพที่มีผลต่อความเชื่อด้านอาชีพและการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษาวิทยาลัยธุรกิจไนต์วัน จำนวน 495 คน พบว่า เพศ สถานะภาพทางการศึกษา ส่งผลต่อความเชื่อในเรื่องของอาชีพและการตัดสินใจเลือกอาชีพ

เมเยอร์ (Mauer. 1990 : 197) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับความมั่นคงในการเลือกวิชาเอก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นปีที่ 1 จำนวน 2,803 คน ที่ลงทะเบียนโปรแกรมการปรับพื้นฐานในภาคฤดูร้อนก่อนเปิดเทอม เครื่องมือที่ใช้คือแบบทดสอบ The My Vocational Situation (MVS) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นคงในการเลือกวิชาเอก ลักษณะบุคลิกทางอาชีพ ความพยายาม และสิ่งที่เรียนในปัจจุบัน ผลการศึกษาพบว่า ความมั่นคงในการเลือกวิชาเอก มีนัยสำคัญกับลักษณะบุคลิกทางอาชีพและสิ่งที่เรียนในปัจจุบันมีนัยสำคัญกับการเลือกวิชาเอก และความพยายามมีนัยสำคัญกับการเลือกวิชาเอกซึ่งแสดงปรากฏให้เห็นในกลุ่มตัวอย่างเพียงเล็กน้อย

โอโซกลู (สามารถชาย จอมวิญญา. 2527 : 31 ; อ้างอิงจาก Ozoglu. 1965) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมที่ประสบความสำเร็จทางวิชาการและไม่ประสบความสำเร็จทางวิชาการ พบว่า นักเรียนที่ประสบความสำเร็จจะมีความเชื่อมั่นในตนเองทั้งด้านบุคลิกภาพและการเลือกอาชีพสูง ส่วนนักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จทางวิชาการจะมีการเลือกอาชีพที่ไม่ตรงกับความสามารถและความสนใจที่แท้จริง

การ์ริสัน (เสริมศรี สวนไพรินทร์. 2531 : 41 ; อ้างอิงจาก Garrison. 1950) ได้ทำการศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่า องค์ประกอบที่นอกจากตัวนักเรียนแล้วยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ ได้แก่ คำแนะนำจากบิดามารดา ญาติพี่น้อง เพื่อนนักเรียน และบุคคลที่นักเรียนรู้จัก

สแต็นสตรอม (Stenstrom. 1997 : 110) ได้ทำการศึกษาความเสมอภาคของเพศในการศึกษาทางวิชาชีพในประเทศฟินแลนด์ โดยเฉพาะการศึกษาทางด้านพัฒนกรรม ผลการศึกษาพบว่า การเลือกเกี่ยวกับการเรียนไม่ได้มีอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมเพียงอย่างเดียวแต่เป็นผลเกี่ยวกับเพศ การเลือกเกี่ยวกับระบบการเรียนนักเรียนจะพิจารณาถึงตำแหน่งหน้าที่ที่จะได้รับในชีวิตการทำงาน ข้อเท็จจริงที่ควรรู้เกี่ยวกับตลาดแรงงานคือ มีการแบ่งแยกเพศ โดยผู้หญิงและผู้ชายจะทำงานในสาขาที่แตกต่างกันและอยู่ในตำแหน่งทางสังคมที่แตกต่างกันโดยไม่ได้พิจารณาที่ระดับของการศึกษา โดยอาชีพของผู้หญิงคืออาชีพทางด้านบริการและอาชีพของผู้ชายคืออาชีพทางอุตสาหกรรม

งานวิจัยภายในประเทศ

จรินทร์ บุญขุ่ม (ชัยรัตน์ หลายวัชรกุล. 2530 : 3 ; อ้างอิงจาก จรินทร์ บุญขุ่ม. 2525) ได้ทำการศึกษาปัญหาการเลือกแผนการเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีปัญหาการเลือกแผนการเรียนและด้านที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ปัญหาด้านความรู้ทางอาชีพ ปัญหาร่องลงมากคือ ปัญหาการรู้จักตนเอง ปัญหาการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนตามความต้องการของครอบครัว ปัญหาการเงินและปัญหาด้านสุขภาพ

โสภณ เสือพันธ์ (พรทิพย์ คำชาย. 2543 : 61 ; อ้างอิงจาก โสภณ เสือพันธ์. 2529) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโปรแกรมการเรียนของนักเรียนระดับประโยควิชาชีพขั้นต้น ชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดกรมอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นปีที่ 1 จำนวน 513 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโปรแกรมการเรียนของนักเรียนคือ อาชีพของผู้ปกครอง ความคาดหวังการว่างงานในตลาดแรงงาน คำแนะนำของผู้ปกครองและความคาดหวังในรายได้ที่สูง

สุพรรณิ เสาวดี (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษามูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพัฒนชกการชนบุรี โดยศึกษาความถนัดและความสนใจ บุคลิกภาพ ความก้าวหน้าในอาชีพ การยอมรับในสังคม บุคคลที่เกี่ยวข้อง และเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนโดยจำแนกตามเพศ อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 จำนวน 210 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีในด้านความถนัดความสนใจ บุคลิกภาพ ความก้าวหน้าในอาชีพ การยอมรับในสังคม อยู่ในระดับสูง ในด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องนั้นเป็นมูลเหตุจูงใจอยู่ในระดับต่ำ นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนด้านบุคลิกภาพ บุคคลที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ในด้านความถนัดและความสนใจ บุคลิกภาพ ความก้าวหน้าในอาชีพ การยอมรับในสังคม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

วาสนา เจริญวิเชียรฉาย (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสิ่งจูงใจของนักเรียนในการเลือกเรียนวิชาเอกศิลปหัตถกรรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 200 คน ผลการศึกษาพบว่า สิ่งจูงใจของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกศิลปหัตถกรรมตามลำดับได้แก่ สิ่งจูงใจที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนในระดับมาก คือ ด้านความรัก ความสนใจและความถนัดในสาขาวิชาชีพศิลปหัตถกรรม ด้านเกียรติยศชื่อเสียง ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในอาชีพ สิ่งจูงใจที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนในระดับปานกลาง คือ ด้านความคิดเห็นส่วนตัว และสิ่งจูงใจที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนในระดับน้อย คือ ด้านความจำเป็นบางประการ และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และจากการเปรียบเทียบนักเรียนชายและนักเรียนหญิงพบว่า สิ่งจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกศิลปหัตถกรรมของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงไม่มีความแตกต่างกัน

เสริมศรี สวนไพรินทร์ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว ได้แก่ เพศ แผนการเรียน ประเภทโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิสำเนา การศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา และรายได้รวมของครอบครัว พร้อมทั้งศึกษาเหตุผลในการเลือกสาขาวิชา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนในกรุงเทพมหานครโดยทั่วไปมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับสูง การเลือกวิชาเอกในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่เลือกสาขาสังคมศาสตร์มากที่สุด สำหรับเหตุผลในการเลือกสาขาวิชา นักเรียนจะเลือกสาขาวิชาด้วยการประมาณจากความสามารถของตนเองและความสนใจของนักเรียนรวมทั้งเหตุผลเกี่ยวกับการหางานทำได้ง่าย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ตลอดจนศึกษาปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายและสามารถพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนการขาย โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่เลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่เลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร จำนวน 777 คน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงรายชื่อวิทยาลัยพณิชยการ และจำนวนนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

วิทยาลัยพณิชยการ	ประชากร (คน)	จำนวนที่เก็บได้ (คน)	จำนวนแบบสอบถาม ที่สมบูรณ์ (ฉบับ)
วิทยาลัยพณิชยการเซตุน	300	253	241
วิทยาลัยพณิชยการบางนา	200	165	150
วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี	300	284	281
วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย	150	105	105
รวม	950	807	777

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 6 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความเชื่อในความสามารถของตนเอง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามประสบการณ์จากการเรียน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการได้รับการจูงใจ

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสภาวะทางร่างกายและอารมณ์

รายละเอียดของการสร้างเครื่องมือและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือมีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียน ได้แก่ เพศ ชื่อวิทยาลัย

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวและแบบสอบถามประสบการณ์จากการเรียน

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำ

เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับนักเรียนมากที่สุด

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. วิทยาลัยที่ศึกษา

() วิทยาลัยพัฒนการเชตุพน

() วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี

() วิทยาลัยพัฒนการบางนา

() วิทยาลัยพัฒนการอินทราชัย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชา

การขาย

เป็นแบบสอบถามที่วัดความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายของนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อในความสามารถของตนเอง

2. ศึกษาตัวอย่างแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการปฏิบัติงานแนะแนวของ กัญญาวดี แสงงาม (2543) แบบวัดการรับรู้ความสามารถของครู ของ จรินทร์ วินทะไชย์ (2541) และแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง ของ วัลภา สมายยิ่ง (2542) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ซึ่งแบ่งเป็น การรับรู้ความสามารถของตนเองและความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้น

3. สร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าจัดอันดับ (Rating) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ การรับรู้ความสามารถของตนเองและความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้นได้แบบสอบถามจำนวน 40 ข้อ

4. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่านคือ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิตา แสนคำเครือ ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขภาษาของข้อคำถามก่อนนำไปใช้

5. นำแบบสอบถามความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 39 ข้อไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ในกลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t -test โดยเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้ในการศึกษา โดยได้แบบสอบถามจำนวน 38 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.041 – 7.645

6. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่ได้โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ 2545 : 131) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายทั้งฉบับเท่ากับ .8773

ตัวอย่างแบบสอบถามความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย

การขาย

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวกับการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายเพื่อเป็นการประเมินความมั่นใจในความสามารถของนักเรียนในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย

ขอให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่านักเรียนมีความมั่นใจในความสามารถของตนเองมากน้อยเพียงใดแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียนมากที่สุด โดยในแต่ละระดับมีความหมายดังต่อไปนี้

มากที่สุด	หมายถึง มีความมั่นใจหรือความคาดหวังในความสามารถของตนเองมากที่สุด
มาก	หมายถึง มีความมั่นใจหรือความคาดหวังในความสามารถของตนเองมาก
ปานกลาง	หมายถึง มีความมั่นใจหรือความคาดหวังในความสามารถของตนเองปานกลาง
น้อย	หมายถึง มีความมั่นใจหรือความคาดหวังในความสามารถของตนเองน้อย
ไม่มั่นใจ, น้อยที่สุด	หมายถึง ไม่มีความมั่นใจหรือมีความคาดหวังในความสามารถของตนเองน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความมั่นใจในความสามารถ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มั่นใจ
000	<u>ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง</u> นักเรียนเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ ในการเรียนกลุ่มวิชาการขายได้ นักเรียนเชื่อว่าตนเองสามารถแก้ปัญหา หรืออุปสรรคทางการเรียนได้					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคาดหวังในผลจากการเลือก				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
000	<u>ด้านความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้น</u> นักเรียนเชื่อว่าตนเองสามารถประสบ ความสำเร็จในการเรียนในกลุ่มวิชา การขายได้อย่างแน่นอน นักเรียนเชื่อว่าตนเองต้องได้ทำงาน เกี่ยวกับการขายแน่นอน					

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชา
 การขาย มีดังนี้

ระดับความมั่นใจหรือความคาดหวัง

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
ไม่มั่นใจ, น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของแบบสอบถาม

การกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามความเชื่อในความสามารถของตนเอง ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้ขอบเขตในการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยดังนี้ (เยาวดี วิบูลย์ศรี. 2540 : 74-76)

4.50 – 5.00	หมายถึงอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึงอยู่ในระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายถึงอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึงอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามประสบการณ์จากการเรียน

เป็นแบบสอบถามที่ใช้สำรวจประสบการณ์ที่ได้รับจากโรงเรียนเป็นสิ่งที่นักเรียนได้รับแล้วนำมาประเมินความสามารถของตนในการเลือกเรียนในกลุ่มวิชาการขาย ซึ่งประกอบด้วย สัมพันธภาพกับครู สัมพันธภาพกับเพื่อนนักเรียน บรรยากาศในการเรียนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการขายและเทคนิคการขาย โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ สัมพันธภาพของนักเรียนกับครูผู้สอน สัมพันธภาพของนักเรียนกับเพื่อน บรรยากาศในการเรียนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ศึกษาตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพกับครูผู้สอน แบบสอบถามสัมพันธภาพกับเพื่อน แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน ของ พิมพ์ศรี เปาณิล (2530) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะประสบการณ์จากการเรียน
3. สร้างแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย 5 ด้านคือ ด้านสัมพันธภาพกับครูผู้สอน ด้านสัมพันธภาพกับเพื่อน ด้านบรรยากาศในการเรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการขายและเทคนิคการขาย แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าจัดอันดับ (Rating) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ได้แก่ เป็นจริงมากที่สุด เป็นจริงมาก เป็นจริงปานกลาง เป็นจริงน้อย ไม่เป็นจริง ได้แบบสอบถามจำนวน 80 ข้อ
4. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่านคือ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขภาษาของข้อคำถามก่อนนำไปใช้
5. นำแบบสอบถามประสบการณ์จากการเรียนที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 62 ข้อไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานนบุรี ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ในกลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อโดยใช้ t -test โดยเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้ในการศึกษาโดยได้แบบสอบถามจำนวน 45 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.992 – 8.806

6. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่ได้ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ของ ครอนบัค (Cronbach) (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ 2545 : 131) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามประสพการณ์จากการเรียนทั้งฉบับเท่ากับ .9210

ตัวอย่างแบบสอบถามประสพการณ์จากการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนได้รับจากโรงเรียน ซึ่งเป็นความคิดความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อสัมพันธภาพของนักเรียนกับครูผู้สอน สัมพันธภาพกับเพื่อน บรรยากาศในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยเมื่อนักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วให้พิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนระดับใด จากนั้นให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ โดยในแต่ละคำตอบจะไม่มีข้อใดถูกหรือผิด ขอให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียนมากที่สุด โดยแต่ละคำตอบจะมีความหมายดังต่อไปนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนน้อย
ไม่เป็นจริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่ไม่เป็นจริงของนักเรียน

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริงมาก	เป็นจริงปานกลาง	เป็นจริงน้อย	ไม่เป็นจริง
0	✓ <u>ด้านสัมพันธภาพกับครูผู้สอน</u> ครูผู้สอนในกลุ่มวิชาการขายพร้อมที่จะช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหา					
00	ครูผู้สอนในกลุ่มวิชาการขายแสดงความเมตตาต่อนักเรียนเท่าเทียมกัน					
0	✓ <u>ด้านสัมพันธภาพกับเพื่อน</u> นักเรียนกับเพื่อนในกลุ่มวิชาการขายสามารถร่วมงานกันได้ดี					
00	นักเรียนช่วยเหลือเมื่อเพื่อนในกลุ่มวิชาการขายมีปัญหาด้วยไมตรีจิต					

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริง มากที่สุด	เป็นจริง มาก	เป็นจริง ปาน กลาง	เป็นจริง น้อย	ไม่ เป็น จริง
000	<u>ด้านบรรยากาศในการเรียน</u> บรรยากาศห้องเรียนในกลุ่มวิชาการขายเป็นไปอย่าง เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน					
00	การเรียนการสอนในกลุ่มวิชาการขายมีการใช้สื่อ การเรียนการสอนอย่างเหมาะสม					
000	<u>ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน</u> นักเรียนพึงพอใจผลการเรียนรายวิชาการขาย					
00	นักเรียนมีความเข้าใจในวิชาการขายเป็นอย่างดี					

เกณฑ์การให้คะแนน

เป็นจริงมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
เป็นจริงมาก	ให้	4	คะแนน
เป็นจริงปานกลาง	ให้	3	คะแนน
เป็นจริงน้อย	ให้	2	คะแนน
ไม่เป็นจริง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของแบบสอบถาม

การกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยแบบสอบถามประสพการณ์
จากการเรียน ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ขอบเขตในการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยดังนี้ (เยาวดี วิบูลย์ศรี.
2540 : 74-76)

4.50 – 5.00	หมายถึงอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึงอยู่ในระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายถึงอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึงอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ

เป็นแบบสอบถามที่ใช้สำรวจประสบการณ์ของนักเรียนจากการเห็นตัวแบบทั้งในโรงเรียนและในสังคมภายนอกโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จหรือไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนกลุ่มวิชาการขายหรือการประกอบอาชีพเกี่ยวกับกลุ่มวิชาการขาย แล้วนักเรียนนำมาพิจารณาเพื่อทำตามตัวแบบ โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ตัวแบบ ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ
2. ศึกษาตัวอย่างแบบสอบถามการเห็นผู้อื่นเป็นตัวแบบ ของ ชนิษฐา สุวรรณนิตย์ (2533) แบบสอบถามมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ของ สุพรรณวดี เสาวดี (2543) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ
3. สร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าจัดอันดับ (Rating) ตามแบบของ ลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ได้แก่ เป็นจริงมากที่สุด เป็นจริงมาก เป็นจริงปานกลาง เป็นจริงน้อย ไม่เป็นจริง ได้แบบสอบถามจำนวน 10 ข้อ
4. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านคือ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขภาษาของข้อคำถามก่อนนำไปใช้
5. นำแบบสอบถามประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 11 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษารณบุรี ที่มีลักษณะ ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 108 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ในกลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อโดยใช้ t -test โดยเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้ในการศึกษา โดยได้แบบสอบถามจำนวน 11 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.359 – 5.877
6. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่ได้ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ของ ครอนบัค (Cronbach) (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ 2545 : 131) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบทั้งฉบับเท่ากับ .7288

ตัวอย่างแบบสอบถามประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึนึกคิดของนักเรียนที่มีต่อตนเองเมื่อได้เห็นบุคคลอื่นทั้งในโรงเรียนและในสังคมภายนอกโรงเรียนประสบความสำเร็จหรือไม่ประสบความสำเร็จเกี่ยวกับการเรียนหรือการประกอบอาชีพในกลุ่มวิชาการขาย ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเกี่ยวกับความสามารถของตนหรือพิจารณาเพื่อทำตามตัวแบบ โดยเมื่อนักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วให้พิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับความจริงกับความเป็นจริงของนักเรียนระดับใด จากนั้นให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียนมากที่สุด โดยแต่ละคำตอบมีความหมายดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนน้อย
ไม่เป็นจริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่ไม่เป็นจริงของนักเรียน

ข้อความ	เป็นจริง มากที่สุด	เป็นจริง มาก	เป็นจริง ปาน กลาง	เป็นจริง น้อย	ไม่ เป็นจริง
0 นักเรียนเห็นเพื่อนที่มีความสามารถคล้ายคลึงกับตน เรียนสำเร็จในกลุ่มวิชาการขายนักเรียนจึงเลือกเรียน กลุ่มวิชาการขาย					
00 นักเรียนเห็นรุ่นพี่ที่เรียนเก่งพอ ๆ กับนักเรียน เรียนจบกลุ่มวิชาการขายแล้วมีงานทำนักเรียน จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					

เกณฑ์การให้คะแนน

เป็นจริงมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
เป็นจริงมาก	ให้	4	คะแนน
เป็นจริงปานกลาง	ให้	3	คะแนน
เป็นจริงน้อย	ให้	2	คะแนน
ไม่เป็นจริง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของแบบสอบถาม

การกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยแบบสอบถามประสิทธิภาพจาก
การเห็นตัวแบบ ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ขอบเขตในการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยดังนี้ (เยาวดี วิบูลย์
ศรี. 2540 : 74-76)

4.50 – 5.00	หมายถึงอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึงอยู่ในระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายถึงอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึงอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการได้รับการจูงใจ

เป็นแบบสอบถามที่วัดความคิดความรู้สึกของนักเรียนจากการรับคำพูด ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่โน้มน้าวหรือชักจูงใจจากบุคคลที่อิทธิพลต่อนักเรียน และการรับรู้สภาพการณ์ทางสังคมในตลาดแรงงาน การเข้าสู่อาชีพ รายได้ การได้รับการยอมรับเกี่ยวกับการประกอบอาชีพในกลุ่มวิชาการขาย แล้วนักเรียนนำมาเป็นข้อมูลในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการชักจูงใจ แรงจูงใจในการประกอบอาชีพ การเข้าสู่อาชีพ การได้รับการยอมรับในอาชีพ ตลาดแรงงาน

2. ศึกษาตัวอย่างแบบสอบถามการพูดชักจูงจากผู้อื่น ของ ขนิษฐา สุวรรณนิตย์ (2533) แบบสอบถามมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน ของ สุพรรณิณี เสาวดี (2543) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์การชักจูงใจ

3. สร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าจัดอันดับ (Rating) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ได้แก่ เป็นจริงมากที่สุด เป็นจริงมาก เป็นจริงปานกลาง เป็นจริงน้อย ไม่เป็นจริง ได้แบบสอบถามจำนวน 20 ข้อ

4. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านคือ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิตา แสนคำเครือ ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขภาษาของข้อคำถามก่อนนำไปใช้

5. นำแบบสอบถามการชักจูงใจที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 15 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรี ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ในกลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อโดยใช้ t – test โดยเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้ในการศึกษา โดยได้แบบสอบถามจำนวน 15 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.009 – 4.401

6. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่ได้ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ของ ครอนบัค (Cronbach) (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ 2545 : 131) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการชักจูงใจทั้งฉบับเท่ากับ .7847

ตัวอย่างแบบสอบถามการได้รับการจูงใจ

คำชี้แจง แบบสอบถามการได้รับการจูงใจเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่มีต่อตนเอง จากการรับคำพูดโน้มน้าวหรือชักจูงใจจากบุคคลที่อิทธิพลต่อนักเรียน แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย โดยเมื่อนักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อแล้ว จากนั้นให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียนมากที่สุด โดยแต่ละคำตอบมีความหมายดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนน้อย
ไม่เป็นจริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่ไม่เป็นจริงของนักเรียน

ข้อความ	เป็นจริง มากที่สุด	เป็นจริง มาก	เป็นจริง ปาน กลาง	เป็นจริง น้อย	ไม่ เป็นจริง
0 เพื่อนบอกนักเรียนว่านักเรียนสามารถเรียนในกลุ่มวิชา การขายได้ นักเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
00 ผู้ปกครองบอกนักเรียนว่าถ้าเรียนจบกลุ่มวิชาการขาย นักเรียนจะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ					
000 นักเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
0000 ตำแหน่งงานเกี่ยวกับการขายที่มีมากในตลาดแรงงาน มีส่วนเกี่ยวข้องทำให้นักเรียนเลือกเรียนกลุ่มวิชา การขาย					
00000 ผลตอบแทนจากการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการขาย มีส่วนเกี่ยวข้องทำให้นักเรียนเลือกเรียนกลุ่มวิชา การขาย					
000000 อาชีพในกลุ่มวิชาการขายเป็นอาชีพที่ได้รับ การยอมรับจากสังคมนักเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชา การขาย					

เกณฑ์การให้คะแนน

เป็นจริงมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
เป็นจริงมาก	ให้	4	คะแนน
เป็นจริงปานกลาง	ให้	3	คะแนน
เป็นจริงน้อย	ให้	2	คะแนน
ไม่เป็นจริง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของแบบสอบถาม

การกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยแบบสอบถามการได้รับการสนใจ
ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ขอบเขตในการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2520 : 150),
(เยาวดี วิบูลย์ศรี. 2540 : 74-76)

4.50 – 5.00	หมายถึงอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึงอยู่ในระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายถึงอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึงอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสภาวะทางร่างกายและอารมณ์

เป็นแบบสอบถามที่วัดการรับรู้สภาวะของบุคคลเกี่ยวกับสุขภาพกายและการรับรู้เกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึก ที่ส่งผลต่อการประเมินตนเอง โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาวะทางร่างกายและอารมณ์ความรู้สึก สมรรถภาพทางกาย สุขภาพกาย การรับรู้เกี่ยวกับอารมณ์และความรู้สึก ความฉลาดทางอารมณ์
2. ศึกษาแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ของ ศ.ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ แบบสอบถามความวิตกกังวลของ ชูชีพ อ่อนโคกสูง (2516) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะของสภาวะทางร่างกายและอารมณ์
3. สร้างแบบสอบถามสภาวะทางร่างกายและอารมณ์ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าจัดอันดับ (Rating) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ได้แก่ เป็นจริงมากที่สุด เป็นจริงมาก เป็นจริงปานกลาง เป็นจริงน้อย ไม่เป็นจริง ได้แบบสอบถามจำนวน 30 ข้อ
4. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่านคือ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขภาษาของข้อคำถามก่อนนำไปใช้
5. นำแบบสอบถามสภาวะทางร่างกายและอารมณ์ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 16 ข้อไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี ที่มีลักษณะ ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 108 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ในกลุ่มสูง - กลุ่มต่ำเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อโดยใช้ t -test โดยเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้ในการศึกษา โดยได้แบบสอบถามจำนวน 15 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.866 - 3.619
6. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่ได้ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของ ครอนบัค (Cronbach) (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ 2545 : 131) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาวะทางร่างกายและอารมณ์ทั้งฉบับเท่ากับ .8886

ตัวอย่างแบบสอบถามสภาวะทางร่างกายและอารมณ์

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามที่วัดสภาวะทางกายและอารมณ์ความรู้สึกที่ส่งผลต่อการประเมินตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายของนักเรียน โดยเมื่อนักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ที่นักเรียนพิจารณาแล้วว่าข้อความนั้นเป็นข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนที่สุด ข้อความเหล่านี้ไม่มีคำตอบถูกหรือผิด ดังนั้น โปรดอย่าใช้เวลาพิจารณาคำตอบในข้อใดข้อหนึ่งนานเกินควร จงเลือกคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนให้มากที่สุด โดยแต่ละคำตอบมีความหมายดังต่อไปนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนน้อย
ไม่เป็นจริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่ไม่เป็นจริงของนักเรียน

ข้อความ	เป็นจริง มากที่สุด	เป็นจริง มาก	เป็นจริง ปานกลาง	เป็นจริง น้อย	ไม่ เป็นจริง
0 นักเรียนอ่อนเพลียจากการเรียนในกลุ่มวิชาการขาย					
00 นักเรียนเชื่อว่าตนเองมีลักษณะทางกายเหมาะสมต่อ การเรียนในกลุ่มวิชาการขาย					
000 นักเรียนไม่รู้สึกกังวลใจจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
0000 นักเรียนมีความสุขเมื่อได้เลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					

เกณฑ์การให้คะแนน

เป็นจริงมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
เป็นจริงมาก	ให้	4	คะแนน
เป็นจริงปานกลาง	ให้	3	คะแนน
เป็นจริงน้อย	ให้	2	คะแนน
ไม่เป็นจริง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของแบบสอบถาม

การกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามสภาวะทางร่างกายและอารมณ์ ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ขอบเขตในการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2520 : 150), (เยาวดี วิบูลย์ศรี. 2540 : 74-76)

4.50 – 5.00	หมายถึงอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึงอยู่ในระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายถึงอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึงอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังอธิบดีกรมอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในวิทยาลัยพัฒนศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร จำนวน 4 วิทยาลัย
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือจากกรมอาชีวศึกษาไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ตรวจสอบคุณภาพแล้วไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองที่วิทยาลัยพัฒนศึกษาอินทราชัย ส่วนวิทยาลัยอื่น ๆ อีก 3 วิทยาลัยนั้นได้ทำการส่งแบบสอบถามจำนวน 800 ฉบับไปให้กับทางวิทยาลัยเพื่อเก็บข้อมูลนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 กลุ่มวิชาการขายที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
4. ก่อนดำเนินการเก็บข้อมูล ชี้แจงให้นักเรียนและผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทราบถึงวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูล และขอความร่วมมือจากนักเรียนในการตอบแบบสอบถาม และเก็บส่งคืนแบบสอบถามด้วยผู้วิจัยเองเมื่อนักเรียนตอบข้อมูลเรียบร้อยแล้ว โดยบางส่วนเก็บคืนตามเวลาที่กำหนดได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 807 ฉบับ
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจำนวน 807 ฉบับ คัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ได้แบบสอบถามจำนวน 777 ฉบับ นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน และนำคะแนนมาจัดระเบียบข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและนำผลไปทดสอบสมมติฐาน และอภิปรายผลตามจุดมุ่งหมายของงานวิจัย

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีจัดกระทำข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่ตอบครบอย่างสมบูรณ์ ได้แบบสอบถาม จำนวน 777 ฉบับ นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. บันทึกคะแนนที่ได้ลงในตารางบันทึกข้อมูล
3. นำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัย SPSS For Windows ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยคำนวณ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ประสิทธิภาพจากการเรียน ประสิทธิภาพจากการเห็นตัวแบบ การชักจูงใจ สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ กับความเชื่อในความสามารถของตนเอง ในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) ของ เพียร์สัน (Pearson)
3. วิเคราะห์ค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าร้อยละ
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย
 - 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้สูตร $t - test$ แบบเทคนิค 25% ของกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ 2545 : 84)
 - 2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ 2545 : 131)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรประสิทธิภาพจากการเรียน ประสิทธิภาพจากการเห็นตัวแบบ การชักจูงใจ สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ กับความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) ของเพียร์สัน (Pearson) (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ 2545 : 64-153) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัย SPSS For Windows
 - 3.2 วิเคราะห์ตัวแปรประสิทธิภาพจากการเรียน ประสิทธิภาพจากการเห็นตัวแบบ การชักจูงใจ สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ ที่สามารถพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 กลุ่มวิชาการขาย โดยวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัย SPSS For Windows

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มวิชาการชาย
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – distribution
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
SE	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SEb	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์
Sig T	แทน	ค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ T
Sig F	แทน	ค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ F
W	แทน	ค่าพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการชายของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 โดยใช้คะแนนดิบ
Z	แทน	ค่าพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการชายของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 โดยใช้คะแนนมาตรฐาน
Sex	แทน	เพศ
College	แทน	วิทยาลัยพณิชยการ
BELIEF	แทน	ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการชาย

BELIEF1	แทน	ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย
		ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง
BELIEF2	แทน	ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย
		ด้านความคาดหวังในความสามารถของตนเอง
STUDY	แทน	ประสบการณ์จากการเรียน
STUDY1	แทน	ประสบการณ์จากการเรียน ด้านสัมพันธภาพกับครู
STUDY2	แทน	ประสบการณ์จากการเรียน ด้านสัมพันธภาพกับเพื่อน
STUDY3	แทน	ประสบการณ์จากการเรียน ด้านบรรยากาศในการเรียน
STUDY4	แทน	ประสบการณ์จากการเรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
MODEL	แทน	ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ
PERSUSION	แทน	การได้รับการจูงใจ
ENVIRON	แทน	สภาวะทางร่างกายและอารมณ์
%	แทน	อัตราส่วนร้อยละ
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 2 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ของความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชา

การขาย

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ตัวพยากรณ์และค่าน้ำหนักความสำคัญของความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย

ผลการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามเพศและวิทยาลัยพณิชยการที่ศึกษา ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของนักเรียนในกลุ่มวิชาการชาย จำแนกตามเพศและวิทยาลัยพณิชยการ

ตัวแปร	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	246	32.7	531	68.3	777	100
2. วิทยาลัยพณิชยการที่ศึกษา						
-วิทยาลัยพณิชยการเซดุน	124	16.0	117	15.0	241	31.0
-วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี	46	6.0	104	13.4	150	19.3
-วิทยาลัยพณิชยการบางนา	61	7.8	220	28.3	281	36.2
-วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย	15	1.9	90	11.6	105	13.5
รวม	246	31.7	531	68.3	777	100

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 2 พบว่านักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 กลุ่มวิชาการชาย วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง จำนวนมากเกือบ 2 ใน 3 ส่วน คิดเป็นร้อยละ 68.3 เป็นเพศชายเพียง 1 ใน 3 ส่วน คิดเป็นร้อยละ 31.7 และในกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาวิทยาลัยพณิชยการบางนามีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 36.2 รองลงมาคือ วิทยาลัยพณิชยการเซดุนคิดเป็นร้อยละ 31.0 วิทยาลัยธนบุรีคิดเป็นร้อยละ 19.3 และวิทยาลัยอินทราชัยคิดเป็นร้อยละ 13.5

ตอนที่ 2 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้นำคะแนนแบบสอบถามความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการชาย ประสพการณ์จากการเรียน ประสพการณ์จากการเห็นตัวแบบ การได้รับการจูงใจ สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ มาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของคะแนนมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 คำสถิติพื้นฐานของคะแนนความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ประสบการณ์จากการเรียน ประสบการณ์จากตัวแบบ
การได้รับการจูงใจ และสภาวะทางร่างกายและอารมณ์

ตัวแปร	ชาย		หญิง		รวม	
	X	S.D.	ระดับ	X	S.D.	ระดับ
1. ความเชื่อในความสามารถของตนเอง	3.52	18.97	มาก	3.58	17.99	มาก
1.1 การรับรู้ในความสามารถของตนเอง	3.47	10.25	ปานกลาง	3.48	9.87	ปานกลาง
1.2 ความคาดหวังในความสามารถของตนเอง	3.56	10.08	มาก	3.68	9.67	มาก
2. ประสบการณ์จากการเรียน	3.54	22.05	มาก	3.56	20.27	มาก
2.1 สัมพันธ์ภาพกับครู	3.53	7.01	มาก	3.47	6.76	ปานกลาง
2.2 สัมพันธ์ภาพกับเพื่อน	3.77	6.47	มาก	3.88	6.40	มาก
2.3 บรรยากาศในการเรียน	3.41	8.77	ปานกลาง	3.39	8.35	ปานกลาง
2.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.56	5.52	มาก	3.61	5.62	มาก
3. ประสบการณ์จากตัวแบบ	3.03	8.85	ปานกลาง	3.00	9.30	ปานกลาง
4. การได้รับการจูงใจ	3.23	9.60	ปานกลาง	3.23	9.78	ปานกลาง
5. สภาวะทางร่างกายและอารมณ์	3.50	9.39	มาก	3.56	9.58	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 3 พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 กลุ่มวิชาการขาย วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร เพศหญิงและเพศชายมีความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) โดยมีการรับรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) มีความคาดหวังในความสามารถของตนเองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) มีประสบการณ์จากการเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) โดยมีสัมพันธภาพกับครูอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) ซึ่งเพศชายมีสัมพันธภาพกับครูอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) เพศหญิงมีสัมพันธภาพกับครูอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) มีสัมพันธภาพกับเพื่อนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) มีบรรยากาศในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) มีประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$) มีการได้รับการจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$) มีสภาวะทางร่างกายและอารมณ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$)

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายกับประสบการณ์จากการเรียน ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ การได้รับการจูงใจ และสภาวะทางร่างกายและอารมณ์

การวิเคราะห์ตอนที่ 3 ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายกับประสบการณ์จากการเรียน ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ การได้รับการจูงใจ และสภาวะทางร่างกายและอารมณ์ ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเชื่อ		
	BELIEF	BELIEF1	BELIEF2
เพศ (SEX)	-0.059	-0.004	-0.106**
ประสบการณ์จากการเรียน (STUDY)	0.583**	0.502**	0.575**
สัมพันธภาพกับครู (STUDY1)	0.332**	0.266**	0.348**
สัมพันธภาพกับเพื่อน (STUDY2)	0.389**	0.367**	0.353**
บรรยากาศในการเรียน (STUDY3)	0.454**	0.378**	0.461**
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (STUDY4)	0.591**	0.494**	0.599**
ประสบการณ์จากตัวแบบ (MODEL)	0.254**	0.223**	0.246**
การได้รับการจูงใจ (PERSUASION)	0.461**	0.398**	0.454**
สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ (ENVIRON)	0.618**	0.533**	0.610**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การวิเคราะห์ตอนที่ 4 ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวแปรที่สามที่สามารถพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 โดยรวมและในแต่ละด้าน คือ ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง และด้านความคาดหวังในความสามารถของตนเอง และวิเคราะห์ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปร โดยใช้การวิเคราะห์หสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) กับตัวแปรย่อยของประสบการณ์จากการเรียน ด้านสัมพันธภาพกับครู สัมพันธภาพกับเพื่อน บรรยากาศในการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสบการณ์จากตัวแบบ การได้รับการสนใจ สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ ดังแสดงในตาราง 5 - 8

ตัวแปร	b	SEb	β	% ส่งผล	t	Sig of T
สภาวะทางร่างกายและอารมณ์(ENVIRON)	0.318	0.041	0.303	39.868	7.761	0.000
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (STUDY4)	0.382	0.067	0.214	28.158	5.679	0.000
สัมพันธ์ภาพกับเพื่อน (STUDY2)	0.241	0.049	0.155	20.395	4.880	0.000
การได้รับการจูงใจ (PERSUASION)	0.090	0.037	0.088	11.579	2.438	0.015
R = 0.599	R ² = 0.359	SE = 2.252	F = 108.082	Sig F = 0.000		

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่ม
วิชาการขายด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีค่าเท่ากับ 0.599 โดยตัวพยากรณ์ทั้งหมดสามารถ
ร่วมกันพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายด้านการรับรู้
ความสามารถของตนเองได้ร้อยละ 35.90

ตัวแปร	b	SEb	β	% ส่งผล	t	Sig of T
สภาวะทางร่างกายและอารมณ์(ENVIRON)	0.344	0.037	0.333	31.654	9.427	0.000
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (STUDY4)	0.511	0.065	0.290	27.567	7.880	0.000
การได้รับการจูงใจ (PERSUASION)	0.131	0.042	0.129	12.262	3.081	0.002
บรรยากาศในการเรียน (STUDY3)	0.095	0.039	0.082	7.795	2.416	0.016
สัมพันธ์ภาพกับเพื่อน (STUDY2)	0.098	0.045	0.064	6.084	2.205	0.028
เพศ (SEX)	-1.559	0.552	-0.074	-7.034	-2.825	0.005
ประสบการณ์จากตัวแบบ (MODEL)	-0.086	0.039	-0.080	-7.604	-2.209	0.027
R = 0.695	R ² = 0.484	SE = 2.067	F = 102.887	Sig F = 0.000		

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่ม
วิชาการขายด้านความคาดหวังในความสามารถของตนเอง มีค่าเท่ากับ 0.659 โดยตัวพยากรณ์ทั้งหมด
สามารถร่วมกันพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายด้าน
ความคาดหวังความสามารถของตนเองได้ร้อยละ 48.40

ตาราง 7 คำสหสัมพันธ์พหุคูณและค่าน้ำหนักความสำคัญของความเชื่อในความสามารถของตนเอง
ในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย

ตัวแปร	b	SEb	β	% ส่งผล	t	Sig of t
สภาวะทางร่างกายและอารมณ์(ENVIRON)	0.675	0.068	0.351	40.625	9.996	0.000
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (STUDY4)	0.958	0.111	0.292	33.796	8.625	0.000
สัมพันธ์ภาพกับเพื่อน (STUDY2)	0.370	0.081	0.130	15.046	4.540	0.000
การได้รับการจูงใจ (PERSUASION)	0.171	0.061	0.091	10.533	2.792	0.005
R = 0.694	R ² = 0.482	SE = 3.716	F = 179.494	Sig F = 0.000		

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 7 พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 กลุ่มวิชาการขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สัมพันธภาพกับเพื่อน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การได้รับการจูงใจ และสภาวะทางร่างกายและอารมณ์ ซึ่งสภาวะทางร่างกายและอารมณ์เป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์สูงกว่าตัวแปรอื่น ๆ

ค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานของคะแนนเฉลี่ย ของตัวแปรทั้งหมดเรียงตามลำดับคือ สภาวะทางร่างกายและอารมณ์มีค่าเท่ากับ 0.351 คิดเป็นร้อยละ 40.625 ผลสัมฤทธิ์จากการเรียนมีค่าเท่ากับ 0.292 คิดเป็นร้อยละ 33.796 สัมพันธภาพกับเพื่อนมีค่าเท่ากับ 0.130 คิดเป็นร้อยละ 15.046 และการได้รับการจูงใจมีค่าเท่ากับ 0.091 คิดเป็นร้อยละ 10.533

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 กลุ่มวิชาการขายมีค่าเท่ากับ 0.694 โดยตัวพยากรณ์ทั้งหมดสามารถร่วมกันพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายได้ร้อยละ 48.20

ตาราง 8 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณและค่าน้ำหนักความสำคัญของความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายกับตัวแปรประสบการณ์จากการเรียน ประสบการณ์จากตัวแบบ การได้รับการจูงใจ และสภาวะทางร่างกายและอารมณ์

ตัวแปร	b	SEb	β	% ส่งผล	t	Sig of T
สภาวะทางร่างกายและอารมณ์(ENVIRON)	0.734	0.067	0.381	41.056	10.952	0.000
ประสบการณ์จากการเรียน (STUDY)	0.281	0.029	0.319	34.375	9.692	0.000
การได้รับการจูงใจ (PERSUASION)	0.277	0.079	0.147	15.841	3.502	0.000
ประสบการณ์จากตัวแบบ (MODEL)	-0.163	0.073	-0.081	-8.728	-2.236	0.026
R = 0.685 R ² = 0.469 SE = 3.816 F = 170.465 Sig F = 0.000						

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 8 พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 กลุ่มวิชาการขายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ประสบการณ์จากการเรียน ประสบการณ์จากตัวแบบ การได้รับการจูงใจ และสภาวะทางร่างกายและอารมณ์ ซึ่งสภาวะทางร่างกายและอารมณ์เป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์สูงกว่าตัวแปรอื่น ๆ

ค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานของคะแนนเฉลี่ย ของตัวแปรเรียงตามลำดับคือ สภาวะทางร่างกายและอารมณ์มีค่าเท่ากับ 0.381 คิดเป็นร้อยละ 41.056 ประสพการณ์จากการเรียนมีค่าเท่ากับ 0.319 คิดเป็นร้อยละ 34.375 การได้รับการจูงใจมีค่าเท่ากับ 0.147 คิดเป็นร้อยละ 15.841 และ ประสพการณ์จากตัวแบบมีค่าเท่ากับ -0.081 คิดเป็นร้อยละ -8.728

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่ม วิชาการขายของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 กลุ่มวิชาการขายมีค่าเท่ากับ 0.685 โดย ตัวพยากรณ์ทั้งหมดสามารถร่วมกันพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชา การขายได้ร้อยละ 46.90

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ในสาขาวิชาพาณิชยกรรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพาณิชยกรรมอาชีวศึกษา
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์จากการเรียน ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ การได้รับการจูงใจ สภาพทางร่างกายและอารมณ์ กับความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ในสาขาวิชาพาณิชยกรรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพาณิชยกรรม สังเกตกรรมอาชีวศึกษา
3. เพื่อหานำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ในสาขาวิชาพาณิชยกรรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพาณิชยกรรม สังเกตกรรมอาชีวศึกษา

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ประสบการณ์จากการเรียน ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ การได้รับการจูงใจ สภาพทางร่างกายและอารมณ์ มีความสัมพันธ์กับความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพาณิชยกรรม สังเกตกรรมอาชีวศึกษา
2. มีตัวแปรอย่างน้อย 1 ตัว ที่สามารถพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพาณิชยกรรม สังเกตกรรมอาชีวศึกษา

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตของการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่เลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ในวิทยาลัยพาณิชยกรรม สังเกตกรรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่เลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ในวิทยาลัยพาณิชยกรรม สังเกตกรรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร จำนวน 777 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่
 - 1.1 ประสบการณ์จากการเรียน
 - 1.2 ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ
 - 1.3 การได้รับการจูงใจ
 - 1.4 สภาวะทางร่างกายและอารมณ์
2. ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย

การขาย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบและแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่าจัดอันดับตามแบบของ ลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย จำนวน 38 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8773

ตอนที่ 3 แบบสอบถามประสบการณ์จากการเรียน จำนวน 45 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9210

ตอนที่ 4 แบบสอบถามประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ จำนวน 11 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7288

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการได้รับการจูงใจ จำนวน 15 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7847

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสภาวะทางร่างกายและอารมณ์ จำนวน 15 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8886

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังอธิบดีกรมอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร จำนวน 4 วิทยาลัย

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือจากกรมอาชีวศึกษาไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ตรวจสอบคุณภาพแล้วไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองที่วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ส่วนวิทยาลัยอื่น ๆ อีก 3 วิทยาลัยนั้นได้ทำการส่งแบบสอบถามจำนวน 800 ฉบับไปให้กับทางวิทยาลัยเพื่อเก็บข้อมูลนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 กลุ่มวิชาการขายที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4. ก่อนดำเนินการเก็บข้อมูล ชี้แจงให้นักเรียนและผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทราบถึงวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูล และขอความร่วมมือจากนักเรียนในการตอบแบบสอบถาม และเก็บส่งคืนแบบสอบถามด้วยผู้วิจัยเองเมื่อนักเรียนตอบข้อมูลเรียบร้อยแล้ว โดยบางส่วนเก็บคืนตามเวลาที่กำหนดได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 807 ฉบับ

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจำนวน 807 ฉบับ คัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ได้แบบสอบถามจำนวน 777 ฉบับ นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน และนำคะแนนมาจัดระเบียบข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและนำผลไปทดสอบสมมติฐาน และอภิปรายผลตามจุดมุ่งหมายของงานวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัย SPSS For Windows ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยคำนวณ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ข้อคำถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ t - test แบบเทคนิค 25% กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ
3. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient)
4. วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ประสพการณ์จากการเรียน ประสพการณ์จากการเห็นตัวแบบ การได้รับการจูงใจ สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ กับความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) ของ เพียร์สัน (Pearson)
5. วิเคราะห์ค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร มีความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายอยู่ในระดับมาก
2. ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ประสพการณ์จากการเรียน (STUDY) ($r = 0.583$) ประสพการณ์จากการเห็นตัวแบบ (MODEL) ($r = 0.254$) การได้รับการจูงใจ (PERSUASION) ($r = 0.461$) สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ (ENVIRON) ($r = 0.618$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ (ENVIRON) ประสบการณ์จากการเรียน (STUDY) การได้รับการจูงใจ (PERSUASION) ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ (MODEL) ซึ่งตัวแปรทั้งหมดสามารถร่วมกันพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ได้ร้อยละ 46.90

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยศึกษาปัจจัยประสบการณ์จากการเรียน ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ การได้รับการจูงใจ และสภาวะทางร่างกายและอารมณ์ ผลการศึกษาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร มีความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายอยู่ในระดับมาก จากผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่มวิชาการขาย มีการรับรู้ในความสามารถของตนในเรื่องเกี่ยวกับการเรียนด้านการขาย มีความมั่นใจและมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองในการเรียนในระดับมาก และนักเรียนมีความคาดหวังผลจากการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายและความสำเร็จของตนเองอยู่ในระดับปานกลาง แต่การรับรู้และความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้นจากการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย มีผลทำให้นักเรียนเกิดความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายในระดับมาก และส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกกลุ่มวิชาเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ บันดูรา (จิรินทร์ วินทะไชย์, 2541 : 6 ; อ้างอิงจาก Bandura, 1986 : 393-395) ที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองและความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้นว่า หากบุคคลรับรู้ความสามารถของตนเองในระดับที่สูงและมีความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้นในระดับที่สูง บุคคลมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ แน่แน่นอน

ความเชื่อในความสามารถของตนเองมีอิทธิพลต่อบุคคลในพฤติกรรมการเลือก เพราะการตัดสินใจเลือกกระทำของบุคคลส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความเชื่อในความสามารถของตนเอง เนื่องจากบุคคลจะหลีกเลี่ยงงานหรือสภาพการณ์ที่เขาเชื่อว่าเกินความสามารถของเขา แต่เขาจะเลือกกระทำสิ่งที่เขาเชื่อว่ามี ความสามารถเพียงพอที่จะทำให้ประสบความสำเร็จได้ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของเบทซ์และแฮคเกต (จิราภรณ์ กุณสิทธิ์, 2541 : 77 ; อ้างอิงจาก Betz & Hackett, 1983) พบว่า นักเรียนที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองทางคณิตศาสตร์สูงจะเลือกเรียนต่อในวิชาเอกที่มีพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองทางคณิตศาสตร์ต่ำ แสดงให้เห็นว่าบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นสูงด้วย

2. ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 กลุ่มวิชาการขาย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสบการณ์จากการเรียน (STUDY) ($r = 0.583$) ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ (MODEL) ($r = 0.254$) การได้รับการจูงใจ (PERSUASION) ($r = 0.461$) สภาพทางร่างกายและอารมณ์ (ENVIRON) ($r = 0.618$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการศึกษาอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ประสบการณ์จากการเรียน จากการศึกษาพบว่า ประสบการณ์จากการเรียนมีความสัมพันธ์กับความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า ประสบการณ์จากการเรียนที่พิจารณาจากสัมพันธภาพกับครูผู้สอน สัมพันธภาพกับเพื่อน บรรยากาศในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นประสบการณ์ที่นักเรียนได้รับโดยตรงจากการเรียนเป็นความคิดความรู้สึกที่ได้รับจากการเรียนด้านการขาย ซึ่งประสบการณ์จากการเรียนที่ได้รับนี้อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่านักเรียนได้รับประสบการณ์ที่ดี หรือกล่าวได้ว่านักเรียนได้รับประสบการณ์ความสำเร็จในการเรียน เป็นประสบการณ์ตรงที่มีผลทำให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองมากขึ้น และแผ่ขยายไปยังสภาพการหรือสถานการณ์อื่น ๆ

ประสบการณ์จากการเรียนถือเป็นแหล่งข้อมูลที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความเชื่อในความสามารถของนักเรียน เนื่องจากมีพื้นฐานอยู่บนประสบการณ์ของความสำเร็จที่นักเรียนได้รับโดยตรง สอดคล้องกับแนวคิดของ บันดูรา (ชนินฐา สุวรรณนิตย์, 2533 : 36 ; อ้างอิงจาก Bandura, 1986) ที่กล่าวว่า การที่บุคคลทำงานแล้วได้รับความสำเร็จหลายครั้งจะทำให้บุคคลรับรู้ว่าคุณมีความสามารถและพัฒนาความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเองเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกันการที่บุคคลประสบความล้มเหลวในการทำงานหลายครั้งก็จะทำให้บุคคลรับรู้ว่าคุณมีความสามารถน้อยหรือไม่มีความสามารถ เมื่อจะต้องตัดสินใจความสามารถของตนในการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ก็ทำให้คาดหวังความสามารถของตนเองในการกระทำพฤติกรรมนั้นต่ำ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ชนินฐา สุวรรณนิตย์ (ชนินฐา สุวรรณนิตย์, 2533 : 36) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งพบว่า คนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือมีประสบการณ์จากการเรียนสูงจะมีความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนสูง

2.2 ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ จากการศึกษาพบว่า ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบมีความสัมพันธ์กับความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า การที่นักเรียนได้เห็นตัวแบบทั้งจากภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวจากการเรียน การประกอบอาชีพด้านการขาย หรือการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ส่งผลต่อนักเรียนในการพิจารณาความสามารถของตน และคิดว่าตนก็มีความสามารถ หรือมีคุณลักษณะใกล้เคียงกับตัวแบบที่สังเกตเห็นตนเองก็น่าที่จะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวได้ และส่งผลต่อการนำมาพิจารณาความเชื่อในความสามารถของตนในทางที่สูงขึ้นหรือต่ำลง

การได้เห็นตัวแบบที่ประสบความสำเร็จจากการเรียน หรือการประกอบอาชีพด้านการขาย นักเรียนอาจโน้มน้าวตนเองให้เชื่อว่าตนก็มีความสามารถก็สามารถประสบความสำเร็จได้ แต่หากนักเรียนได้เห็นตัวแบบที่ล้มเหลว นักเรียนอาจเกิดความไม่มั่นใจ ไม่เชื่อมั่นในความสามารถของตน สอดคล้องกับ

แนวคิดของ บันดูรา (จิรินทร์ วินทะไชย์. 2541 : 14 ; อ้างอิงจาก Bandura. 1986) ที่ว่า ความเชื่อในความสามารถของตนเองส่วนหนึ่งได้รับอิทธิพลจากการเห็นตัวอย่างจากบุคคลอื่น เพราะการได้เห็นบุคคลอื่นกระทำพฤติกรรมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันแล้วประสบความสำเร็จ จะทำให้บุคคลคิดว่าตนเองก็มีความสามารถมีทักษะเช่นเดียวกันกับบุคคลนั้น ตนเองก็น่าที่จะประสบความสำเร็จได้เช่นกัน บุคคลก็จะโน้มน้าวตนเองให้เชื่อว่าตนมีความสามารถที่จะทำงานนั้นประสบความสำเร็จได้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ชัง (ขนิษฐา สุวรรณนิตย์. 2533 : 6 ; อ้างอิงจาก Schunk. 1981) ที่ทำการศึกษาอิทธิพลของตัวแบบที่มีผลต่อความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์พบว่า การให้เด็กดูตัวแบบแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ได้สำเร็จทำให้เด็กมีความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเองเพิ่มขึ้น

2.3 การได้รับการจูงใจ จากการศึกษาพบว่า การได้รับการจูงใจมีความสัมพันธ์กับความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า การได้รับข้อมูลหรือข่าวสารหรือคำพูดที่ชักจูงใจว่านักเรียนมีความสามารถในการเรียนด้านการขาย และสามารถประสบความสำเร็จในการเรียนในกลุ่มวิชาการขายได้ หรือการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการประกอบอาชีพด้านการขาย เป็นสิ่งที่มีผลต่อนักเรียนในการเกิดแรงจูงใจ และความมั่นใจความสามารถของนักเรียนในการเลือกเรียน และเชื่อว่าตนเองสามารถประสบความสำเร็จได้

การได้รับการจูงใจมีผลทำให้นักเรียนเกิดกำลังใจ เกิดแรงจูงใจในการเรียนด้านการขาย และโน้มน้าวใจตนเองว่ามีความสามารถในการเรียนด้านการขาย จนเกิดความมั่นใจในความสามารถของตนเกิดความคาดหวังในความสามารถของตนในการเรียนด้านการขาย ซึ่งส่งผลทำให้นักเรียนเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ซึ่งการได้รับการจูงใจนี้จะต้องตรงกับความเป็นจริงของบุคคล แต่หากการได้รับการจูงใจไม่สอดคล้องหรือตรงกับความเป็นจริงของบุคคลอาจทำให้เกิดความสงสัยในความสามารถของตนเองได้ ซึ่ง บันดูรา (วัลภา สบายยิ่ง. 2542 : 38 ; อ้างอิงจาก Bandura. 1986) กล่าวว่า การชักจูงใจทำให้บุคคลเชื่อว่าเขามีความสามารถที่จะประสบความสำเร็จในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นสิ่งที่มีส่วนช่วยให้บุคคลมีกำลังใจ เกิดความเชื่อมั่นในการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น เนื่องจากการตัดสินใจความสามารถของตนเองนั้นไม่อาจขึ้นอยู่กับตนเองเพียงอย่างเดียว เพราะข้อมูลจากตนเองอาจยังไม่เพียงพอ ดังนั้นจึงต้องการข้อมูลจากบุคคลอื่นที่มีอิทธิพลต่อตนเอง การชักจูงใจนี้มีความสัมพันธ์กับการทำให้เกิดความมั่นใจในความสามารถของตน ทำให้เชื่อว่าตนเองมีความสามารถที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้ และการชักจูงใจที่จะทำให้บุคคลเกิดความเชื่อในความสามารถของตนเองเพิ่มขึ้นนั้น การชักจูงใจจะต้องอยู่ในกรอบของความเป็นจริงสอดคล้องกับความเป็นจริงและผู้ชักจูงใจจะต้องเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลหรือมีความสำคัญต่อตัวเขา ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ โรเบิร์ตและลินดา (Robert & Linda. 1987 : 67) ซึ่งทำการศึกษาผลของการพูดชักจูงจากผู้อื่นและการตั้งเป้าหมายในการทำงานที่มีผลต่อความเชื่อในความสามารถของตน โดยเน้นกระบวนการชักจูงใจ พบว่า การพูดชักจูงใจเพียงอย่างเดียวก็สามารถช่วยส่งเสริมความเชื่อในความสามารถของตนได้

2.4 สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ จากการศึกษาพบว่า สภาวะทางร่างกายและอารมณ์มีความสัมพันธ์กับความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า สภาวะทางร่างกาย การมีสุขภาพกายที่สมบูรณ์แข็งแรง ไม่มีอาการแทรกซ้อน ไม่เจ็บป่วย หรืออยู่ในสภาวะปกติปราศจากโรคภัย และอารมณ์ที่สดชื่นแจ่มใส สภาวะทาง

จิตใจที่ดี ไม่เคร่งเครียด ไม่วิตกกังวลๆ ทำให้นักเรียนมีร่างกายและจิตใจที่พร้อมต่อการกระทำพฤติกรรม หรือการเผชิญกับสภาวะต่าง ๆ ได้ดี ก่อให้เกิดความเชื่อในความสามารถของตนเอง

สุขภาพกายและการรับรู้เกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกภายในจิตใจของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนด้านการขายมีผลต่อความเชื่อมั่นในความสามารถของตนในการเรียนการขายหรือมีผลต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของตนการเลือกเรียนการขาย เพราะในสภาวะทางร่างกายและอารมณ์จิตใจที่ดีย่อมเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้บุคคลประเมินความสามารถของตนเองได้ดีและทำให้เกิดความเชื่อในความสามารถของตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของ บันดูรา (จรินทร์ วินทะไชย์, 2541 : 14 ; อ้างอิงจาก Bandura, 1986) ที่กล่าวว่า บุคคลมักใช้ข้อมูลด้านสภาวะทางร่างกายและสภาวะทางอารมณ์ในการตัดสินใจความสามารถของตนเอง เช่นในบางครั้งเกิดความตื่นเต้นมากเกินไป หรือในสภาวะที่ร่างกายเกิดความตื่นตัว ไม่สงบ อารมณ์ซุนมัว เกิดความเครียด วิตกกังวล หรืออยู่ในสภาวะที่ถูกกดดัน อาจจะทำให้บุคคลกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ไม่ดีเท่าที่ควร ทำให้เกิดความเชื่อในความสามารถของตนเองต่ำลง ในทางตรงกันข้าม หากบุคคลมีสภาวะทางร่างกายและอารมณ์อยู่ในระดับปกติหรืออยู่ในระดับทางบวก บุคคลจะมีความพยายามและความอดทนในการกระทำพฤติกรรมหรือกิจกรรมนั้น ๆ ให้ประสบความสำเร็จ และส่งผลให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองมีความสามารถ เกิดความเชื่อในความสามารถของตนเองเพิ่มขึ้น ผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของ สมิทธ์ (วัลภา สบายยิ่ง, 2542 : 38 ; อ้างอิงจาก Smith, 1989) ที่พบว่า ความวิตกกังวลมีความผกผันกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความวิตกกังวล ลดลง จะมีทักษะในการเรียนเพิ่มขึ้นและมีความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเองเพิ่มขึ้น

สรุปได้ว่าปัจจัยประสบการณ์จากการเรียน ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ การได้รับการจูงใจ และสภาวะทางร่างกายและอารมณ์ เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร

3. คำนำหนักความสำคัญของตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 กลุ่มวิชาการขาย เรียงตามลำดับคือ สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ ประสบการณ์จากการเรียน การได้รับการจูงใจ และประสบการณ์จากตัวแบบ ซึ่งตัวแปรทั้งหมดสามารถร่วมกันพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายได้ร้อยละ 46.90 ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ เป็นตัวพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เพราะในสภาวะที่ร่างกาย สุขภาพกาย และอารมณ์ความรู้สึกทางจิตใจที่อยู่ในระดับปกติ ไม่มีอาการแทรกซ้อน ไม่เจ็บป่วย ไม่เครียดหรือเกิดความวิตกกังวล ย่อมทำให้บุคคลรับรู้และประเมินและคาดหวังความสามารถของตนไปในทางที่ดี ส่งผลต่อความเชื่อในความสามารถของบุคคล เพราะในสภาวะที่บุคคลมีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ย่อมทำให้ผู้นั้นประเมินความสามารถของตนได้ดีกว่าในสภาวะปกติ ซึ่งการศึกษาค้นคว้าพบว่า สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายได้ และสามารถพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายได้ แสดงให้เห็นว่า สภาวะทางร่างกาย สุขภาพกายที่ดี มีอารมณ์และจิตใจที่ดี มีผลทำให้นักเรียนรับรู้ความสามารถของตนได้ดี

ประเมินและคาดหวังความสามารถของตนเองได้ดี เกิดความเชื่อมั่นในความสามารถของตน และส่งผลต่อความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายได้มากกว่าตัวแปรด้านอื่น สอดคล้องกับการศึกษาของ ชนิษฐา สุวรรณนิตย์ (2533 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า คนที่มีความวิตกกังวลทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่ำ จะมีความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเองทางการเรียนคณิตศาสตร์สูง ส่วนคนที่มีความวิตกกังวลทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงจะมีความคาดหวังในความสามารถของตนเองทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่ำ

ประสบการณ์จากการเรียนเป็นตัวพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายเป็นอันดับที่สอง เพราะประสบการณ์จากการเรียนเป็นประสบการณ์ที่บุคคลได้รับโดยตรง และหากประสบการณ์ตรงที่บุคคลได้รับนี้เป็นประสบการณ์แห่งความสำเร็จย่อมทำให้เกิดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนในการกระทำพฤติกรรมที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน แต่หากบุคคลประสบความล้มเหลวก็จะทำให้บุคคล ลดความเชื่อในความสามารถของตนเองลง และจากการศึกษาพบว่า ประสบการณ์จากการเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นประสบการณ์ตรงที่นักเรียนได้รับทั้งจากสัมพันธภาพกับครู สัมพันธภาพกับเพื่อน บรรยากาศในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มวิชาการขาย มีผลต่อความเชื่อและทำให้นักเรียนแผ่ขยายประสบการณ์ตรงที่ได้รับไปสู่สถานการณ์ในการเลือกกลุ่มวิชาเรียน และนักเรียนเกิดความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย สอดคล้องกับการศึกษาของ กรรณิการ์ จิตต์บรรเทา (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์กับการรับรู้และความคาดหวังในความสามารถของตนเอง และสอดคล้องกับการศึกษาของ ภัทราพรณสุขประชา (2540 : บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูง มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูง

การได้รับการจูงใจเป็นตัวพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายเป็นอันดับที่สาม การได้รับการจูงใจ การได้รับข้อมูลหรือคำพูดที่ชักจูงใจเกี่ยวกับความสามารถของบุคคลว่าสามารถประสบความสำเร็จได้ เป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจ เกิดความมั่นใจในความสามารถ และเกิดความเชื่อในความสามารถของตนเอง เพราะการตัดสินใจความสามารถของบุคคลไม่อาจขึ้นอยู่กับตนเองเพียงอย่างเดียว เพราะข้อมูลของตนเองอาจไม่เพียงพอจึงต้องการข้อมูลเพิ่มเติมจากบุคคลอื่นที่มีอิทธิพลต่อตนเองมาเป็นแรงจูงใจ หรือแรงกระตุ้นให้เกิดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง เพราะการชักจูงใจมีผลต่อความมั่นใจในความสามารถของบุคคล ซึ่งการศึกษานี้ พบว่า การได้รับการจูงใจหรือการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความสำเร็จในการเรียนหรือการประกอบอาชีพด้านการขายของนักเรียน มีผลที่จะทำให้นักเรียนเกิดการประเมินความสามารถของตนเองสูงขึ้น และเกิดแรงจูงใจในการตัดสินใจ และการชักจูงใจเกี่ยวกับการเรียนด้านการขายที่นักเรียนได้รับยิ่งทำให้นักเรียน เกิดเชื่อมั่น และมั่นใจความสามารถของตนเองมากขึ้น จนเป็นความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย สอดคล้องกับการศึกษาของ โรเบิร์ตและลินดา (Robert & Linda. 1987 : 67) พบว่า การพูดชักจูงใจเพียงอย่างเดียวก็สามารถช่วยส่งเสริมความเชื่อในความสามารถของตนเองได้

ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบเป็นตัวพยากรณ์ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายเป็นอันดับสุดท้ายและพยากรณ์ไปในทางลบ ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบที่สามารถพยากรณ์ไปในทางลบนี้อาจเพราะลักษณะของตัวแบบที่ประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลว อาจส่งผลต่อผู้สังเกตได้ทั้งทางบวกและทางลบ ทำให้ผู้สังเกตรู้สึกว่าคุณสมบัติความสามารถ

เพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ และตัวแบบที่มีความสามารถสูงมากก็อาจมีผลทำให้บุคคลประเมินตนเองต่ำไปจากความเป็นจริง และตัวแบบที่มีลักษณะด้อยมาก ๆ ก็อาจทำให้ผู้สังเกตประเมินความสามารถของตนเองได้สูงกว่า โดยประสบการณ์จากตัวแบบนี้เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่มีอิทธิพลอย่างหนึ่งต่อการพิจารณาความสามารถของตนและความเชื่อในความสามารถ ซึ่งจากการศึกษานี้กล่าวว่า ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบที่ประสบความสำเร็จในการเรียนด้านการขายจะทำให้นักเรียนเกิดความเชื่อในความสามารถของตนเองลดลง แต่ในทางกลับกัน การได้เห็นตัวแบบที่ประสบความสำเร็จจะทำให้นักเรียนเกิดความเชื่อในความสามารถของตนเองเพิ่มขึ้น ซึ่งเหตุผลนี้อาจเพราะลักษณะของตัวแบบที่นักเรียนสังเกตเห็น เพราะตัวแบบที่มีลักษณะด้อยทางการเรียน หรือมีความสามารถทางการเรียนการขายต่ำมาก ประสบความสำเร็จเหลือนักเรียนอาจคิดว่าตนเองน่าจะประสบความสำเร็จในการเรียนด้านการขายได้ เกิดเป็นความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียน และหากตัวแบบที่นักเรียนสังเกตเห็นมีความสามารถทางการเรียนมาก ประสบความสำเร็จผู้สังเกตอาจคิดว่าตนยังไม่มีความสามารถเพียงพอ ทำให้เชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายลดลง สอดคล้องกับการศึกษาของ ชนิษฐา สุวรรณนิตย์ (2533 : บทคัดย่อ) พบว่า การได้เห็นผู้อื่นเป็นตัวอย่างทางการเรียนคณิตศาสตร์ส่งผลต่อความคาดหวังในความสามารถของตนเองแต่เป็นไปในทางลบ คือ การที่นักเรียนเห็นตัวแบบที่มีความสามารถทางการเรียนคณิตศาสตร์สูง จะมีผลทำให้เกิดความคาดหวังในความสามารถของตนเองในการเรียนต่ำ แต่ในทางกลับกัน หากเห็นตัวแบบที่มีความสามารถทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่ำ จะมีผลทำให้เกิดความคาดหวังในความสามารถทางการเรียนคณิตศาสตร์สูง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าเรื่องการศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการ มีข้อเสนอแนะทั่วไป และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป มีดังนี้

ด้านประสบการณ์จากการเรียน

1. นำผลการศึกษาเผยแพร่แก่คณะครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในวิทยาลัยพณิชยการ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนได้รับประสบการณ์จากการเรียนที่ดี เพื่อให้นักเรียนเกิดความเชื่อในความสามารถของตนเองเพิ่มขึ้น

2. ควรนำผลการศึกษาเสนอต่อผู้บริหารของวิทยาลัยพณิชยการ เพื่อวางแผนหรือกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการได้รับประสบการณ์จากการเรียนที่ดีของนักเรียน

3. ฝ่ายวิชาการ ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในวิทยาลัยพณิชยการ ควรร่วมกันจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน หรือจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาประสบการณ์จากการเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความเชื่อในความสามารถของตนเองเพิ่มขึ้น และพัฒนาความเชื่อไปสู่การกระทำหรือพฤติกรรมอื่น ๆ

ด้านประสบการณ์จากตัวแบบ

1. นำผลการศึกษาเผยแพร่แก่คณะครู ผู้ปกครอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในวิทยาลัยพณิชยการเพื่อให้รับรู้และเกิดความเข้าใจในความสำคัญของตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อนักเรียน และให้สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียนในวิทยาลัยพณิชยการได้
2. ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษาควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้รับประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบที่หลากหลาย หรือจัดการส่งเสริมพัฒนาประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ เพื่อให้ได้รับรู้และเกิดความเข้าใจในความสามารถของตนเอง และทำให้เกิดความเชื่อในความสามารถของตนเอง
3. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในวิทยาลัยพณิชยการควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียนในวิทยาลัยพณิชยการคนอื่น ๆ

ด้านการได้รับการจูงใจ

1. นำผลการศึกษาเผยแพร่แก่คณะครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในวิทยาลัยพณิชยการให้เกิดความเข้าใจประโยชน์ของการพูดจูงใจ เพื่อให้สามารถนำเทคนิคการพูดชักจูงใจ การให้กำลังใจ การโน้มน้าวใจ สอดแทรกในการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการรับรู้ความสามารถของตนเองและเกิดความเชื่อในความสามารถของตนเอง
2. คณะครู ผู้ปกครอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในวิทยาลัยพณิชยการ ควรเป็นผู้ให้กำลังใจ และให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักเรียนอย่างถูกต้องและตรงกับความเป็นจริงเพื่อให้นักเรียนเกิดการรับรู้ความสามารถของตนเองและประเมินความสามารถของตนเองได้อย่างถูกต้องเป็นจริง
3. วิทยาลัยพณิชยการควรจัดให้มี วันนัดพบแรงงานหรือวันวิชาการเพื่อให้นักเรียนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนหรือการประกอบอาชีพที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการเรียนและการประกอบอาชีพในด้านต่าง ๆ มากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองมากขึ้น

ด้านสภาวะทางร่างกายและอารมณ์

1. คณะครู ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในวิทยาลัยพณิชยการ ควรเป็นผู้ที่ช่วยสังเกตและช่วยดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตของนักเรียน เมื่อนักเรียนมีปัญหาควรเป็นผู้ให้การช่วยเหลือและเป็นที่ยปรึกษาให้แก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่สมบูรณ์แข็งแรง เพื่อให้นักเรียนมีความเชื่อในความสามารถของตนเองเพิ่มขึ้น
2. งานแนะแนวควรจัดให้มีบริการการให้คำปรึกษาเพื่อให้นักเรียนมีที่ปรึกษาเมื่อมีปัญหาต่าง ๆ หรือจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี สามารถปรับตัวกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ได้และเกิดความเชื่อในความสามารถของตนเอง
3. ฝ่ายบริการของวิทยาลัยพณิชยการควรจัดให้มีการตรวจสุขภาพประจำปีหรือการฉีดวัคซีนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันโรคต่าง ๆ แก่นักเรียนในวิทยาลัยพณิชยการ และจัดบริการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิต เพื่อให้นักเรียนได้รับรู้และปฏิบัติตนเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตของตนให้สมบูรณ์อยู่เสมอ เพื่อให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนในกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น นักเรียนในระดับมหาวิทยาลัย
2. ควรมีการศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาอื่น ๆ เช่น การบัญชี คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การเลขานุการ
3. ควรมีการศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองก่อนการเลือกกลุ่มวิชาเรียน
4. ควรมีการศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองในการกระทำหรือพฤติกรรมอื่น ๆ เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน การเลิกใช้ยาเสพติด
5. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ภายในตัวแปรประสบการณ์จากการเรียน ประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ การได้รับการจูงใจ และสภาวะทางร่างกายและอารมณ์ ที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อในความสามารถของตนเอง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ จิตต์บรรเทา. (2539). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองและความคาดหวัง
ในผลการเรียนภาษาอังกฤษ กับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- กรรณิการ์ สิทธิศักดิ์. (2522). อิทธิพลของตัวแบบและการเสริมแรงที่มีต่อพฤติกรรมการเลียนแบบของเด็ก
อนุบาล. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2538). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.
- กัญญาวดี แสงงาม. (2543). การศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการปฏิบัติงานแนะแนว ของครู
แนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กันยา สุวรรณแสง. (2533). การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บำรุงสาสน์.
- กัญชรี คำชาย. (2540). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนว
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- ขนิษฐา สุวรรณนิตย์. (2533). ปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตน
ของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จรินทร์ วินทะไชย์. (2541). ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จิตติมา จุมทอง. (2537). ผลของการสอนตนเองต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองและผลสัมฤทธิ์ใน
วิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จิราภรณ์ กุณสิทธิ์. (2541). การทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ด้วยตัวแปรด้านการกำกับ
ตนเองในการเรียน การรับรู้ความสามารถของตนเองทางคณิตศาสตร์ ทศนคติต่อวิชาคณิตศาสตร์
และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชมนุช บุญสิทธิ์. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนกุหลาบวิทยาลัยราชวดีวิทยาเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ. ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

- ชัยรัตน์ หลายวัชรกุล. (2530). การศึกษาปัญหาการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท (มพข. 1). ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. (2516). ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเองกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิตพัฒน์ สงบกาย. (2533). ผลของการกำกับตนเองต่อความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงใจ คงเพชร. (2542). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางสมองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสายบริหารธุรกิจ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดารณี พานทอง พาลุสุข. (2532). ทฤษฎีแรงจูงใจ. กรุงเทพฯ : บริษัทประชาชน.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2538). แผนแนวการศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ทบวงฯ.
- ทิพวรรณ กิตติพร. (2531). คู่มือการสอนอาชีวศึกษาเบื้องต้น. พิษณุโลก : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2520). การวัดผลและการประเมินผลทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. (2545). "คุณภาพของเครื่องมือวัด," ใน ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินผลการศึกษา หน่วยที่ 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประจวบ ประภาวงศ์. (2516). การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจ และความต้องการในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบประสมกับโรงเรียนมัธยมแบบสายสามัญ จังหวัดเชียงใหม่. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประทีป จินนี. (2540). เอกสารประกอบการสอนการวิเคราะห์พฤติกรรมและการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประสาร ทิพย์ธารา. (2520). เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรียาพร วงศ์อนันต์โรจน์. (2542). การจัดและบริหารอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริม.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ คมเพชร จันตรสุกุล. (2543, พฤษภาคม - สิงหาคม). "รายงานการวิจัยเรื่องยุทธวิธีการเรียนการศึกษาของนักเรียนวัยรุ่น," ใน วารสารวิชาการศึกษา. 1(3) : 84-93.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ มัลลวิทย์ อดุลย์วัฒนศิริ. (2527). สิ่งแวดล้อมและสุขภาพจิตของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน.
- พรทิพย์ คำชาย. (2543). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเลือกสาขาวิชาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบัน

- ราชภัฏราชนครินทร์. ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิชัย นิลทองคำ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. ม.ป.พ.
- พิมพ์ศรี เปานิล. (2530). บรรยากาศการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตามทัศนะของนิสิตและอาจารย์. ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เพ็ญภาภรณ์ ทองบุญตา. (2540). การเปรียบเทียบผลของการให้ตัวแบบควบคู่กับการชี้แนะและการให้ ตัวแทนควบคู่กับการให้ข้อมูลย้อนกลับที่มีต่อการอภิปรายกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโคกกระเทียมจังหวัดลพบุรี. ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2540). การวัดผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัฐเกล้า ชาดะวราหะ. (2543). ผลการเตือนตนเองของผู้เรียนและพฤติกรรมคาดหวังของครูที่มีต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การรับรู้ความสามารถของตน และความสนใจในวิชาคณิตศาสตร์ของ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย. ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณพร โรจน์สัญญากุล. (2538). ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักศึกษา พยาบาลชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีวัธระ กรุงเทพมหานคร. ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- วาสนา เจริญวิเชียรฉาย. (2530). สิ่งจูงใจของนักศึกษาในการเลือกเรียนวิชาเอกศิลปหัตถกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (ศิลปศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิลาสลักษณ์ ชั่ววัลลี. (2542). สารานุกรมศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิไลลักษณ์ ตรีจันทปกรณ. (2526). ผลการใช้สไลด์ในการสอนกิจกรรมแนะแนวเรื่องการเลือกแผนการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วินัส ปัทมภาสพงษ์. (2534). สุขภาพส่วนบุคคลและชุมชน. มหาสารคาม : ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- วัฒนา พัทธวานิช. (2534). เอกสารคำสอนจิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสมเด็จเจ้าพระยา.
- วัลภา สบายยิ่ง. (2542). ปัจจัยด้านการตั้งเป้าหมาย การรับรู้ความสามารถของตนเองและบุคลิกภาพที่ส่ง ผลต่อผลการปฏิบัติงานของผู้จำหน่ายตรง. ปริญญาณพนธ์ วท.ด. (พฤติกรรมศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศศิธร พรไพรินทร์. (2541). ผลการใช้โปรแกรมการเลิกเสพติดโรอินตามทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของ

ตนเองของเบนตูรา ที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลิกเสพยาเฮโรอีน ความคาดหวัง
ในผลของการเลิกเสพยาเฮโรอีนของผู้เสพยาเฮโรอีนที่เข้ามารับ การบำบัดรักษาในโรงพยาบาล
ธัญญารักษ์. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2543). การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมาคมศิษย์เก่าพณิชยการเซตุน. (2544). วิทยาลัยพณิชยการเซตุน. สมาคมฯ.

สนทยา เขมวรัตน์. (2542). ตัวแปรบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาเขตพณิชยการพระนคร. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2523). การปรับปรุงพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สวนา พรพัฒน์กุล. (2525). อิทธิพลของตัวแบบที่มีต่อพัฒนาการด้านความคิดและการเรียนรู้ทางสังคมของ
เด็กไทย. มปท.

สามารถชาย จอมวิญญา. (2527). เหตุจูงใจต่อการเลือกเรียนวิชาเอกพลศึกษา ระดับประกาศนียบัตร
วิชาการศึกษาชั้นสูง ในวิทยาลัยครูและวิทยาลัยพลศึกษา ภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

สุพรรณิ เสาวดี. (2543). มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุชาติ โสมประยูร. (2528). สุขวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สุรเดช บุญไชโย. (2541). การบริหารงานสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดมหาสารคาม : ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม.
(บริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

สุเทพ เมฆ. (2531). ความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอนของนักเรียนและครู โรงเรียนอาชีวศึกษา
เอกชนประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

เสริมศรี สานไพรินทร์. (2531). การเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

อรพรรณ พนาพิทักษ์กุล. (2539). องค์ประกอบทางสถานภาพส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับความเป็นตัวของตัวเอง
การปรับตัวทางสังคม สุขภาพจิต และสุขภาพกาย ของเด็กก่อนวัยรุ่นในชุมชนแออัด.
ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- อัมพร ศรีสารวล. (2541). *ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษารายบุคคลโดยประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเองของแบนดูราในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการป้องกันกามโรคของหญิงอาชีพพิเศษ*.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- Bandura, Albert. (1977). *Social Learning Theory*. EngleWood Cliffs, New Jersey :
Prentice-Hall.
- Bandura, Albert. (1986). *Social Foundation of Thought and Action : A Social Cognitive Theory*.
EngleWood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall.
- Carole, Wade & Carol, Tavis. (1996). *Psychology*. New York : Haper College Publishers Inc.
- Davis, Ella Michelle. (1999). "An Investigation of Self-Efficacy and Achievement Facilitation
for Undergraduate Students," *Dissertation Abstracts International*. 60 : 152.
- Edward, Erwin. (1978). *Behavior Therapy*. New York : Vail – Ballou Press, Inc.
- Jefferson-Wilson, Philicia. (1999). "Community College Students with Learning Disabilities :
Percept of Emotion Self-Efficacy," *Dissertation Abstracts International*. 60 : 161.
- Jonathan, Freedman L. , et al. (1981) *Social Psychology*. New Jersey : Prentice-Hall.
- Knight, Kevin. (1987). "The Influence of Verbal Persuasion on Self-Efficacy Expectancies and
Outcome Expectancies and Their Relationship to Persistence," *Dissertation Abstracts
International*. 48 : 188.
- Mauer, Ellen Barbara Lucas. (1990). "Factors Associated with the Stability of Choice of
College Major Using The My Vocation Situation (Educational Choice, Vocational
Identity)," *Dissertation Abstracts International*. 52 : 197.
- Menchaca, Maria Denise. (1996). "The Influence of Self-Efficacy on Educational and
Occupational Considerations and Plans of Mexican-American, Grade 12 Students,"
Dissertation Abstracts International. 57 : 2881.
- Philip, Zimdardo G. & Richard, Gerrig J. (1996). *Psychology and Life*. New York :
Haper College Publishers Inc.
- Pluto, Delores Marie. (2000). "Increasing Self-Efficacy for Physical Activity Among Older
Adults," *Dissertation Abstracts International*. 61 : 147.
- Roberts, Sangster and Linda, Lou. (1987). "Self-Efficacy : The Effects of Verbal Persuasion
and Goal Setting on Performance Outcomes," *Dissertation Abstracts International*.
48 : 67.
- Schaefer, Kathleen Galvin. (1993). "Women in Engineering : Factors Affecting Persistence
and Attrition in College Majors," *Dissertation Abstracts International*. 54 : 227.
- Shelley, Taylor E. , et al. (1997). *Social psychology*. New Jersey : Prentice-Hall.
- Stenstrom, Marja-Leena. (1997). "Education and Gender Equality in Vocational Education :
The Case of Commercial Education in Finland (Education Equality)," *Dissertation
Abstracts International*. 60 : 110.

- Velder, David Moshe. (1984). "Self-Efficacy in Children : The Effects of Cognitive Development , Information Source , and Performance Feedback on The Self-Efficacy Beliefs in Children," *Dissertation Abstracts International*. 45 : 147.
- Woodward, Geoffrey Allen. (1991). "The Effect that the Source of Efficacy Information have on Self-Efficacy for a Novel Task," *Dissertation Abstracts International*. 52 : 138.
- Zalatimo, Suleiman D. (1991). "The Effectiveness of Anxiety Reduction Audiotapes on Computer Self-Efficacy and Computer Anxiety," *Dissertation Abstracts International*. 52 : 190.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เมื่อให้นักเรียนอ่านแล้วความ
แล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับนักเรียนมากที่สุด

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. วิทยาลัยที่ศึกษา

() วิทยาลัยพัฒนการเชตุพน

() วิทยาลัยพัฒนการชบุรี

() วิทยาลัยพัฒนการบางนา

() วิทยาลัยพัฒนการอินทราชัย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียน กลุ่มวิชาการขาย

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวกับการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายเพื่อเป็นการประเมินความมั่นใจในความสามารถของนักเรียนในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายและความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้นจากการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย

ขอให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่านักเรียนมีความมั่นใจในความสามารถของตนเองมากน้อยเพียงใดแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียนมากที่สุด โดยในแต่ละระดับมีความหมายดังต่อไปนี้

ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง

มากที่สุด	หมายถึง มีความมั่นใจในความสามารถของตนเองมากที่สุด
มาก	หมายถึง มีความมั่นใจในความสามารถของตนเองมาก
ปานกลาง	หมายถึง มีความมั่นใจในความสามารถของตนเองปานกลาง
น้อย	หมายถึง มีความมั่นใจในความสามารถของตนเองน้อย
ไม่มั่นใจ	หมายถึง ไม่มีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง

ด้านความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้นจากการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย

มากที่สุด	หมายถึง มีความคาดหวังในผลจากการเลือกมากที่สุด
มาก	หมายถึง มีความคาดหวังในผลจากการเลือกมาก
ปานกลาง	หมายถึง มีความคาดหวังในผลจากการเลือกปานกลาง
น้อย	หมายถึง มีความคาดหวังในผลจากการเลือกน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง มีความคาดหวังในผลจากการเลือกน้อยที่สุดหรือไม่มีความคาดหวัง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความเชื่อในความสามารถของตนเอง

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความมั่นใจในความสามารถ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มั่นใจ
	ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง					
1	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายได้					
2	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองมีความสามารถด้านการขาย จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
3	นักเรียนมั่นใจในปฏิภาณไหวพริบที่นักเรียนมีอยู่ จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
4	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองมีความถนัดเกี่ยวกับการขาย จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
5	ความมุ่งมั่น พยายามของนักเรียน ทำให้มั่นใจว่าตนเองสามารถเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายได้					
6	ความอดทนและความตั้งใจจริงต่อการเรียน ทำให้นักเรียนมั่นใจว่าตนเองสามารถเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายได้					
7	นักเรียนให้ความสนใจและเอาใจใส่ในการเรียนการขายเป็นพิเศษ ทำให้มั่นใจว่าตนเองสามารถเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายได้					
8	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองมีความสามารถในการปรับตัวกับปัญหาทางการเรียนได้ จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
9	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองเป็นคนมีไหวพริบดี จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
10	ความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ทำให้นักเรียนมั่นใจว่าตนเองสามารถเลือกเรียนในกลุ่มวิชาการขายได้					
11	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองเป็นคนกล้าคิดกล้าทำในสิ่งที่ใคร่ครวญถูกต้องแล้ว จึงเลือกเรียนในกลุ่มวิชาการขาย					
12	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้หากพยายามอย่างเพียงพอ จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
13	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองสามารถเผชิญกับความยากลำบากในการเรียนได้จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
14	ความรอบรู้ด้านการขายทำให้นักเรียนมั่นใจว่าตนเองสามารถเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายได้					
15	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการ ทำให้นักเรียนมั่นใจว่าตนเองสามารถเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายได้					
16	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองมีความสามารถในการเป็นผู้นำ จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความมั่นใจในความสามารถ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มั่นใจ
17	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองสามารถเรียนรู้ได้เร็ว จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
18	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองมีความสามารถในการนำเสนอและชอบการแสดงออก จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
19	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองมีความสามารถในการจดจำสิ่งต่าง ๆ จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
		ระดับความคาดหวังในผลจากการเลือก				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านความคาดหวังในผลที่จะเกิดที่						
1	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะทำให้ตนเองประสบความสำเร็จได้ด้านการเรียน					
2	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะทำให้พัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าได้					
3	นักเรียนคาดหวังว่าตนเองสามารถแก้ปัญหาได้หากพบอุปสรรคจากการเลือกเรียนในกลุ่มวิชาการขาย					
4	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะทำให้ตนเองมีผลการเรียนดีขึ้นกว่าเดิม					
5	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะทำให้ตนเองสามารถเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นได้					
6	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะทำให้ตนเองได้ประกอบอาชีพทางด้านการขาย					
7	การเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย นักเรียนคาดหวังว่าตนเองสามารถเรียนสำเร็จได้ในกำหนดเวลา 3 ปี					
8	นักเรียนคาดหวังว่าตนเองจะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพจากการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
9	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะทำให้ตนเองเรียนได้อย่างมีความสุข					
10	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะไม่ทำให้ตนเองวิตกกังวลหรือเครียดจากการเรียน					
11	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะทำให้ตนเองมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการขายเป็นอย่างดี					
12	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะเป็นประโยชน์ต่ออาชีพของตนในอนาคต					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคาดหวังในผลจากการเลือก				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะทำให้ตนเองเกิดความพึงพอใจในการเรียน					
14	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะทำให้ครอบครัวเกิดความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน					
15	การเลือกเรียนในกลุ่มวิชาการขาย นักเรียนคาดหวังว่าตนเองสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีทางการเรียนกลุ่มวิชาการขายได้					
16	การเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายนักเรียนคาดหวังว่าตนเองจะได้ประกอบอาชีพที่เป็นที่ยอมรับของสังคม					
17	การเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายนักเรียนคาดหวังว่าตนเองจะได้ประกอบอาชีพที่มั่นคงและมีรายได้ดี					
18	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะทำให้ตนเองเพิ่มความสามารถในการสื่อสารกับบุคคลอื่นได้มากยิ่งขึ้น					
19	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะทำให้ตนเองมีความมั่นใจในความสามารถด้านการเรียนมากขึ้น					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามประสบการณ์จากการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนได้รับจากการเรียน ซึ่งเป็นความคิดความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อสัมพันธภาพของนักเรียนกับครูผู้สอน สัมพันธภาพของนักเรียนกับเพื่อน บรรยากาศในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย

เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วให้พิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนระดับใด จากนั้นให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ โดยในแต่ละคำตอบจะไม่มีข้อใดถูกหรือผิด บอกให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียนมากที่สุด โดยแต่ละคำตอบจะมีความหมายดังต่อไปนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนน้อย
ไม่เป็นจริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงข้ามกับความรู้สึกที่ไม่เป็นจริงของนักเรียน

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริงมาก	เป็นจริงปานกลาง	เป็นจริงน้อย	ไม่เป็นจริง
	<u>ด้านสัมพันธภาพกับครูผู้สอนในกลุ่มวิชาการขาย</u>					
1	ครูผู้สอนพร้อมที่จะช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหา					
2	ครูผู้สอนรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน					
3	ครูผู้สอนจะแนะนำสิ่งที่ถูกต้องเมื่อนักเรียนผิดพลาด					
4	ครูผู้สอนสนับสนุนนักเรียนในการจัดกิจกรรมทางการเรียน					
5	ครูผู้สอนสามารถเป็นที่ปรึกษาของนักเรียนได้					
6	ครูผู้สอนมีความห่วงใยต่อนักเรียน					
7	ครูผู้สอนติดตามการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
8	ครูผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน					
9	ครูผู้สอนแสดงความเมตตาต่อนักเรียนเท่าเทียมกัน					
10	ครูผู้สอนไม่นำนักเรียนมาเปรียบเทียบกับเพื่อน					
	<u>ด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนในกลุ่มวิชาการขาย</u>					
1	นักเรียนกับเพื่อนรับผิดชอบงานร่วมกัน					
2	นักเรียนกับเพื่อนแบ่งงานตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ					
3	เพื่อนรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน					
4	เมื่อมีปัญหาขัดแย้งกับเพื่อนนักเรียนสามารถแก้ปัญหาได้					
5	เพื่อนเคยช่วยเหลือนักเรียน					
6	นักเรียนกับเพื่อนให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					
7	นักเรียนกับเพื่อนสามารถตกลงกันได้					
8	นักเรียนกับเพื่อนร่วมงานกันได้ด้วยดี					
9	นักเรียนกับเพื่อนมีความสามัคคีกัน					
10	นักเรียนสามารถปรึกษาปัญหาที่ไม่สบายใจกับเพื่อนได้					

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริงมาก	เป็นจริงปานกลาง	เป็นจริงน้อย	ไม่เป็นจริง
ด้านบรรยากาศในการเรียนกลุ่มวิชาการขาย						
1	เวลาเรียนนักเรียนสามารถซักถามครูผู้สอนได้ทันทีที่ไม่เข้าใจ					
2	การเรียนมีสื่อการสอนประกอบการอธิบายอย่างเหมาะสม					
3	เวลาเรียนครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนอย่างเหมาะสม					
4	ครูผู้สอนมีวิธีการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ความรู้ที่ดี					
5	เวลาเรียนหากมีปัญหาในบทเรียนนักเรียนสามารถสอบถามผู้สอนได้					
6	เวลาเรียนนักเรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม					
7	การสอนของครูมีการยืดหยุ่นเหมาะสมตามสถานการณ์					
8	การเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ความสามารถอย่างเหมาะสม					
9	การเรียนส่งเสริมพฤติกรรมกรากล้าแสดงออกของนักเรียน					
10	การเรียนการสอนมีการค้นคว้าความรู้จากบทเรียนอย่างเหมาะสม					
11	บรรยากาศในห้องเรียนเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน					
12	ห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
13	ห้องเรียนกลุ่มวิชาการขายมีบรรยากาศเหมาะสม ถูกสุขลักษณะ					
14	มีห้องเรียนวิชาเฉพาะและห้องเรียนปฏิบัติการอย่างเพียงพอ					
15	โต๊ะ เก้าอี้ เครื่องใช้มีสภาพที่ใช้การได้ดี					
ด้านผลสัมฤทธิ์จากการเรียนในกลุ่มวิชาการขาย						
1	ทักษะเนื้อหาวิชาการขายเป็นประโยชน์ต่อการเรียนของนักเรียนในขั้นต่อไป					
2	ทักษะเนื้อหาวิชาเทคนิคการขายเป็นประโยชน์ต่อการเรียนของนักเรียนในขั้นต่อไป					
3	จากการเรียนวิชาการขายที่ผ่านมานักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น					
4	จากการเรียนวิชาเทคนิคการขายที่ผ่านมานักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น					
5	นักเรียนพึงพอใจผลการเรียนวิชาเทคนิคการขายที่ได้รับ					
6	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาการขายเป็นอย่างดี					
7	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาเทคนิคการขายเป็นอย่างดี					
8	ความรู้จากการเรียนวิชาการขายมีประโยชน์ต่อการเรียนวิชาอื่น					
9	ความรู้จากการเรียนวิชาเทคนิคการขายมีประโยชน์ต่อการเรียนวิชาอื่น					
10	นักเรียนสามารถนำความรู้ทางทฤษฎีมาใช้ในการปฏิบัติได้อย่างดี					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ ซึ่งเป็นเครื่องมือวัดความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อตนเองเมื่อได้เห็นบุคคลในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียนประสบความสำเร็จหรือไม่ประสบความสำเร็จ เกี่ยวกับการเรียนหรือการประกอบอาชีพกลุ่มวิชาการขาย ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเกี่ยวกับความสำเร็จของตนเองหรือพิจารณาเพื่อทำตามตัวแบบ

เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วให้พิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนระดับใด จากนั้นให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ โดยในแต่ละคำตอบจะไม่มีข้อใดถูกหรือผิด ขอให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียนมากที่สุด โดยแต่ละคำตอบจะมีความหมายดังต่อไปนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนน้อย
ไม่เป็นจริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่ไม่เป็นจริงของนักเรียน

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริงมาก	เป็นจริงปานกลาง	เป็นจริงน้อย	ไม่เป็นจริง
1	บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของนักเรียนประกอบอาชีพด้านการขาย นักเรียนจึงเลือกเรียนการขาย					
2	ญาติพี่น้องของนักเรียนประสบความสำเร็จจากการเรียนด้านการขาย นักเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
3	ญาติพี่น้องของนักเรียนประสบความสำเร็จในอาชีพด้านการขาย นักเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
4	นักเรียนเห็นบุคคลที่มีชื่อเสียงประสบความสำเร็จในอาชีพด้านการขาย นักเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
5	นักเรียนเห็นเพื่อนที่มีความสามารถใกล้เคียงกับตนเองประกอบอาชีพ ด้านการขายและประสบความสำเร็จ นักเรียนจึงเลือกเรียนการขาย					
6	นักเรียนเห็นเพื่อนที่มีความสามารถคล้ายคลึงกับตนเองเรียนสำเร็จใน กลุ่มวิชาการขายนักเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
7	นักเรียนเห็นรุ่นพี่ที่มีความสามารถคล้ายคลึงกับตนเองเรียนจบใน กลุ่มวิชาการขายแล้วมีงานทำนักเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
8	เพื่อนของนักเรียนเลือกเรียนการขายนักเรียนจึงเลือกเรียนการขาย เช่นเดียวกับเพื่อนของนักเรียน					
9	นักเรียนเห็นความสำเร็จของผู้สอนด้านการขายทำให้นักเรียน เลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
10	นักเรียนเลือกเรียนการขายเพราะได้เห็นแบบอย่างรุ่นพี่ในโรงเรียน ประสบความสำเร็จในการเรียนการขาย					
11	นักเรียนเลือกเรียนการขายเพราะได้เห็นแบบอย่างนักธุรกิจ ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพด้านการขาย					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการได้รับการจูงใจ

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับการจูงใจซึ่งเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด
นักเรียนที่มีต่อตนเอง จากการได้รับข้อมูลที่ใหม่เก่าหรือคำพูดที่จูงใจจากบุคคลที่มีอิทธิพลต่อนักเรียน แล้วนำมาเห็น
ในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย

เมื่อให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วให้พิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนระดับใด
ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ โดยในแต่ละคำตอบจะไม่มีข้อใดถูกหรือผิด ขอให้นักเรียน

คำตอบที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียนมากที่สุด โดยแต่ละคำตอบจะมีความหมายดังต่อไปนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนน้อย
ไม่เป็นจริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่ไม่เป็นจริงของนักเรียน

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เป็นจริง
ครูบอกนักเรียนว่ามีความสามารถด้านการขายนักเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
ความก้าวหน้าในอาชีพด้านการขายเป็นเหตุจูงใจให้นักเรียนเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
อาชีพด้านการขายสอดคล้องกับความต้องการตลาดแรงงานนักเรียนเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
อาชีพด้านการขายมีความมั่นคง และรายได้ดี นักเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
นักเรียนกลุ่มวิชาการขายสามารถประกอบอาชีพอิสระได้นักเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
การเรียนกลุ่มวิชาการขายมีโอกาสดูแลในระดับที่สูงขึ้นได้นักเรียนจึงเลือกเรียนวิชาการขาย					
อาชีพด้านการขายเป็นอาชีพที่มีเกียรติและได้รับยอมรับจากสังคมนักเรียนจึงเลือกเรียนการขาย					
ญาติพี่น้องบอกนักเรียนว่าสามารถเรียนการขายได้นักเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
นักเรียนทำงานพิเศษระหว่างเรียนได้จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
อาชีพกลุ่มวิชาการขายสามารถสร้างฐานะได้อย่างรวดเร็ว นักเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
นักเรียนเลือกเรียนการขายเพราะอาชีพด้านการขายเป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อธุรกิจในแต่ละคน					
นักเรียนได้รับคำแนะนำจากผู้ใหญ่ในการเลือกเรียนการขายจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
เพื่อนบอกนักเรียนสามารถเรียนในกลุ่มวิชาการขายได้นักเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
ผู้ปกครองบอกนักเรียนสามารถเรียนในกลุ่มวิชาการขายได้นักเรียนจึงเลือกเรียนการขาย					
ผลตอบแทนจากการประกอบอาชีพด้านการขายเป็นสิ่งจูงใจที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนการขาย					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสภาวะทางร่างกายและอารมณ์

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้เกี่ยวกับสภาพของร่างกายและการรับรู้ ที่เกี่ยวกับ อารมณ์ความรู้สึกภายในจิตใจที่ส่งผลต่อการประเมินความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย

เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วให้พิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนระดับใด

จากนั้นให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ โดยในแต่ละคำตอบจะไม่มีข้อใดถูกหรือผิด ขอให้นักเรียน เลือกคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียนมากที่สุด โดยแต่ละคำตอบจะมีความหมายดังต่อไปนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนน้อย
ไม่เป็นจริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่ไม่เป็นจริงของนักเรียน

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริงมาก	เป็นจริงปานกลาง	เป็นจริงน้อย	ไม่เป็นจริง
1	นักเรียนไม่รู้สึกกังวลใจในการเรียนการขายจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
2	นักเรียนมีความสุขจากการเรียนการขายจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
3	นักเรียนมีบุคลิกภาพเหมาะสมต่อการเรียนการขาย จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
4	นักเรียนเป็นคนกระตือรือร้นในการเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
5	นักเรียนไม่กังวลเกี่ยวกับการเรียนการขายจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
6	นักเรียนชอบเข้าสังคมจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
7	นักเรียนไม่รู้สึกเครียดจากการเรียนการขายจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
8	นักเรียนไม่กลัวใจในการเรียนการขายจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
9	นักเรียนพึงพอใจที่ได้เรียนการขายจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
10	นักเรียนไม่เบื่อหน่ายจากการเรียนการขายจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
11	นักเรียนมีสุขภาพสมบูรณ์ดีจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
12	นักเรียนไม่รู้สึกท้อแท้ในการเรียนการขายจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
13	นักเรียนสนใจใฝ่ต่อการเรียนการขายจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
14	นักเรียนควบคุมอารมณ์ได้ดีเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ตึงเครียด จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					
15	นักเรียนมีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใส จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย					

ภาคผนวก ข

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา

ตาราง 9 คำอำนาจำแนกแบบสอบถามความเชื่อในความสามารถของตนเอง
ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง

ข้อที่	ข้อความ	t - test
	<u>แบบสอบถามด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง</u>	
1	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะเลือกเรียน กลุ่มวิชาการขายได้	5.988
2	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองมีความสามารถด้านการขาย จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	5.988
3	นักเรียนมั่นใจในปฏิภาณไหวพริบที่นักเรียนมีอยู่ จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	5.486
4	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองมีความถนัดเกี่ยวกับการขาย จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	5.143
5	ความมุ่งมั่น พยายามของนักเรียน ทำให้มั่นใจว่าตนเองสามารถ เลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายได้	5.546
6	ความอดทนและความตั้งใจจริงต่อการเรียน ทำให้นักเรียนมั่นใจว่าตนเองสามารถ เลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายได้	5.185
7	นักเรียนให้ความสนใจและเอาใจใส่ในการเรียนการขายเป็นพิเศษ ทำให้มั่นใจว่า เลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายได้	5.748
8	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองมีความสามารถในการปรับตัวกับปัญหาทางการเรียนได้ จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	3.826
9	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองเป็นคนมีเชาวน์ปัญญาดี จึงเลือกเรียน กลุ่มวิชาการขาย	3.041
10	ความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นทำให้นักเรียนมั่นใจว่าสามารถ เลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายได้	3.820
11	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองเป็นคนกล้าคิดกล้าทำในสิ่งที่ได้ร่ำรองว่าถูกต้องแล้ว จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	6.312
12	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้หากพยายามอย่างเพียงพอ จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	5.000
13	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองสามารถเผชิญกับความยากลำบากในการเรียนได้ จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	4.244
14	ความรู้รอบรู้ด้านการขายทำให้นักเรียนมั่นใจว่าสามารถเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายได้	6.930
15	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีจินตนาการทำให้มั่นใจว่าสามารถเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	4.397
16	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองมีความสามารถในการเป็นผู้นำ จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	5.434
17	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองสามารถเรียนรู้ได้เร็ว จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	4.767
18	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองมีความสามารถในการนำเสนองานและชอบการแสดงออก จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	4.526
19	นักเรียนมั่นใจว่ามีความสามารถในการจดจำสิ่งต่าง ๆ จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	3.984

ตาราง 10 คำอำนาจจำแนกแบบสอบถามความเชื่อในความสามารถของตนเอง
ด้านความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้น

ข้อที่	ข้อความ	t - test
	<u>แบบสอบถามด้านความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้น</u>	
1	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะทำให้ตนเองประสบความสำเร็จ ในด้านการเรียน	6.774
2	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะทำให้พัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า	7.645
3	นักเรียนคาดหวังว่าตนเองสามารถแก้ปัญหาได้หากพบอุปสรรคจาก การเลือกเรียน ในกลุ่มวิชาการขาย	3.920
4	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะทำให้ผลการเรียนดีขึ้นกว่าเดิม	5.240
5	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะสามารถเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นได้	5.594
6	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะทำให้ตนเองได้ประกอบอาชีพ ทางด้านการขาย	4.049
7	การเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย นักเรียนคาดหวังว่าตนเองสามารถเรียนสำเร็จได้ ในกำหนดเวลา 3 ปี	3.607
8	นักเรียนคาดหวังว่าตนเองจะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพจากการเลือก เรียนกลุ่มวิชาการขาย	5.076
9	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะทำให้เรียนได้อย่างมีความสุข	5.018
10	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะไม่ทำให้ตนเองวิตกกังวลหรือ เครียดจากการเรียน	4.151
11	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะทำให้ตนมีความรู้ความสามารถ เกี่ยวกับการขายเป็นอย่างดี	5.195
12	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายเป็นประโยชน์ต่ออาชีพในอนาคต	3.865
13	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะทำให้เกิดพึงพอใจในการเรียน	4.846
14	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะทำให้รอบคอบรัดกุมเกิด ความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน	4.391
15	การเลือกเรียนในกลุ่มวิชาการขาย นักเรียนคาดหวังว่าสามารถเป็นแบบอย่างที่ดี ทางการเรียนกลุ่มวิชาการขายได้	4.823

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	t - test
16	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะทำให้ตนเองมีความเป็นผู้นำ และกล้าแสดงออกมากขึ้น	2.839
17	การเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายนักเรียนคาดหวังว่าตนเองจะได้ประกอบอาชีพที่เป็น ที่ยอมรับของสังคม	3.434
18	การเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายนักเรียนคาดหวังว่าตนเองจะได้ประกอบอาชีพที่มั่นคง และมีรายได้ดี	5.546
19	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะเพิ่มความสามารถในการสื่อสาร กับบุคคลอื่นได้มากยิ่งขึ้น	7.545
20	นักเรียนคาดหวังว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจะทำให้มีความมั่นใจใน ความสามารถด้านการเรียนมากขึ้น	5.264

ตาราง 11 คำอำนาจจำแนกแบบสอบถามประสบการณ์จากการเรียนด้านสัมพันธภาพกับครูผู้สอน
ในกลุ่มวิชาการขาย

ข้อที่	ข้อความ	t - test
	แบบสอบถามด้านสัมพันธภาพกับครูผู้สอนในกลุ่มวิชาการขาย	
1	ครูผู้สอนพร้อมที่จะช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหา	3.646
2	ครูผู้สอนรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน	6.149
3	ครูผู้สอนหากจะลงโทษจะบอกเหตุผลว่าผิดอะไร	2.682
4	ครูผู้สอนจะแนะนำสิ่งที่ถูกต้องเมื่อนักเรียนผิดพลาด	3.677
5	ครูผู้สอนพูดซ้ำซาก จู้จี้เกินความจำเป็น	-1.003
6	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยในการเรียน	2.948
7	ครูผู้สอนไม่สนใจดูแลนักเรียนเมื่อสั่งงานให้ทำ	-0.844
8	ครูผู้สอนให้ความสนใจกับนักเรียนบางคน	-1.988
9	ครูผู้สอนลงโทษนักเรียนอย่างไม่มีเหตุผล	-0.636
10	ครูผู้สอนสนับสนุนนักเรียนในการจัดกิจกรรมทางการเรียน	3.279
11	ครูผู้สอนสามารถเป็นที่ปรึกษาของนักเรียนได้	5.187
12	ครูผู้สอนไม่เคยให้กำลังใจแก่นักเรียน	-1.955
13	ครูผู้สอนไม่เอาใจใส่ดูแลนักเรียน	-0.253
14	ครูผู้สอนมีความห่วงใยต่อนักเรียน	5.752
15	ครูผู้สอนติดตามการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.664
16	ครูผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	4.279
17	ครูผู้สอนแสดงความเมตตาต่อนักเรียนเท่าเทียมกัน	5.189
18	ครูผู้สอนไม่นำนักเรียนมาเปรียบเทียบระหว่างกัน	5.659

ตาราง 12 คำอำนาจจำแนกแบบสอบถามประสบการณ์จากการเรียนด้านสัมพันธภาพกับเพื่อน
ในกลุ่มวิชาการขาย

ข้อที่	ข้อความ	t - test
	แบบสอบถามด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนในกลุ่มวิชาการขาย	
1	นักเรียนกับเพื่อนรับผิดชอบงานร่วมกัน	4.919
2	นักเรียนกับเพื่อนแบ่งงานตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ	4.536
3	นักเรียนมีปัญหาขัดแย้งกับเพื่อนอยู่บ่อย ๆ	-2.200
4	เพื่อนรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน	2.669
5	เมื่อมีปัญหาขัดแย้งกับเพื่อนนักเรียนสามารถแก้ปัญหาตนเองได้	2.489
6	นักเรียนกับเพื่อนเข้ากันได้ดี	-0.878
7	เพื่อนเคยช่วยเหลือนักเรียน	1.992
8	นักเรียนไม่ต้องการเป็นมิตรกับเพื่อน ๆ คนไหน	0.122
9	นักเรียนกับเพื่อนให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	4.427
10	นักเรียนกับเพื่อนสามารถดักเตือนกันได้	3.282
11	นักเรียนกับเพื่อนร่วมงานกันได้ดีด้วยดี	5.385
12	นักเรียนไม่ต้องการทำงานเป็นกลุ่ม	-1.623
13	นักเรียนกับเพื่อนมีความสามัคคีกัน	4.425
14	นักเรียนสามารถปรึกษาปัญหาที่ไม่สบายใจกับเพื่อนได้	2.530
15	เมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อนนักเรียนไม่เคยรู้สึกสนุกสนานเลย	0.322

ตาราง 13 ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามประสบการณ์จากการเรียนด้านบรรยากาศในการเรียน
ในกลุ่มวิชาการขาย

ข้อที่	ข้อความ	t - test
	แบบสอบถามด้านบรรยากาศในการเรียนกลุ่มวิชาการขาย	
1	เวลาเรียนนักเรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน	2.456
2	เวลาเรียนนักเรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็น	1.160
3	เวลาเรียนนักเรียนสามารถซักถามครูผู้สอนได้ทันทีที่ไม่เข้าใจ	3.596
4	การเรียนมีสื่อการสอนประกอบการอธิบายอย่างเหมาะสม	3.633
5	เวลาเรียนครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนอย่างเหมาะสม	2.715
6	ครูผู้สอนมีวิธีการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ความรู้ที่ดี	8.043
7	เวลาเรียนหากมีปัญหาในบทเรียนนักเรียนสามารถสอบถามผู้สอนได้	6.878
8	เวลาเรียนนักเรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม	5.561
9	การสอนของครูมีการยืดหยุ่นเหมาะสมตามสถานการณ์	8.806
10	การเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ความสามารถอย่างเหมาะสม	4.921
11	การเรียนส่งเสริมพฤติกรรมทางการกล้าแสดงออกของนักเรียน	3.496
12	การเรียนการสอนมีการค้นคว้าความรู้จากบทเรียนอย่างเหมาะสม	3.496
13	บรรยากาศในห้องเรียนเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน	4.732
14	ห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักเรียนกลุ่มวิชาการขาย	3.696
15	ห้องเรียนกลุ่มวิชาการขายมีขนาดเหมาะสม ถูกสุขลักษณะ	4.254
16	มีห้องเรียนวิชาเฉพาะและห้องเรียนปฏิบัติการอย่างเพียงพอ	4.195
17	โต๊ะ เก้าอี้ เครื่องใช้มีสภาพที่ใช้การได้ดี	4.016

ตาราง 14 คำอำนาจจำแนกแบบสอบถามประสบการณ์จากการเรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ในกลุ่มวิชาการขาย

ข้อที่	ข้อความ	t - test
	<u>แบบสอบถามด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มวิชาการขาย</u>	
1	นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนของตัวเองขยันมากกว่าเดิมผลการเรียนก็ดีขึ้น	0.248
2	ทักษะเนื้อหาวิชาการขายเป็นประโยชน์ต่อการเรียนของนักเรียนในชั้นต่อไป	5.200
3	ทักษะเนื้อหาวิชาเทคนิคการขายเป็นประโยชน์ต่อการเรียนของนักเรียนในชั้นต่อไป	5.187
4	จากการเรียนวิชาการขายที่ผ่านมานักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น	4.534
5	จากการเรียนวิชาเทคนิคการขายที่ผ่านมานักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น	2.509
6	นักเรียนพึงพอใจผลการเรียนวิชาการขายที่ได้รับ	2.463
7	นักเรียนพึงพอใจผลการเรียนวิชาเทคนิคการขายที่ได้รับ	3.786
8	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาการขายเป็นอย่างดี	4.483
9	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาเทคนิคการขายเป็นอย่างดี	4.088
10	ความรู้จากการเรียนวิชาการขายมีประโยชน์ต่อการเรียนวิชาอื่น	4.111
11	ความรู้จากการเรียนวิชาเทคนิคการขายมีประโยชน์ต่อการเรียนวิชาอื่น	3.410
12	นักเรียนสามารถนำความรู้ทางทฤษฎีมาใช้ในการปฏิบัติได้ดี	4.818

ตาราง 15 คำอำนาจจำแนกแบบสอบถามประสบการณ์จากการเห็นตัวแบบ

ข้อที่	ข้อความ	t - test
1	บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของนักเรียนประกอบอาชีพด้านการขายนักเรียน จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	5.877
2	ญาติพี่น้องของนักเรียนประสบความสำเร็จจากการเรียนด้านการขายนักเรียน จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	5.139
3	ญาติพี่น้องของนักเรียนประสบความสำเร็จในอาชีพด้านการขายนักเรียน จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	5.826
4	นักเรียนเห็นบุคคลที่มีชื่อเสียงประสบความสำเร็จในอาชีพด้านการขายนักเรียน จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	5.188
5	นักเรียนเห็นเพื่อนที่มีความสามารถใกล้เคียงกับตนประกอบอาชีพด้านการขายและ ประสบความสำเร็จนักเรียนจึงเลือกเรียนการขาย	4.350
6	นักเรียนเห็นเพื่อนที่มีความสามารถคล้ายคลึงกับตนเรียนสำเร็จในกลุ่มวิชาการขาย นักเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	4.492
7	นักเรียนเห็นรุ่นพี่ที่มีความสามารถคล้ายคลึงกับตนเองเรียนจบในกลุ่มวิชาการขาย แล้วมีงานทำนักเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	4.873
8	เพื่อนของนักเรียนเลือกเรียนการขายนักเรียนจึงเลือกเรียนการขายเช่นเดียวกับเพื่อน	4.171
9	นักเรียนเห็นความสำเร็จของครูผู้สอนด้านการขายทำให้เลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	3.689
10	นักเรียนเลือกเรียนการขายเพราะได้เห็นแบบอย่างรุ่นพี่ในโรงเรียนประสบความสำเร็จ ในการเรียนกลุ่มวิชาการขาย	4.015
11	นักเรียนเลือกเรียนการขายเพราะได้เห็นแบบอย่างนักธุรกิจประสบความสำเร็จ ในการประกอบอาชีพการขาย	3.359

ตาราง 16 คำอำนาจำแนกแบบสอบถามการได้รับการจูงใจ

ข้อที่	ข้อความ	t - test
1	ครูผู้สอนบอกนักเรียนว่ามีความสามารถด้านการขายจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	3.517
2	ความก้าวหน้าในอาชีพด้านการขายเป็นเหตุจูงใจให้เลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	3.113
3	อาชีพด้านการขายสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทำให้นักเรียนเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	3.871
4	อาชีพด้านการขายมีความมั่นคง และรายได้ดี นักเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	2.827
5	การเรียนในกลุ่มวิชาการขายประกอบอาชีพอิสระได้จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	2.009
6	การเรียนในกลุ่มวิชาการขายมีโอกาสดำเนินการต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ให้นักเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	2.803
7	อาชีพด้านการขายเป็นอาชีพที่มีเกียรติและได้รับการยอมรับจากสังคมนักเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	2.020
8	ญาติพี่น้องของนักเรียนบอกว่านักเรียนสามารถเรียนการขายได้นักเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	3.942
9	นักเรียนทำงานพิเศษระหว่างเรียนได้จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	4.401
10	อาชีพในกลุ่มวิชาการขายสร้างฐานะได้อย่างรวดเร็วจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	3.375
11	นักเรียนเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายเพราะอาชีพกลุ่มวิชาการขายเป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อธุรกิจในอนาคต	2.692
12	นักเรียนได้รับคำแนะนำจากรุ่นพี่ในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	3.878
13	เพื่อนบอกนักเรียนว่านักเรียนสามารถเรียนในกลุ่มวิชาการขายได้นักเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	4.294
14	ผู้ปกครองบอกนักเรียนว่านักเรียนสามารถเรียนในกลุ่มวิชาการขายได้นักเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	3.874
15	ผลตอบแทนจากการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการขายเป็นสิ่งจูงใจที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	3.375

ตาราง 17 คำอำนาจจำแนกแบบสอบถามสภาวะทางร่างกายและอารมณ์

ข้อที่	ข้อความ	t - test
1	นักเรียนไม่รู้สึกกังวลใจในการเรียนการขายจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	3.464
2	นักเรียนมีความสุขจากการเรียนการขายจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	2.483
3	นักเรียนมีบุคลิกภาพเหมาะสมต่อการเรียนการขาย จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	2.033
4	นักเรียนชอบการแสดงออกจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	1.746
5	นักเรียนเป็นคนกระตือรือร้นในการเรียนจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	1.882
6	นักเรียนไม่กังวลเกี่ยวกับการเรียนการขายจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	3.575
7	นักเรียนชอบเข้าสังคมจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	1.866
8	นักเรียนไม่รู้สึกเครียดจากการเรียนการขายจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	3.541
9	นักเรียนไม่กลุ่มใจในการเรียนการขายจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	3.619
10	นักเรียนพึงพอใจที่ได้เรียนการขายจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	2.964
11	นักเรียนไม่เป็นทุกข์จากการเรียนการขายจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	3.464
12	นักเรียนมีสุขภาพสมบูรณ์ดีจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	3.169
13	นักเรียนไม่รู้สึกท้อแท้ในการเรียนการขายจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	3.043
14	นักเรียนเอาใจใส่ต่อการเรียนการขายจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	2.341
15	นักเรียนควบคุมอารมณ์ได้ดีเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ตึงเครียด	
	จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	2.740
16	นักเรียนมีอาการร่าเริงแจ่มใส จึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย	2.555

ตาราง 18 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

แบบสอบถาม	ค่าความเชื่อมั่น
ความเชื่อในความสามารถของตนเอง ด้านการรับรู้ความสามารถ	.7625
ความเชื่อในความสามารถของตนเอง ด้านความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้น	.8523
ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามความเชื่อในความสามารถของตนเองทั้งฉบับ	.8773
ประสพการณ์จากการเรียนด้านสัมพันธภาพกับครูผู้สอนในกลุ่มวิชาการขาย	.8788
ประสพการณ์จากการเรียนด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนในกลุ่มวิชาการขาย	.7897
ประสพการณ์จากการเรียนด้านบรรยากาศในการเรียนกลุ่มวิชาการขาย	.8306
ประสพการณ์จากการเรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มวิชาการขาย	.8338
ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามประสพการณ์จากการเรียนทั้งฉบับ	.9210
ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามประสพการณ์จากตัวแบบทั้งฉบับ	.7288
ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามการได้รับการจูงใจทั้งฉบับ	.7847
ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามสภาวะทางร่างกายและอารมณ์ทั้งฉบับ	.8886

N = 108 คน

ภาคผนวก ค

หนังสือราชการขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อวิทยาลัยที่เป็นแหล่งข้อมูล

ที่ ทม 1012/ 2545

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

มกราคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวนพพร เชิดฉาย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายในสาขาวิชาพาณิชยการ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพาณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้ให้นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 2 จำนวน 1,200 คน ในวิทยาลัยพาณิชยการ เขตพญา วิทยาลัยพาณิชยการบางนา วิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี และวิทยาลัยพาณิชยการอื่นที่ขอช่วย สังกัดกรมอาชีวศึกษา ตอบแบบสอบถามการศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายในสาขาวิชาพาณิชยการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพาณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนพพร เชิดฉาย ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644 โทรสาร. 258-4119

ที่ ศธ 0908/ 315

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม 10300

๕ มกราคม 2545

เรื่อง อนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อ้างถึง หนังสือบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ ทม 1012/0274 ลงวันที่ 10 มกราคม 2545

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่า นางสาวนพร เชิดฉาย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความประสงค์ขออนุญาตใช้สถานที่ และแจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 จำนวน 1,200 คน ในวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน วิทยาลัยพณิชยการบางนา วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 4 แห่ง เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ในสาขาวิชาพณิชยการ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร” รายละเอียดทราบแล้วนั้น

กรมอาชีวศึกษาพิจารณาแล้วอนุญาตให้นักศึกษาค้นคว้าดำเนินการแจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษาได้

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่มุมบนขวาทุกแผ่น เพื่อเป็นต้นแบบในการเก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางวราพรรณ น้อยสุวรรณ)

ศึกษาธิการ 9 ทำหน้าที่

หัวหน้ากองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

โทร. 0-2282-9357 , 0-2282-2549 ต่อ 1600-1613

โทรสาร 0-2282-9357 ต่อ 1610

ที่ ศธ 0908/ 123

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

21 มกราคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้นางสาวนพร เชิดฉาย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอก
จิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 ในวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน วิทยาลัยพณิชยการบางนา วิทยาลัย
พณิชยการธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ดังัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 4 แห่ง เพื่อประกอบการ
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ในสาขา
วิชาพณิชยการ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการ ดังัดกรมอาชีวศึกษา
กรุงเทพมหานคร”

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา จึงขอให้สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น
ทั้งนี้เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อดังกล่าวได้

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่
มุมบนขวาทุกแผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว กรุณาส่งคืนแบบสอบถามกับบุคคล
ดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายเสริม เอมสุวรรณ)
นักวิชาการศึกษา 8 รักษาการแทน
ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา)

โทร. 0-2282-9357 , 0-2282-2549 ต่อ 1600-1613

โทรสาร 0-2282-9357 ต่อ 1610

ที่ ศธ 0908/ 123

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

21 มกราคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้นางสาวนพพร เชิดฉาย นักระดับปริญญาโท วิชาเอก
จิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 ในวิทยาลัยพณิชยการเขตพญาไท วิทยาลัยพณิชยการบางนา วิทยาลัย
พณิชยการธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 4 แห่ง เพื่อประกอบการ
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ในสาขา
วิชาพณิชยการ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา
กรุงเทพมหานคร”

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา จึงขอให้สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น
ทั้งนี้เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อดังกล่าวได้

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่
มุมบนขวาทุกแผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว กรุณาส่งคืนแบบสอบถามกับบุคคล
ดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายเสริม หอมสุวรรณ)
นักวิชาการศึกษา 3 รักษาการแทน
ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา)

โทร. 0-2282-9357 , 0-2282-2549 ต่อ 1600-1613

โทรสาร 0-2282-9357 ต่อ 1610

ที่ ศร 0908/ 123

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

21 มกราคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนวิชาการบางนา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้นางสาวนพพร เจริญชัย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอก
จิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 ในวิทยาลัยพัฒนวิชาการเขตพนา วิทยาลัยพัฒนวิชาการบางนา วิทยาลัย
พัฒนวิชาการธนบุรี และวิทยาลัยพัฒนวิชาการอินทราชัย สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 4 แห่ง เพื่อประกอบการ
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาวามเชื่อในความสามารของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ในสาขา
วิชาพัฒนการ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพัฒนการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา
กรุงเทพมหานคร”

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา จึงขอให้สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น
ทั้งนี้เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อดังกล่าวได้

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่
มุมบนขวาทุกแผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว กรุณาส่งคืนแบบสอบถามกับบุคคล
ดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายเสริม หอมสุวรรณ)
ปลัดวิทยาลัย 8 รัชการาชการแทน
ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

เขตพัฒนาการศึกษา (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา)

โทร. 0-2282-9357 , 0-2282-2549 ต่อ 1600-1613

โทรสาร 0-2282-9357 ต่อ 1610

ที่ ศธ 0908/ 123

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

21 มกราคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้นางสาวนพพร เชิดฉาย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอก
จิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 ในวิทยาลัยพณิชยการเสตุพน วิทยาลัยพณิชยการบางนา วิทยาลัย
พณิชยการธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ดังที่กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 4 แห่ง เพื่อประกอบการ
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย ในสาขา
วิชาพณิชยการ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการ ดังที่กรมอาชีวศึกษา
กรุงเทพมหานคร”

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา จึงขอให้สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น
ทั้งนี้เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อดังกล่าวได้

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่
มุมบนขวาทุกแผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว กรุณาส่งคืนแบบสอบถามกับบุคคล
ดังกล่าวด้วย จักขอบพระคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายเจริญ เทอมสุวรรณ)
นักวิชาการศึกษา ๘ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ายพัฒนาการศึกษา (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา)

โทร. 0-2282-9357 , 0-2282-2549 ต่อ 1600-1613

โทรสาร 0-2282-9357 ต่อ 1610

ที่ ทบ 1012/ 119

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

พฤษภาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษานครบุรี

เรื่องที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวนพพร เชิดฉาย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาศักยภาพในการเลือกเรียน กลุ่มวิชาการขายในสาขาวิชาพาณิชยการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพาณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เร.นันทนา วงษ์อินทร์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาต ชำสัดานที่ และขอให้ให้นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการขาย จำนวน 150 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามการศึกษาศักยภาพในการเลือกเรียน กลุ่มวิชาการขายในสาขา พาณิชยการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพาณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนธันวาคม 2544 – มกราคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนพพร เชิดฉาย ได้เก็บข้อมูล การทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เกษมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

กณาดบัณฑิตวิทยาลัย

นางงามณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ท. 664-1000 ต่อ 5726, 5641 โทรสาร 258-4119

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5726, 5644

ที่ ทม 1012/ 4311

วันที่ 11 พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวนพพร เจริญฉาย บัณฑิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาศักยภาพในการเลือกเรียน กลุ่มวิชาการขาย ในสาขาวิชาพาณิชย์การ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพาณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดทิพย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประบูร์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พราเมธิดา แสงคำเครือ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบสอบถามการศึกษาศักยภาพในการเลือกเรียน กลุ่มวิชาการขาย ในสาขาวิชาพาณิชย์การ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพาณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวนพพร เจริญฉาย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิสาธนากรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ศาสตราจารย์ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิตา แสนคำเครือ ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รายชื่อวิทยาลัยพณิชยการที่เป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษา

1. วิทยาลัยพณิชยการเซตุน
2. วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี
3. วิทยาลัยพณิชยการบางนา
4. วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวนพร เชิดฉาย
เกิดวันที่	27 ธันวาคม 2519
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	76/1 ม.2 ซอยสุขสวัสดิ์ 33 ถนนสุขสวัสดิ์ แขวงราษฎร์บูรณะ เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร 10140
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	พลฯ สำรองพิเศษ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	กองการสอบ สำนักงานกำลังพล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2537	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (การบัญชี) วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน
พ.ศ. 2539	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (การเงินการธนาคาร) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ
พ.ศ. 2541	กศ.บ. (ธุรกิจศึกษา-การตลาด) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2545	กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ